

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
ТРЕЋА СЕДНИЦА
ДРУГОГ РЕДОВНОГ ЗАСЕДАЊА
Трећи дан рада
2. новембар 2018. године

(Седница је почела у 10.05 часова. Председава Верољуб Арсић, потпредседник Народне скупштине.)

*
* *

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Поштоване даме и господо народни посланици, настављамо рад Треће седнице Другог редовног заседања Народне скупштине Републике Србије у 2018. години.

На основу службене евиденције о присутности народних посланика констатујем да седници присуствује 85 народних посланика.

Ради утврђивања броја народних посланика присутних у сали, молим народне посланике да убаце своје идентификационе картице у посланичке јединице електронског система за гласање.

Констатујем да је применом електронског система за гласање утврђено да је у сали присутно 87 народних посланика, односно да су присутна најмање 84 народна посланика и да постоје услови за рад Народне скупштине.

Прелазимо на тачке 1–24 дневног реда (наставак заједничког начелног и јединственог претреса):

– ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О СМАЊЕЊУ РИЗИКА ОД КАТАСТРОФА И УПРАВЉАЊУ ВАНРЕДНИМ СИТУАЦИЈАМА,

– ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О СПРЕЧАВАЊУ НАСИЉА И НЕДОЛИЧНОГ ПОНАШАЊА НА СПОРТСКИМ ПРИРЕДБАМА,

– ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПОЛИЦИЈИ,

– ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА НА ПУТЕВИМА,

– ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ДЕТЕКТИВСКОЈ ДЕЛАТНОСТИ,

- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПРИВАТНОМ ОБЕЗБЕЂЕЊУ,
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ДОПУНИ ЗАКОНА О ЗАШТИТИ ОД ПОЖАРА,
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О КРИТИЧНОЈ ИНФРАСТРУКТУРИ,
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИСПИТИВАЊУ, ЖИГОСАЊУ И ОБЕЛЕЖАВАЊУ ОРУЖЈА, НАПРАВА И МУНИЦИЈЕ,
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ДОБРОВОЉНОМ ВАТРОГАСТВУ,
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНИ ЗАКОНА О УРЕЂЕЊУ СУДОВА,
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА ЗАКОНА О ПАРНИЧНОМ ПОСТУПКУ,
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ЗАШТИТИ ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ,
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ИЗВРШЕЊУ ВАНЗАВОДСКИХ САНКЦИЈА И МЕРА,
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О БЕСПЛАТНОЈ ПРАВНОЈ ПОМОЋИ,
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ЛОБИРАЊУ,
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ДОПУНИ ЗАКОНА О ОВЕРАВАЊУ ПОТПИСА, РУКОПИСА И ПРЕПИСА,
- ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ИЗБОРУ СУДИЈА КОЈИ СЕ ПРВИ ПУТ БИРАЈУ НА СУДИЈСКУ ФУНКЦИЈУ (24.10.2018),
- ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ИЗБОРУ СУДИЈА КОЈИ СЕ ПРВИ ПУТ БИРАЈУ НА СУДИЈСКУ ФУНКЦИЈУ (17.10.2018),
- ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ИЗБОРУ ЗАМЕНИКА ЈАВНОГ ТУЖИОЦА (23.10.2018),
- ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ИЗБОРУ ЗАМЕНИКА ЈАВНОГ ТУЖИОЦА (12.10.2018),
- ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ПРЕСТАНКУ ФУНКЦИЈЕ ПРЕДСЕДНИКА ВИШЕГ СУДА У БЕОГРАДУ,
- ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ПРЕСТАНКУ ФУНКЦИЈЕ ПРЕДСЕДНИКА ПРЕКРШАЈНОГ СУДА У НИШУ,
- ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ПРЕСТАНКУ ФУНКЦИЈЕ ПРЕДСЕДНИКА ТРЕЋЕГ ОСНОВНОГ СУДА У БЕОГРАДУ.

Да ли још неко од председника, односно овлашћених представника посланичких група жели реч?

Реч има народни посланик Александар Стевановић.

Изволите.

АЛЕКСАНДАР СТЕВАНОВИЋ: Хвала лепо.

Поштовани потпредседниче, уважени представници извршне и законодавне власти, даме и господо, имамо сет закона од којих неки представљају, како да кажем, регуларно прилагођавање закона нашем

европском путу, посебно поглављима 23 и 24, а то су ствари које су добре за нашу земљу јер је посао који нас ту очекује прилично велик. Такође, имамо неколико закона који су, условно речено, нови, или врло системски дефинишу неке области које су битне у Републици Србији. Нас у Покрету центра увек интересују закони који се тичу класичних функција државе, а овде углавном имамо нешто што се тиче правосуђа, што се тиче безбедности и слободе грађана Републике Србије.

У свом излагању осврнућу се на седам закона, који су, с наше тачке гледишта, кључни. Суштинских замерки немамо, али имамо неке ствари на које желимо указати и начелно и у појединостима, и неке ствари за које желимо истаћи да представљају, како бих рекао, један солидан напредак.

Први закон, на који немамо неке суштинске примедбе али имамо забринутост и имамо забринутост коју смо добили од стране једне институције која је старија од Републике Србије... Када је реч о закону који се односи на заштиту података о личности, члан 40. је оставио (иако смо то чули, осећам потребу да то још једном поновим) један велики празан простор да се приватност може лимитирати и нечим што није закон – подзаконским актима или чак одлукама лица која су овлашћена да те одлуке доносе.

У свету је присутан тренд страха за безбедност, ми нисмо једини. Ми имамо срећу што нисмо имали безбедоносне изазове какве имају земље у другим деловима света. Међутим, постоји тај велики проблем када, у великом страху за нашу безбедност, за сигурност сваког појединачног грађанина, штрпнемо мало превише слободе. Онда наши апарати присиле, наши апарати који су државни, који се брину о слободи и имовини лица, приватних и физичких, у Србији, постану апарати који задиру у наше животе више него што је неопходно због безбедности Републике Србије и сваког њеног грађанина.

Нико у свету није нашао добар баланс за који бисмо рекли да је најбољи, али ја волим да пођем од чињенице да је кућа замак сваког од нас, у који Република Србија без судског налога који се заснива на добром разлогу, са свом својом силом не може да уђе, па макар та кућа била дашчара, немала прозоре, врата или шта год друго, кућа је замак. Приватност је то исто, само на плану душе. Задирање у приватност је, осим ако нисте јавна личност, а и ту треба да постоје разумне границе, нешто што није добро.

Овде није било толико жеље да ми будемо земља која тркељише у приватност људи, али смо можда нехотично оставили простор, поготово у Србији, која јесте једно мало глобално село, на српски начин, да подаци цуре и да онда свако, али баш свако, може постати предмет нечега што не би желео да се догоди њему самом. То је, значи, једна примедба начелне

природе. Када бисмо убацили реч „закон“, било би мање бриге; или таксативно набројали који су то случајеви када неко други може да задире у приватност. А ми знамо шта је то – питање безбедности.

Такође, добили смо писмо и од Његове светости патријарха српског и Светог архијерејског синода. Мислим да је њихова забринутост можда и претерана, али имајмо у виду да је Црква институција старија од Републике Србије, модерне, обновљене Републике Србије, да ми тек двадесет и нешто година имамо праву одвојеност цркве од државе и да треба да се томе учимо, да треба да разумемо колико је то комплексна тематика, на коју неке земље немају одговоре ни дан-данас, после двеста година.

У овој скупштини седе људи који су били сведоци када је у нашој земљи постојала идеологија која је мењала веру и када су људи који верују били прогоњени, или су им биле ускраћиване могућности у животу. Стога би било добро да се на ту забринутост одговори не тако што овај закон не бисмо усвојили или повукли, али тако што бисмо ту забринутост отклонили. Као што је битно да држава не задире у цркву, битно је и да се не дешава обротно. Није у злој намери, сигуран сам, али је дуг процес учења на томе.

Други закон који подржавамо, иако је можда могуће ту област уредити без закона, јесте закон о лобирању. Међутим, ГРЕКО препоруке... Нажалост, још увек добијамо ГРЕКО препоруке, нисмо још тај пут завршили, а биће добро да га завршимо. Ја се, између осталог, лично трудим да га завршим колико могу; верујем, и сви ви. ГРЕКО нам је препоручио да уведемо закон о лобирању.

И, добро је из једног начелног и принципијелног разлога, ако су нама пуна уста да лобирамо у Бриселу, Вашингтону, Москви, Пекингу и свугде где можемо радити нешто добро за Републику Србију, јако је добро да имамо закон који каже како се лобира у Београду. То није нешто што је спорно. Закон може смањити степен корупције, закон ће довести до транспарентности, али и даље остаје питање да ли смо ми спремни да га дословно поштујемо. Ту ће бити изазови.

Кажем да морамо да мислимо сада, на време како ћемо спроводити тај закон. Нема ничег лошег у томе да група које се закон тиче објасни преко посредника последице, евентуалне, тог закона и шта би нека друга решења могла да донесу. Танка је замка између уважавања тих интереса и прављења закона по мери неке интересне групе, а некад ми се чини да се то повремено омакне у Србији.

Када је реч о закону о спречавању насиља на спортским објектима, ми у групи Покрета центра и Слободних посланика против смо сваког екстремизма. Екстремизам презиремо, осуђујемо и то ћемо увек радити.

Овај закон има одредбе које се тичу тога да екстремизму нема места на спортским објектима, не због тога што нас УЕФА или неке друге спортске федерације, европске и светске, кажњавају, него због тога што је то нешто чему не би требало да буде место у Републици Србији на било ком месту.

Одредбе које се односе на мржњу, које се односе на то да се не могу користити пиротехничка средства, која се односе на покушаје скривања идентитета људи који су спремни да раде ствари које нису у интересу јавног реда и мира и уопште угледа наше земље, безбедности и слободе грађана, јесу добре одредбе.

Драго ми је што је из закона о спречавању нереда избачена одредба којом се спречава препродаја карата. Спречавати препродају карата када нема безбедносног ризика јесте бесмислено, осим ако препродаја није мотивисана утајом пореза. Када се морају знати људи који јесу на спортској приредби, онда препродаја није нешто што је у реду, али у суштини препродаја сама по себи није нешто што би требало сматрати кажњивим. Ако можете препродавати било коју хартију од вредности, требало би да можете и то да радите. Додуше, неки други закони и даље то лимитирају.

Када је реч о закону који се односи на плате службеника у полицији, волим да истакнем да плате јесу проблем. Плате су свугде проблем јер смо ми сиромашна земља, али онај пут који чека полицију је пут да људи добију, како бих рекао, реалну потврду да њихов рад има смисла, да веће залагање има много више смисла, да преузимање одговорности има смисла, да дан који проведете са полицијском дневницом управо на догађајима високог ризика има смисла. Не кажем да се не ради на томе да има смисла, само кажем да је пут који нас ту чека јако дугачак. Исто ћу рећи да полиција није најгори део, далеко од тога, нашег система; ја мислим да је један од бољих, али да може бити много боља, јер заштита имовине и грађана јесте нешто што је кључна функција државе.

Стога све што је везано за подизање мотивације ми поздрављамо, поготово што је везано за нешто што се односи на то да једнак посао носи једнаку плату, да не можете за сличан ниво посла и сличан ниво одговорности имати различите плате. И у реду је што се то дешава, штета је што нисмо могли раније то да отклонимо.

Коначно, опет примедба, ја сам се надао да ће током лета када, смо имали пакет закона који се односио, између осталог, на распетљавање стечајева и рад са *NPL*, односно зајмовима за које није баш извесно да ће се у потпуности наплатити, проћи одредба која се тиче измене Закона о парничном поступку.

Имали смо потпуну лудост да, када продате као поверилац ваше потраживање, да се око те продаје, односно коришћења тог потраживања

од стране купаца мора сагласити дужник. Нема бољег начина да се продаја потраживања обесмисли и да се тиме смањи ликвидност привреде. Добро је што је то урађено. Штета је што можда није било летос у пакету, када смо имали *close netting* и још неке ствари, јер би онда могло да се види да се праве кораци везани за побољшање, односно смањење броја зајмова који су тешко наплативи, у потпуности или делимично.

Коначно, последња ствар, која се тиче овере потписа – и то је можда требало урадити у време када је све то регулисано, али, кажем, не можете, када доносите закон, предвидети све ствари. Отуда и јесу биле неке забринутости које су се тичале неких других ствари, посебно код закона о личности. У питању је институција која има специфичну тежину, а забринута је. Није добро.

Дакле, у глобалу, ово нису лоши и рђави закони. Закони су написани солидно и уз неке амандманске измене које би помогле тако што би сви сагледали, на један државотворан начин, шта су добре или лоше стране, то би могли бити добри, јако добри закони. Оно што ће мени остати као горак укус, а и свима вама, то је што сам ја закључио да када припремамо те законе увек у једном закону јако лоше напишемо члан 1. и јако лоше напишемо наслов. Део опозиције сматра да је наслов баш у једном закону ужасавајуће лош. Власт сматра да је увек једак члан лош, и то први. Јако је битно, наравно, добро дефинисати основне појмове закона, али мислим да то није пракса која је добра. А ја ћу као папагај с времена на време подсетити – овде се може државотворно расправљати и овде кроз квалитет расправе можемо да подигнемо квалитет законодавства у Србији.

Хвала вам на пажњи.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Бошко Обрадовић.

Изволите.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Поштовани председавајући, поштоване колеге народни посланици, уважени гости из надлежних министарстава у Влади Републике Србије, поштовани грађани Србије, помаже Бог свима!

Пре свега желим да истакнем једну начелну примедбу, која је, мислим, обележила ове две и по године рада актуелног скупштинског сазива, а то је да на дневни ред заседања Народне скупштине Републике Србије практично искључиво долазе закони који за главно образложење имају да су у питању наша усклађивања са законодавством Европске уније, да је то наша обавеза на путу Србије ка Европској унији, да је то од изузетног значаја за отварање не знам којих преговарачких поглавља, која трају већ двадесет година нашег пута Србије у Европску унију.

Тако ми непрестано овде расправљамо о наметнутим темама једне узалудне, превазиђене и завршене приче европских интеграција државе

Србије. Нико више у Србији и у Европи не верује у улазак Србије у Европску унију. Водећи европски званичници су нам рекли да наредних десет година нема шта ни да размишљамо о тој теми. Након десет година, нико не зна како ће изгледати Европска унија, а ми који овде седимо сигурно нећемо бити они који ће о томе одлучивати.

Дакле, све ово што ми радимо, господо министри и уважене колеге народни посланици, делује као један бесмислен посао. Ми усклађујемо комплетну државу Србију с једном творевином која се у овом тренутку налази у озбиљном проблему и која ће ускоро бити озбиљно редефинисана, а зове се Европска унија. Нико данас не зна како ће Европска унија изгледати за неколико месеци или неколико година, или, рецимо, после избора који треба да буду на пролеће идуће године за Европски парламент, или било које друге кризе која озбиљно дрма Европу, а дрмају је све кризе, од безбедносне до економске. Зашто ми радимо тај узалудан посао да читаву државу Србију усклађујемо са једном бриселском творевином, која и сама има огромну кризу у овом тренутку?

С друге стране, за две и по године на дневни ред скупштинског заседања не може да дође ниједна тема од нашег националног и државног интереса. Примера ради, ниједном у овом дому нисмо разговарали о Косову и Метохији. Да ли је то нормално? Ево, 14. новембра ће се поново расправљати о Косову и Метохији у Савету безбедности Уједињених нација. Да ли је нормално да се о Косову и Метохији не расправља у Народној скупштини Републике Србије?

Да не дужим, мислим да сте разумели шта сам желео да кажем. Да ли ће коначно у Народну скупштину Републике Србије доћи нека тема која нема везе са Европском унијом и уценама, притисцима и наредбама из Брисела? Да ли ће овде, рецимо, доћи тема цене малине или другог јагодичастог воћа или пољопривредних производа уопште у катастрофи у којој данас живе српски сељаци? Да ли то не може да постане овде тема зато што ЕУ није то дозволила или зато што ће нам ЕУ наметати све теме Народне скупштине Републике Србије? Када ће цена горива бити тема у Народној скупштини Републике Србије итд.?

(Председавајући: Пошто причате о темама, господине Обрадовићу, ја вас молим да почнете да причате о темама које су на дневном реду.)

Оно што је увек била моја конструктивна идеја опозиционог наступа јесте да прво поменем оно што је добро, а онда и многе ствари које су лоше у вашим законским предлозима.

Оно што је добро јесте да ми желимо да подржимо да се кандидати који се први пут бирају на правосудне функције бирају из редова самог правосуђа, односно судијске и тужилачке праксе, односно судијских и тужилачких помоћника. Дакле, то су кадрови из саме „куће“, из правосуђа,

који су стажирали, радили на самом извору. Они својим радом на неки начин и досад одржавају правосудни систем, који је иначе оптерећен озбиљним политичким притисцима и корупцијом.

Мислим да је на свима нама да коначно променимо тај амбијент у правосуђу и да ови млади кадрови који сада долазе на правосудне функције могу да раде несметано по Уставу и законима Републике Србије, а не по налогу владајуће Српске напредне странке. Уосталом, да подсетим јавност да се још увек шест стотина судија није ишчланило из Српске напредне странке, односно Српска напредна странка није дала ниједан доказ да се шест стотина судија није ишчланило из СНС-а када су враћени на функције.

Свакако мислим да правосудни подмладак представља једно освежење за српско правосуђе и да ове кадрове које сада бирамо из редова судијских и тужилачких помоћника на неки начин треба поздравити, подржати, дати им шансу, јер су то заиста људи који су и до сада радили огроман посао у правосуђу.

Међутим, оно што ми не можемо да подржимо и прихватимо јесте овај Предлог закона о изменама и допунама Закона о спречавању насиља и недоличног понашања на спортским приредбама, јер мислимо да је он само још једна козметичка измена, без било какве суштине.

Насиље је данас у Србији свеprisутна појава. Имате га од ријалити-шоуа, „Парови“ и „Задруга“, до навијачких стадиона. Не можете, господине министре, решити проблем насиља ако не укинете националну фреквенцију Телевизији Пинк, ако не спречите насиље у медијима, ако не зауставите промоцију погрешних образаца понашања иза којих директно стојите ви који сте очито спремни и тенковима да браните Телевизију Пинк и Жељка Митровића као правог министра културе у Влади Републике Србије.

Дакле, ви у „Паровима“ и „Задрузи“ дајете образац понашања, између осталог и на стадионима, а то је – вређање трагично настрадалог детета Милице Ракић у НАТО бомбардовању, то су други облици насиља, и вербалног и физичког, које гледамо свако вече на телевизијама са националном фреквенцијом. Како очекујете да на стадионима имате нешто друго? Дакле, забраните Пинк, затворите националну фреквенцију и злоупотребу овог јавног државног добра за вашу партијску пропагандну машинерију и нећете имати никакав проблем насиља у јавности.

(Председавајући: Колега Обрадовићу, молим вас да причате о темама дневног реда.)

Хвала, председавајући, управо о томе говорим. Дакле, кварење јавног морала, господине председавајући, а мислим да је владајућа странка за то посебно одговорна, утиче и на понашање на стадионима.

Ви овим законом избегавате заправо да проговорите о суштини, а то је да политика управља стадионом, да службе безбедности управљају стадионом, да имамо велики проблем са управама клубова у којима седе ваши високи функционери, са шефовима навијачких група који су заправо службеници државне безбедности или шефови мафије, или комбиновано једно и друго, наравно, са менаџерима и другим спортским радницима иза којих стоји озбиљан криминал. То је срж проблема, кога нема у вашем закону и који ви непрестано избегавате.

Рекао бих чак да је Српска напредна странка на неки начин на врху те пирамиде хулиганских организација у Србији. Да ли се сећате пребијања новинара на председничкој заклетви Александра Вучића овде испред Дома Народне скупштине? Ко су они момци који су пребијали новинаре и друге грађане који су тада протестовали? Да ли они имају неке везе са навијачким групама или не?

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Обрадовићу, молим вас да говорите о темама дневног реда.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Ово је и те како тема насиља на спортским стадионима, ја само постављам питања...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Можемо да причамо, колега Обрадовићу, али то није било на стадиону. Онда би свако могао да прича и ономе што се десило испред Пинка када су три новинарке пребијене, је л' тако?

Наставите.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Господине председавајући, ако желите да полемишете са мном, имате право по Пословнику да се јавите за реч, седнете овде у посланичке клупе и кажете шта имате.

Немојте ме прекидати, говорим о закону...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Обрадовићу, ја имам право да вас прекинем, прва ствар.

Друга ствар, само желим да вам скренем пажњу колико излазите из теме дневног реда и шта може да се очекује у даљем наставку седнице. Значи, ако останете у темама дневног реда, можемо да наставимо да радимо нормално.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Да ли је тема дневног реда Закон о спречавању насиља и недоличног понашања на спортским приредбама? Да ли иза одређених навијачких група стоји политика? Да ли иза одређених управа клубова стоје политичари на власти? Да ли иза, рецимо, рушења у Савамали или пребијања новинара на председничкој инаугурацији можда стоје неке навијачке групе? Да ли је можда њима опроштено оно што раде на стадионима да би на неком другом месту радили прљаве послове за мафију или политичаре на власти? Дакле, озбиљно питање, и те како у вези с темом дневног реда.

Друго питање које овде желим да истакнем јесте питање које се тиче Закона о парничном поступку. Ево већ једног закона о лобирању који је донет: банке су главни елемент лобирања у Србији и ви сада доносите закон да бисте изашли у сусрет банкама. То је заиста генијално! Мењате Закон о парничном поступку. Уместо да решавате проблеме грађана које пљачкају ове банкарске деривативе, ви додатно стајете на страну банака и штитите банке. Банке су вас овом изменом и допуном већ излобирале да држава заштити њихов интерес и да држава заправо решава њихове проблематичне кредите онако како њима, тј. банкама, одговара.

Ево шта каже министар Нела Кубуровић у свом образложењу – досадашње законско решење представља препреку у развоју тржишта проблематичних кредита па је Акционим планом за спровођење наведене стратегије управо предвиђена измена Закона о парничном поступку која се предлаже.

Пазите, Влада Републике Србије хоће да омогући тржиште проблематичних кредита уместо да реши питање проблематичних кредита банкарских пљачкаша који деру кожу са леђа грађана Србије! Ви им још омогућавате да могу да препродају наша кредитна задужења неким трећим лицима, примера ради страним компанијама, па да ми на крају постанемо дужнички робови ко зна којим страним компанијама које ће узети наше банкарске дугове.

Када ћете да решите проблем 20.000 породица које имају кредите индексиране у швајцарским францима? Када ћете да спроводите одлуку Врховног касационог суда да банке нису имале право да наплаћују процентуалну обраду трошкова кредита и за више милиона евра опљачкају грађане Србије претходних деценија? То је тема коју ви треба да решите, госпођо министре, а не да лобирате за интересе банака и да сада без моје дозволе, као кредитног корисника, моје кредитно дуговање и мој проблематичан кредит банка може да препродаје трећем лицу без моје сагласности. Значи, мењате закон где они то досад нису могли без моје сагласности и ви као банкарски лобиста сада дозвољавате да они могу да препродају мој кредитни дуг неком трећем лицу без моје сагласности.

Па за кога ви радите, госпођо Кубуровић, за банке или за грађане Србије? Када ћете решити један једини проблем који грађани Србије имају са банкарским лоповима и пљачкашима у овој држави? Ово је закон о лобирању пре закона о лобирању. Ви радите за банке. Ви радите за банкарске монополе, интересе и лопове у Србији. То је проблем онога о чему ја овде желим да говорим.

Други проблем, а мислим да сте са највише инстанце добили мишљење и да га нисте уважили, јесте закон који се тиче обраде наших личних података, односно заштите наших личних података. Ево, овде је

допис Његове светости патријарха српског господина Иринеја, који је упућен, претпостављам, свим шефовима посланичких група у Народној скупштини Републике Србије, па тако и мени као шефу Посланичке групе Српског покрета Двери, где се јасно каже да имамо ситуацију у којој се Црква буни против једног закона који директно задире у права Цркве, у самосталност Цркве и њених органа.

На једном месту у допису Његове светости каже се – подсећамо да наши верници чланом 43. Устава Републике Србије имају зајемчену слободу мисли, савести, уверења и вероисповести, а родитељи и законски стараоци имају уставно право да својој деци обезбеде верско и морално образовање у складу са својим уверењем. Црква тамо јасно тражи да се чланом 3. регулише да се примена не може односити на цркве и верске заједнице, нити њихова црквена правна лица, и да је посебно неприхватљиво да Повереник има инспекцијска и друга овлашћења на светотајински однос крштења или склапања брака верујућих или постављења у чин члана јерархије.

Дакле, Црква од вас тражи... А то овде нисте поменули у вашој уводној речи, као што нисте поменули да сте одбацили мишљење Цркве које вам је дато у јавној расправи по питању овог закона. Дакле, Црква од вас јасно тражи да се поштују одредбе Устава Републике Србије и Закона о црквама и верским заједницама у делу којим се гарантује аутономија цркава и верских заједница, а којим одредбама је експлицитно утврђено да су субјекти верске слободе слободни и аутономни у одређењу свог верског идентитета, те да имају право да самостално уређују и спроводе свој поредак и организацију и да самостално обављају своје унутрашње и јавне послове. Не можете законом да прописујете да вам Црква даје своје књиге крштених, своје књиге венчаних, своје податке о лицима која треба да буду изабрана у црквени чин. Ко је Повереник или ко је уопште држава и ко је уопште Влада да крши Устав, да крши Закон о црквама и верским заједницама и да се меша у унутрашња питања цркве?

То је генерални проблем са овим законом. Већ се у Србији превише тргује нашим личним подацима. Већ превише њих, а опет су банке међу првима, има базе личних података грађана, препродаје базе наших личних података, користи базе наших личних података у комерцијалне сврхе. Да ли сада хоћете да узмете и цркву и црквене податке, па да и то ставите на неко тржиште препродаје личних података? Откуд вам то право? Откуд вам право да се мешате у унутрашњу организацију цркве и да тражите од цркве било какве податке?

Ми смо се определили да будемо део Цркве, ми смо дали своје податке у књигу крштења, књигу венчаних. Не разумем шта ће то вама. Зашто ви овим законом улазите у црквену аутономију и покушавате да ви

нешто тамо инспекцијски надзирете или не знам шта радите? Ако је црква већ одвојена од државе и ако је Уставом овако прописано, откуд вама право да то радите? Мислим да је ово врло конкретно и јасно питање.

Као што је конкретно и јасно питање упућено од Повереника Шабића и јасно говори о томе како ви намеравате да зауставите препродају наших личних података. Зашто то не урадите законом? Зашто законом не забраните то тржиште наших личних података и да неко користи све те државне базе и да неко од тога прави неки комерцијални интерес и једноставно се позива на нас а да нас ништа није питао?

Ево, да вам наведем још један конкретан пример: бирачки спискови. Откуд Српској напредној странци бирачки списак? Откуд Српској напредној странци право да једина у српској политици има бирачки списак и да иду по бирачком списку и обилазе грађане, рецимо, сада у општини Лучани и пописују бираче, ко ће за кога да гласа? Откуд вама, људи, право да улазите у приватне куће, да позивате људе телефоном на фиксни или мобилни број, да их питате за кога ће да гласају? Да ли ви разумете шта радите? То је забрањено. Немате право да људе питате за кога ће да гласају, немате право да им упадате по кућама. Немате право да злоупотребљавате бирачки списак, а то радите.

Па ми ви као министар лепо одговорите – зашто сви ми не можемо да добијемо бирачки списак, зашто само СНС има бирачки списак? Зар није и то злоупотреба заштите података о личности? Ја мислим да јесте. А да ли сте то ставили у закон? Па наравно да нисте, да бисте омогућили и даље Српској напредној странци да злоупотребљава бирачки списак и буквално користи наше личне податке, а да нико други од политичких актера на српској политичкој сцени нема то право.

Идемо даље. Што се тиче закона о бесплатној правној помоћи, то је тема која је такође веома занимљива, а посебно су занимљиве ове невладине организације које сада уводе у могућност да се баве бесплатном правном помоћи. Код њих никада ништа није бесплатно, јер управо ви из државе финансирате те невладине организације, а они онда, као, дају бесплатну правну помоћ. Како дају бесплатну правну помоћ кад су на буџету државе Србије и кад су финансирани од стране надлежних министарстава? Значи, они добијају паре за то што некоме дају бесплатну правну помоћ. Не? Па нисам баш сигуран.

Коме ће да дају бесплатну правну помоћ? Да неће можда мигрантима, за ових сто хиљада или више стотина хиљада миграната које намеравате да населите у Србији, по наредби „централног комитета“ из Брисела, када ЕУ затвори своје границе за мигранте и када их ви будете „паркирали“ овде у Србији и напунили упражњена српска села? Да ли је поента овог закона о бесплатној правној помоћи да помогнете те рањиве

групе? Када овде будемо имали више стотина хиљада миграната, по Даблинском или неком другом споразуму, да ви тада лепо асистирате да они могу овде да се сместе, да им реновирају све касарне, да им откупују домаћинства на селу, што већ радите по локалним акционим плановима, да им дате паре да покрену бизнис, да им једноставно дате све оно што не дајете сопственим грађанима?

Овде мигранти боље живе од грађана Србије. То је тема о којој не сме да се прича у Народној скупштини Републике Србије. Мигранти у Србији боље живе од грађана Србије. Њима откупљујете домаћинства на селу и планирате да им дате да се населе. Њима омогућавате све бесплатно – да једу, да спавају, да иду у школу. Шта обезбеђујете грађанима Србије?

Да ли смо ми одговорни за мигрантску кризу? Зашто бисмо ми збрињавали мигранте који су пошли на запад? Што они излазе из Грчке и других европских земаља, односно земаља ЕУ и долазе у Србију? Што не иду кроз те земље ЕУ на запад? Па, чекајте, нисмо ваљда толико наивни, јасно нам је да неко жели промену структуре становништва у Европи, јасно нам је да неко жели да нас насели мигрантима, јасно нам је да неко жели да направи Европи проблем и да мења њену цивилизацијску структуру. И ви то, као, не видите? И, као, није вам то јасно, шта се планира? И не знате, као, и нећете да кажете шта сте договорили са Бриселом и колико сте стотина хиљада миграната прихватили да примите када вам „централни комитет“ из Брисела то буде наредио. Због кога реновирају ове касарне по Србији? Због кога правите ове локалне акционе планове за мигранте? Као, то је случајно ушло сада у све локалне самоуправе, које имају обавезу да донесу локалне акционе планове о мигрантима? Па, нема случајности, нисмо ваљда толико наивни.

Идемо даље, закон о лобирању. Ово је врло интересантан закон, а прва тема тог закона, када буде донет, требало би да буде испитано, рецимо, како је бивши градоначелник Њујорка Ђулијани дошао у кампање Српске напредне странке и за које паре? Па, кад сте ангажовали румунску и британску агенцију 2012. и 2014. године, да ли сте јој платили од ваших пара или из Владе Републике Србије да ради за Српску напредну странку? Па, колико је плаћен Тони Блер? Па, колико сте платили да Александар Вучић оде на састанак фондације Била Клинтона? То су права питања. Хајмо да видимо тај закон о лобирању, да ли ће да се бави тиме како ви перете паре, како ви плаћате те своје лобисте по свету? Чекајте, тај Тони Блер ради за паре. Ко му је платио? Колико му је платио? Кад му је платио? Како му је платио? Тај Бил Клинтон ради за паре.

(Председавајући: Приводите крају, колега Обрадовићу.)

Извињавам се, колико имам још времена, председавајући, с обзиром на то да сте ме прекинули?

(Председавајући: Потрошили сте време, двадесет минута.)

Добро, онда ми дозволите само да завршим реченицу.

Дакле, оно што овде желим на крају да истакнем, и то је моје завршно питање за министра правде – колико ће коштати државу Србију сви они притворени који су ослобођени свих оптужби, јер се у јавности појавила информација да 55.000.000 евра од 1. јануара 2016. године држава мора да исплати онима који су погрешно ухапшени, држани у притвору и ослобођени свих оптужби? А знате колико је то? То су два клиничка центра и четвртина...

(Искључен микрофон.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Обрадовићу.

Реч има министар, господин Стефановић.

Изволите.

НЕБОЈША СТЕФАНОВИЋ: Поштоване даме и господо, овде смо чули више невероватних ствари и тешко је уопште... О неким стварима желим да одговорим врло озбиљно, а о неким просто не знам шта бих рекао пошто се тврдње граниче са нечим што можете да купите на киоску, има оно СФ као ознаку, или неки комични стрип, не знам како бих то рекао. Али због људи који ово гледају хоћу да то објасним, да би људи схватили о чему се ради.

Наиме, овде се често помиње мантра како се овде нешто ради по диктату, ево, неко нам је наредио, наложио, ми морамо итд. Ево, рецимо, уводимо законом, потпуно мењамо систем, уводимо добровољно ватрогасство. Да ли је то нешто лоше за Србију? Да ли је то нешто лоше за грађане, који ће имати могућност да добровољне ватрогасно-спасилачке јединице помогну у гашењу пожара професионалцима и да ту традицију, која постоји у неким деловима Војводине и по 150 година, негујемо и да помогнемо да ти људи који то желе да ураде добровољно буду део система и механизма који помаже грађанима? Да ли је то нешто лоше за нас? Ако је лоше, дајте да га не усвајамо. Али ја мислим да је веома добро.

Не само то, све ово што је пред вама данас јесу закони који подижу стандарде у Србији. То је оно што људи не разумеју. И често када говоре – ево, распада се... Што, је л' се распада Немачка, немају хлеба да једу, нема, економија Немачке посрће, губици на све стране, нема Аустрија, Немачка, немају људи више, где ће, ево, напуштају људи, исељавају се из Немачке колико им лоше иде?

Па ми ваљда желимо да добијемо те стандарде које имају те развијене земље? Ми ваљда желимо да живимо као што они живе. Ваљда желимо да имамо нормативну уређеност оних земаља које су показале да су кроз свој рад дошле до тога да њихови грађани живе боље и да су те друштвене вредности за које се они залажу то што желе и грађани Србије.

То је, нажалост, та мантра где нећете никада да уђемо у суштину. Ја хоћу да уђем у суштину. Хајде да видимо зашто ми то радимо, хајде да видимо која од тих земаља... Да ли ће њихови бирократски апарати на нивоу ЕУ функционисати на овај или онај начин, да ли ће се препуцавати левица или десница, кога то брига? Питајте некога у Доњој Аустрији да ли га је брига за то. Питајте некога у Доњој Аустрији како живи. Питајте како живе сељаци који живе у њиховим селима. Ми хоћемо да наши људи живе тако и идемо према оним земљама које су то омогућиле. И боље се живи у Србији, између осталог, и због такве врсте уређења које гајимо.

Што се тиче питања Косова и Метохије, па овде сте ви, господине Обрадовићу, са вашим коалиционим партнерима, кад сте доносили, пошто ви сад представљате и ваше коалиционе partnere са којима сте у савезу... Ви сте доносили одлуке да се о Косову и Метохији више не расправља у Уједињеним нацијама, него у Европској унији. Ви сте нам рекли да је то врхунска вредност.

Колико сам разумео, ви сте сад највећи промотер Европске уније у Србији, и не само ЕУ, него свега што ЕУ носи. Ја се чудим да ви не носите ону значкицу Брисела *I love Brussels*. Некако ми се чини да би то ишло најбоље уз вас.

Дакле, ви сте се трудили да буде граница између Срба и Срба на Брњаку и Јарињу. Ви сте донели одлуку да се о Косову и Метохији до сада одлучује искључиво у оквирима Европске уније. Ви сте донели одлуке да се упути питање Међународном суду правде, које је било катастрофално по Републику Србију. Ви сте доносили одлуке којима се уводи царина, ви сте стављали те печате. Дакле, то сте све ви урадили, ви и ваши коалициони партнери. Ја ту више не видим разлику. Да ли сте то радили ви, Ђилас, Јеремић, потпуно је свеједно. Дакле, то сте ви. Ваша политика је – Европска унија нема алтернативу. Све што ЕУ затражи, то мора да се испуни за 24 сата, ако не може брже. То је искључиво политика коју спроводите ви и ваши коалициони партнери. Ми не.

Што се нас тиче, ми сматрамо да Парламент треба да расправља, као што расправља, о многим важним темама, али не може да расправља о теми колика ће бити откупна цена малина. Зашто? Који је то систем, да треба ми овде да одредимо у Парламенту и да Парламент Србије изгласа колика је цена малина на тржишту и да кажемо – ми смо сад одлучили да је 10 евра по килограму откупна цена малине и супер ће да се продаје? Ко ће то да купи? Супер, неће купити ни килограм из Србије, купиће негде где је много јефтиније, купиће у Пољској, купиће у некој другој земљи. То уређује тржиште, у свакој нормалној земљи. Ако хоћете да имате напредак, ако хоћете да имате нормално уређену земљу, морате да поштујете тржиште. Да, треба да се боримо за то.

Јер то су јефтини поени, то је – хајде да се додворимо неком ко ће... Ево, сад ћу да кажем неку јефтину паролу – хајде да помогнемо малинарима, хајде! Што сте их ви и ваши коалициони партнери тукли 2010. године? Што сте им превртали тракторе? Што сте их ви и ваши коалициони партнери малтретирали? Претучено за дан 170-180 људи, преврнути аутомобили полиције, претучени полицајци, сукоб народа на улици. Ви и ваши коалициони партнери, 2010. године. Што сте то радили ако се сад залажете за малинаре? Не може. Ви сте тукли те људе. Ви сте наређивали полицији да иде на народ, на малинаре, на њихове барикаде, ви и ваши коалициони партнери. Ви сте тукли малинаре. Како сте могли да тучете те људе? Како сте то могли да радите? Ви сте то радили са вашим коалиционим партнерима. Преузимате све оно... Ви се борите за исте вредности са људима са којима сте у коалицији. То су исте вредности, залажете се за њих – Брисел и да тучемо малинаре. То је суштина политике, између осталог.

Што се тиче насиља, па ви и ваши коалициони партнери сте кључни инспиратори насиља у овој земљи. Кључни. Ви нисте само инспиратор, ви сте прешли са речи на дела. Ви нисте хтели да будете људи које ће оптуживати да само причају о томе, ви лепо дођете до Телевизије Пинк – Гоца Узелац, Мара Драговић, шта ће те две новинарке, најбоље да добију батине, најбоље да их претучемо, најбоље једној да изломимо ребра, а другу да нокаутирамо. Просто је невероватно да неко ко се практично бавио насиљем над новинарима и над женама било шта може да прича о насиљу у овој скупштини, али добро, имате право.

Ово што чујемо данас, па ја видим једну ужасну агресију вас и ваших коалиционих партнера према медијима, према новинарима и према медијима – хајде да укинемо фреквенцију сваком ко нам се не свиђа, хајде да укидамо фреквенције свима који нешто кажу а да се то нама не свиђа. А ви и ваши коалициони партнери сте увели ријалити у Србији. Ви и Ђилас сте очеви „Великог брата“. Ви сте увели ријалити у нашу земљу. Ви сте довели ријалити-програме први, и то на државну телевизију коју плаћају сви грађани Србији. Телевизија Пинк је приватна телевизија. Ово плаћају сви грађани Србије. Ви сте довели „Великог брата“. Ви и ваши коалициони партнери, чије вредности сте преузели и за које се борите. Дакле, Брисел, „Велики брат“, ја волим да пребијам малинаре – то смо до сада утврдили да су нове вредности за које се залажете и подсећаћемо вас на те нове вредности свакога дана.

То су ваше вредности. То су ствари за које се ви здушно залажете, испуњавање свих вредности Брисела од јутра до мрака и, наравно, „Велики брат“ и пребијање новинара, позиви на силовање премијерке, пребијање људи који мисле другачије, насиље. Свако ко вам се од

новинара не свиди... Па ви са тим људима више не разговарате, ви те људе најбруталније вређате, избацујете из просторија. Да ли су то те демократске тековине за које се залажете? Да ли тако Србија треба да изгледа? Да ли се тако бори за једну неподељену, стабилну Србију, домаћинску Србију? Не бих рекао. То је све супротно ономе.

Што се тиче проблематичних кредита, хоћу да вам кажем још једну ствар, у овом тренутку у Србији је 6,6% *NPL* кредита, дакле оних који су ризични. Србија је по томе урадила једну велику ствар, и Народна банка и Министарство финансија. Знате где су били најпроблематичнији кредити? Мени се чини да се ви за те највише борите, а то су кредити тајкуна. То су тајкуни попут Мишковића, попут других, попут оног из „Фармакома“ и осталих; ти људи су узимали кредите који нису могли да се наплате, ти људи су узимали кредите који су после постајали терет државе и које је после држава новцем свих грађана морала да плаћа.

Мени се чини да ви у ствари... Не знам за кога ви радите. За тајкуне који су узимали кредите, па сад треба да им омогућите лакши излазак из тих кредита, или радите за грађане? Мени се чини да не радите за грађане. Мени се чини да сте сада на страни тајкуна. Хајде да се спречи сваки закон којим држава може да спречи да неки тајкун у будућности узме кредит који не може да се наплати, пошто је то био главни модус операнди вас и ваших партнера. То је била ствар која је била, чини ми се, најлошија по економију Србије.

Што се тиче миграната, овде смо се наслушали научне фантастике у претходних неколико година. Ја морам због грађана Србије да кажем, овде је свеукупно за четири-пет година око 2.000 људи тражило азил. Многе смо одбили за азил, дакле, нису се стекли законски услови. Многи су напустили нашу земљу пре него што је окончан процес одобрења азила. То су они који су заиста тражили азил, око две хиљаде људи. Неколико, можда десетак или двадесет, добило је право на азил.

Али да ви кажете – ја не могу да верујем да неки други који седе у овим клупама и ваши су коалициони партнери деле те вредности – да је ужасно што смо тим људима дали да једу?! Ја не могу да верујем. Ја не могу да верујем да један народни посланик може тако нешто да изговори, да је ужасно што смо људима који су дошли гладни дали да једу. То је скандалозно! Наравно да ћемо увек дати људима да једу. Србија је земља која се поноси тим. Ми смо земља која хоће да буде нормална земља.

Те расне теорије и све ово што чујемо некад овде мене ужасно забрињава. Ужасно ме забрињава не због тога што их изговарате ви него што нема реакције неких људи који седе у клупама око вас, за које знам да не мисле тако, али ћуте. Знате како то после буде: када ћутите, онда преузимате и те вредности које ви лепо овде ... Па ћу ја њима, као што вама

кажем, сутра рећи, пошто су ћутали, да су то вредности за које се залажу, да мигрантима не дајемо да једу, да им не дамо да дишу.

Кажете мигранти живе боље него људи у Србији. Да ли сте били некада у мигрантском кампу? Да ли сте били да видите како живе ти људи? Муком натерани да дођу, потуцају се по овим земљама. Шта мислите, да они воле то да раде? У Србији их има око три и по хиљаде укупно, и тако већ годинама.

По Даблинском споразуму... Какав црни Даблински споразум? Па ми нисмо држава чланица Европске уније. Нити смо потписали некакав Даблински споразум, нити смо чланица ЕУ, нити се односи било шта на нас. Али то да не дамо мигрантима да једу, ја стварно не могу да замислим да је неко наше дете које је било избеглица, пролазило кроз нашу земљу, дошло негде и они му кажу – шта ћеш ти да једеш, шта ћеш ти овде. Заиста не могу да верујем да било ко може да се заложи за такву вредност.

Што се тиче касарни, касарне реновирамо за Војску и Полицију. Полиција је преузела једну или две касарне од Војске, за којима Војска више нема потребу и хоћемо да сместимо јединице Жандармерије које су биле у потпуно неусловним условима. Хоћемо да помогнемо да војска и полиција имају савременије услове, за њих реновирамо. Радимо у Младеновцу једну велику касарну где ће бити центар за обуку Сектора за ванредне ситуације, где ће се обучавати и ватрогасци. Ту улажемо новац, у повећање безбедности грађана Републике Србије.

Хоћу да кажем грађанима Србије да не треба да брину. И Министарство унутрашњих послова и Министарство правде сваког дана раде на томе да и наш правни оквир али и наше деловање на терену буду такви да грађани Србије сваког дана буду сигурнији и безбеднији.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има министар Нела Кубуровић.

Изволите.

(Бошко Обрадовић: Реплика.)

Полако, колега Обрадовићу, изазвали сте довољно реплика. Само полако.

(Бошко Обрадовић: Тражим реплику.)

НЕЛА КУБУРОВИЋ: Захваљујем, уважени председавајући.

Даме и господо народни посланици, управо је посланик на почетку свог обраћања прво истакао како ће да подржи листу кандидата судија и заменика јавних тужилаца који се данас предлажу. Верујем да ће бити доследан у својој изјави и да ће бити овде приликом гласања. Управо на тој листи налазе се и кандидати из Правосудне академије, коју је посланик, колико се сећам, у неким нашим претходним заједничким дискусијама и те како оспоравао. То је знак, вероватно, да и он еволуира с обзиром на то да је то управо једна од вредности које смо преузели из Европске уније.

Када говоримо о шест стотина судија које су, по његовом наводу, биле чланови Српске напредне странке, подсетићу да је Уставом изричито забрањено да судија може да буде члан политичке партије и да је управо то један од разлога за његово разрешење уколико би се та околност појавила. Ево, за пет година нико није оспорио квалитет избора судија у том погледу, па верујем да је имао довољно могућности да пред Високим саветом судства покрене то питање, а то су управо оне судије које су његови коалициони партнери разрешили 2009. године.

Овде је изречено неколико нетачности и када је реч о закону о лобирању, Закону о заштити података о личности и закону о бесплатној правној помоћи. Пре свега, осврнула бих се на Закон о заштити података о личности с обзиром на то да се позива на мишљење Светог архијерејског синода, како Министарство правде није разматрало исто, нити је доставило одговор. Слично мишљење на почетку јавне расправе Министарство правде добило је још у јануару и верујем да је и ово мишљење које је сада стигло ствар неразумевања. Овде се говори да Министарство правде покушава да наметне инспекцијске надзоре у Цркви, да покушава да омогући Поверенику да преиспитује црквене књиге које се односе на крштење, венчање. Али да је неко само мало пажљивије прочитао одредбу члана 93, видео би да се овим законом управо забрањује да Повереник има било каква инспекцијска овлашћења када је реч о раду цркава и верских заједница.

Важећи закон апсолутно ни на који начин не искључује цркве из обраде података о личности. То значи да по важећем закону, који је донет 2009. године, општа правила која се односе на све органе власти, односе се и на цркву. Подсетићу вас да је на основу овог закона Повереник и покушао да нареди црквама да врше брисања из матичних књига. Овим законом покушавамо да заштитимо цркве и верске заједнице и омогућава им се да управо за оне податке које обрађују, књиге које воде сами у оквиру цркве организују надзорно тело које ће контролисати да ли се ти подаци обрађују на одговарајући начин.

Ни на који начин Министарство правде не покушава да улази у надлежности унутрашње организације цркве. Суштина јесте да и црква, уколико обрађује одређене податке физичких лица, треба да поштује једно од основних уставних начела, а то је да се приликом обраде података мора водити рачуна о заштити података о личности. Овим законом се управо то омогућава. Апсолутно је искључена могућност да Повереник врши било какав инспекцијски надзор или да било ко одузима матичне књиге. С друге стране, ове књиге такође имају посебан систем заштите зато што улазе и у архивску грађу, тако да ни на који начин држава не може да их уништи, нити да их брише.

Такође, уредба, директива ЕУ која је преписана у закон и са којом је наш закон у потпуности усклађен примењује се на све земље чланице ЕУ, што значи да ове одредбе примењују и Бугарска православна црква и Грчка православна црква на идентичан начин, и нико од њих се није бунио. С друге стране, Српска православна црква има своје епархије по земљама ЕУ, где такође мора да се придржава правила која тамо важе.

На овај начин управо се штите физичка лица. Очигледно је да свако ко пристаје на крштење, ко пристаје на закључење брака даје свој лични пристајак да се његови подаци обрађују и да се води евиденција у црквама. А да ли се та евиденција води на одговарајући начин, да ли се уступа неким другим лицима, то може само да контролише тело у оквиру цркве, а не Повереник, нити било који други државни орган.

Такође, овде је изнето и пар неистина што се тиче закона о бесплатној правној помоћи, да неко покушава овим законом да омогући разним удружењима да примају накнаде како би пружала бесплатну правну помоћ. Међутим, управо овај закон изричито прописује ко се финансира од стране Републике Србије када пружа бесплатну правну помоћ. Бесплатну правну помоћ, а да примају накнаду од стране Републике Србије, могу да имају само адвокати, јавни бележници и посредници. Удружења су апсолутно искључена из тога. Да сте мало пажљивије погледали закон, видели бисте да то изричито стоји.

Удружења и даље пружају правну помоћ у складу с посебним законима којима је то прописано, као што су Закон о забрани дискриминације, Закон о азилу, али бесплатну правну помоћ која се финансира од стране Републике Србије, од стране јединица локалне самоуправе имају само адвокати, јавни бележници и посредници. Међутим, када је реч о јавним бележницима и посредницима, то ће бити изузетно редак број случајева када уопште буду у ситуацији да пружају бесплатну правну помоћ.

Друго, бесплатна правна помоћ има широк круг корисника. Свакако, највећи круг корисника су грађани Републике Србије који су корисници социјалне помоћи, затим грађани Републике Србије који би уколико би морали да ангажују адвоката да остваре неко своје право у судском поступку имали угрожен социјални статус. Тако да је овај закон управо за најсиромашније у Републици Србији, како би им се омогућио приступ правди, како би им се омогућило да остваре своја права у судском поступку, а не, како ви кажете, за десетине хиљада миграната, који свакако имају своје право и у оквиру Конвенције УН да пре свега имају могућност подношења захтева за азил у одређеној држави.

Што се тиче кредита, које сте такође помињали, морам да вам кажем да, очигледно, не познајете довољно облигационо право. Продаја

потраживања је једна од могућности која и данас постоји у сваком послу. Суштина јесте да се парнични поступци, који и те како дуго трају, покушају убрзати на овај начин, да се не чека сагласност туженог, који је већ тужен и који очигледно дугује нешто па је сасвим свеједно ко ће бити тужилац на супротној страни, да се поступци убрзају.

Не знам на који начин сте мислили да ми из Министарства правде натерамо судове да поштују одлуку Врховног касационог суда, да ли мислите да Министарство правде треба да даје директиве и упутства судовима или су судови независни и треба да поступају у сваком конкретном случају. Управо мишљење Врховног касационог суда је врло јасно речено, да се сваки случај мора посебно преиспитивати и да опште мишљење не може да се примени на сваки предмет када је реч о спорним кредитима. Верујем да ће судови свакако поступати у складу са Уставом и законом и процењивати у сваком конкретном случају да ли су ти уговори били ништавни или не у тренутку њиховог закључења.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

По Пословнику, народни посланик Иван Костић.

Изволите.

ИВАН КОСТИЋ: Повређен је Пословник, члан 106. Председавајући, морали сте да реагујете када је добавивано за време говора Бошка Обрадовића и када је износио истине о ...

(Искључен микрофон.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Костићу, повреда Пословника се односи на институт непосредне повреде, значи одмах када је завршио господин Обрадовић требало је да рекламирате.

(Иван Костић: Ми смо се јавили, али нисмо добили реч.)

Не, нисте били пријављени, нисте били у систему.

(Народни посланик Иван Костић говори без укљученог микрофона.)

Не знам ја шта сте ви мислили сада у овом тренутку. То што сте мислили, рећи ћете када дођете на ред, а не када ви хоћете.

Право на реплику, народни посланик Владимир Орлић.

Изволите.

Повреда Пословника, народни посланик Маја Гојковић.

МАЈА ГОЈКОВИЋ: Председавајући, мало неуобичајено, сматрам да сте повредили члан 103, да је требало да дозволите посланику Ивану Костићу да заврши. Овако ћемо имати тираду да су ускраћена права посланицима који представљају опозиционе странке.

Молим вас, дозволите му да каже шта има и у чему сте ви повредили Пословник, па да се онда можда отвори могућност и неком од нас да кажемо нешто о начину повреде Пословника и о увредљивим изразима

које користе поједини посланици. Овако смо ми ускраћени да чујемо шта сте ви то погрешили у вођењу седнице.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колегинице Гојковић, прво је добио реч министар Небојша Стефановић, и колега Костић је рекламирао повреду Пословника на његово излагање, да сам ја тада прекршио Пословник. У међувремену је говорила министар Нела Кубуровић. А повреде Пословника се односе на непосредно учињену повреду Пословника. Али, ево, ако жели господин Костић?

(Иван Костић: Не, не желим.)

Повреда Пословника, народни посланик Маја Гојковић.

МАЈА ГОЈКОВИЋ: Само, нисте питали да ли хоћу да се изјасним.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Да ли желите да се Народна скупштина изјасни у дану за гласање?

МАЈА ГОЈКОВИЋ: Не, хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Право на реплику, народни посланик Владимир Орлић.

Изволите.

ВЛАДИМИР ОРЛИЋ: Хвала, господине председавајући.

Пре свега, хвала министрима што су одговорили на бесмислене оптужбе у овом стручном смислу, у смислу шта се све није разумело када се закон читао, ако се уопште читао.

Знате, када координатор овог тајкунско-љотићевског удружења Драгана Ђилас овде каже да у Србији мигранти живе боље од грађана Србије, ја могу само да закључим да су, изгледа, господин координатор али и Драган Ђилас и Вук Јеремић неки мигранти, је л' тако, дакле људи који имају, како беше, Драган Ђилас 25.000.000 евра стечених за време обављања политичке функције, Вук Јеремић седам и по милиона потпуно невероватних донација од стране врло спорних извора, белосветских, на планетарном нивоу. Ја сам убеђен да они живе много боље од грађана Србије, па су они, по логици координатора, неки мигранти, је л' тако?

Што се тиче оних ствари у којима је поменуо директно СНС, каже – насиље, каже – телевизија, потпуно сте у праву, господине министре, највеће насиље, најгоре насиље које смо могли да видимо испред неке телевизије било је за време скупа који су љотићевци господина координатора организовали заједно с оним лажним синдикалцем Веселиновићем. То је било испред ТВ Пинк. Тада су претукли две новинарке и вероватно тиме показали и свој однос према медијима и свој однос према женама и своје чувене вредности.

Када су то видели Драган Ђилас, Вук Јеремић и остали, нису могли ништа друго него да се искрено одушеве па да их позову у своје ново тајкунско-љотићевско удружење као заштитна лица, да тај господин

Веселиновић, је л' тако, сутра може да уради, као што је урадио „фантастично лепу“ и „примерену“ ствар, сећате се оног чувеног позива на силовање председнице Владе, а да ови љотићевци могу да позивају на вешање.

То су све ствари које могу да се припишу искључиво онима који су их данас споменули, вероватно несвесни да им се тема дефинитивно не исплати.

Свашта је напричао овде, али пошто се дотакао теме Косова и Метохије и поменуо патријарха српског, подсећам, на ту тему патријарх српски је изговорио реченицу – Александар Вучић се лавовски бори за Косово и Метохију. Тако нешто о господину координатору и овим његовим бандитима никада нећете чути, будите уверени.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Право на реплику, народни посланик Бошко Обрадовић.

Изволите.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Хвала, председавајући.

Ево, мени је изузетно драго да од министра Небојше Стефановића па надаље нико не може да нађе ни једну једину замерку на двадесет година дугу историју Српског покрета Двери, који никада није био на власти па самим тим не може ни да буде одговоран за било који бивши режим. Али зато ваши садашњи коалициони партнери из СПС-а могу да буду одговорни за бивши режим, али њих нећете никада да поменете, господине министре. Нећете да поменете ни Зорану Михајловић, ни Мају Гојковић, ни Горана Весића, ни Синишу Малог, који су и те како седели у тим бившим режимима. Из тога ја могу да закључим: добар је онај „жути“ који се прода Српској напредној странци и он је аболиран, он је феноменалан иако је био бивши режим. Ако је члан Демократске странке који неће да се прода Српској напредној странци, е онда је криминалац, онда је лопов, онда је бивши режим. Како ови који су се продали СНС-у одједном постају добри бивши режим? Било да су СПС или Мали, Весић, Зорана Михајловић или Маја Гојковић, која је, не заборавите, подржала Бориса Тадића у другом кругу председничких избора 2012. године, а данас овде нама држи лекције о бившем режиму. Чекајте, то је трагикомедија.

Друга ствар, цена малине. Па знамо ко је тржиште у Србији, Драган Ј. Вучићевић, директор „Информера“, он одређује цену малине и ваши коалициони партнери и ви из СНС-а. Значи, ви одлучујете о томе. И увознички лоби који увози оно што ми овде можемо да произведемо и убија, рецимо, и цену малине и свих других пољопривредних производа. „Пинк“ и „Информер“ нису медијске куће, то су медијски одбори Српске напредне странке, и то нису новинари, то су пропагандни центри владајуће странке. Немојте мешати те две ствари, господине министре.

А јадни мигранти, са најсавременијим мобилним телефонима, са 18–22 године, у пуној снази животној, са банкарским картицама где подижу кеш сваки дан на банкоматима, јесу ли то јадни мигранти, господине Стефановићу? Погледајте како вам живи Србија данас, погледајте како живе сељаци, који не могу да посеју ништа у новој пољопривредној сезони јер сте их опљачкали ниском ценом малине а високом ценом горива у Србији.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Обрадовићу.

Право на реплику, народни посланик Маја Гојковић.

Изволите.

МАЈА ГОЈКОВИЋ: Захваљујем.

Не знам којим добром ме је споменуо уопште посланик Бошко Обрадовић, ничим изазван, ваљда је опседнут ликом и делом Маје Гојковић.

Али било би добро да стварно једном разговарамо о мрљама у мојој каријери, па и у каријери свих осталих политичара које сте навели, а ја ћу да наведем само једну мрљу посланика Бошка Обрадовића. То је да је он недавно учествовао у изборној кампањи која се, ако се не варам, а не варам се, ретко ми се то дешава, звала „Да ови оду, а да се они не врате“. Колико видим, Бошко Обрадовић се налази у оном друштву за које је желео да се никада не врати, па им сада здружно помаже, и то баш оним политичарима који имају крупне мрље.

Хоћу Бошка Обрадовића да подсетим на то да је он сада гласноговорник политичара као што је Вук Јеремић, који стварно има крупне мрље у својој каријери. Па нека објасни Бошко Обрадовић у Чачку и околини како то Вук Јеремић нема ниједну мрљу, а милионе и милионе евра су му друге државе недавно уплаћивале хонораре, не зна се за шта. То би било лепо да ви објасните својим бирачима јер сте их заваравали (јесте да сте добили нула гласова за ту кампању), да објасните како сте се придружили онда овима који не треба да се врате. Па да питамо у каквом се ви то друштву сада налазите када је исти тај Вук Јеремић подизао државни авион да би ишао да гледа меч на Вимблдону, да ужива са својом супругом и присуствује тениском мечу. Да ли је то нешто позитивно, да ли су то вредности које ви заступате као гласноговорник оних који не треба да се врате и о каквим то онда мрљама других политичара ви причате?

Иначе, да вас обавестим, јутрос сам кренула у Чачак, хтела сам да видим како месни одбор Двери ради у Чачку. Међутим, рекли су ми да не идем тамо јер један једини члан постоји тамо, Бошко Обрадовић, па боље да се седим овде у Парламенту и посматрам шта месни одбор Двери у Чачку ради, него да прелазим толики пут а да немам кога да сретнем тамо.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

(Бошко Обрадовић: Реплика.)

Полако, колега Обрадовићу, када дискутујете, ви направите пуно реплика.

Право на реплику, народни посланик Марија Обрадовић.

Изволите, колегинице.

МАРИЈА ОБРАДОВИЋ: Хвала.

Реплика, члан 107. Повређено је достојанство Парламента. Када људи говоре лажи, неистине, онда то свакако јесте, зато што је изречено да нема никакве мрље када је Српски покрет Двери у питању и да то није могло да буде пронађено.

Свакоме ко је мало прочитао биће врло јасно да има много места где не да су мрље него такве брљотине, за које треба да следе озбиљне санкције. Само ћу да цитирам кратко по ставкама, па нека они изаберу о чему желе више детаља. Хоће ли брље са мафијашима, црногорским и руским? Хоће ли брље са Хиландаром, са проневереним новцем? Хоће ли са финансирањем од Демократске странке Србије? Добили 50.000 евра, пет хиљада коштали трошкови, још пет узели за своје задовољство, 40.000 дали ономе који им је и уплатио 50.000 евра. Хоће ли брље са Демократском странком, како их је Ђилас финансирао са својим кумом редовно? Али то нису оне Двери, они књижевници и историчари, значи то је касније прерасло. Па има кад су се заклели у Хиландару да никада неће прерасти у политичку организацију, да неће бити председника у Дверима, па ништа од тога се није догодило.

Не знам, да видим чега још ту има... А, велика ставка – злоупотреба новца из републичког буџета. Двадесет девет милиона динара узето, само 25% оправдано као наменски трошено, све остало предато њиховим фирмама које су везане са Дверима.

Ево, то вам је овако таксативно, па ви изаберите да појасним по свакој ставци. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има министар господин Стефановић.

Изволите.

НЕБОЈША СТЕФАНОВИЋ: Мени је жао зато што толико мало разумевања чујем, односно, колико схватам, мало се поштује слобода говора и права медија. Како би изгледала та коалиција када би се вратили на власт Ђилас, Јеремић, Обрадовић и остали чланови те коалиције, како би Србија изгледала медијски? Неко би процењивао на партијским одборима да ли је медиј подобан, да ли новинара претући... Ја сам топло саветовао неким новинарима, има неколико продавница у Београду које продају ону заштитну опрему, да је купе, да набаве за сваки случај. Тада би медији који не прођу партијску селекцију Савеза морали да буду

затворени. И, не дај боже ако се појави неки новинар то јутро и каже неки став, осим што ће бити затворена кућа у којој ради, може да рачуна и да ће да добије батине; још ако је жена, дупле батине. Дакле, то је онако сигурност. Е, сад, једино што би очигледно порасло јесте продаја ових бецева *I love Brussels*, ту би скочила продаја и ту можда треба размишљати о бизнису.

Једна ствар на коју, мислим, сваки човек мора да реагује јесте стварање те лажне слике о томе како је Србија угрожена од стране некаквих злих миграната, који су овде дошли да нас све побију. Када се сетите оне деце која су прошла кроз Србију, када се сетите колико су... Шта су та деца крива било коме? Шта су криве оне жене које су због рата, беде, немаштине – зар због тога можемо да им замеримо – прошле кроз Србију? Они желе да иду у западну Европу, то није спорно. Негде су им врата затворена и неки од тих људи нису могли да оду, покушавали су да прођу мора, многи од њих изгубили су живот, давили се у тој води. У Србији су третирани пристојно. Многи од њих... Могу да вам кажем, био сам поносан и као министар унутрашњих послова али и као грађанин наше земље зато што смо добили стотине писама, хиљаде писама тих људи који су написали о Србији јако лепо, који су то написали када су били у неким другим земљама. Нису имали никакав разлог да то ураде осим зато што су то заиста искрено осећали. Написали су писмо и рекли – у Србији нас нико није тукао, пристојно су се односили према нама, дали су нам да једемо и пијемо, бринули о нама док смо били на тој територији.

А шта је друго Србија требало да уради? Зар постоји неко ко би урадио другачије? Видите дете... Па ја видим да би неки други другачије радили. Али када видите дете, једно дете које је научило за неколико месеци колико је било у Србији мало енглеског, мало српског, жели да се лепо осећа у земљи у којој је у том тренутку, а врхунски талентовано дете, дете које уме да црта, дете које уме да покаже уметнички таленат... А шта је то дете криво за било шта, или родитељи тог детета или његов брат? Шта су они криви за било шта? Које то телефоне они могу да имају? Ако ти људи толико пливају у новцу, испада да имају милионе у својим џеповима, зашто спавају у камповима, у којима су услови заиста сложени? Не зато што Србија није добар домаћин него зато што, знате, када живите у колективном смештају, када живите у условима где спавате са 30-40 људи у једној просторији, то није као када живите у својој кући.

Хоћу да вам кажем, те приче, малтене, овакви и онакви, да ли има међу мигрантима... Прошло је кроз Србију преко 1.200.000, 1.300.000 миграната, вероватно разних. Ти који су били имућнији и богатији спавали су по хотелима. Јесу подизали новац, плаћали кријумчаре, многе смо и ухапсили. Али то је био онај талас 2015. године. Погледајте људе, ових

3.200, 3.300, 3.400 људи који се данас налазе на територији наше земље. Ти људи заиста нису имућни, то заиста нису богати људи. Они су због немаштине и беде из своје земље побегли. Па зар би богат човек из своје земље бежао негде да се потуца и иде по камповима? Сео би у авион и одлетео.

Али то је, нажалост, веома опасна прича, која треба суштински да уплаши грађане како се нешто ужасно спрема у Србији, стотине хиљада неких људи треба да дође. То је бесмислено. Прво, као да би неко могао да натера Србију да прими једног човека ако ми то нећемо; друго, не постоји ниједан правни основ; треће, у нашој земљи је азил затражило толико мало људи и толико мало има основ да га добије да је то толико мало да ми не бисмо напунили камп у Прешеву тим људима. Дакле, то је оно што је потпуна истина.

Оно што је најопасније јесте тај стални притисак на медије. Не може да се дозволи таква атмосфера у друштву да неко каже – не свиђа ми се ова телевизија, угасићу је, не свиђају ми се новине, хајде да их цепамо. Мада нису први који би цепали новине и палили их. То је ужасна ствар, ужасна ствар када се догоди да покушате да сузбијете мишљење неког само зато што је другачији и зато што вам се не свиђа. Нема оправдања за то. Да ли има медија који се мени не свиђају? Има. Да ли има медија који пишу на начин за који мислим да је потпуно беспризоран? Али то је њихово право.

Ако сматрам да има елемената да тражим заштиту, ја ћу отићи на суд. Када сам то урадио, био сам сатанизован. Није сатанизован Драган Ђилас који је петсто пута тужио медије; то је све у реду и то је демократија. Када то неко други уради, онда је то огроман проблем. Али нико од нас није тражио да се ти медији укидају, да се подижу кривичне пријаве против новинара и да враћамо вербални деликт за написану или изговорену реч и да те људе пребијамо, затварамо или тако нешто радимо. То је оно што је скандалозно. Ми овде видимо образац како би изгледала Србија када би се, не дај боже, ови вратили на власт.

То што неко није био у извршној власти у неком тренутку... Прихватајући да буде део коалиције, прихвата све вредности те коалиције. Нису у тој коалицији неки бивши чланови тих странака, него председници тих странака, њихове вође, људи који су утицали и одлучивали о животу и смрти у Србији, који су увели „Великог брата“, који су увели ријалити у нашу земљу, који су имали толике бизнисе да су имали промет у време када су били министри, градоначелници и директори осамнаест милијарди динара (не осамнаест милиона динара, милијарди динара!) на својим фирмама. Па су се после по чет-румовима договарали са Шолаком како ће то да продају пошто се они нису виђали, не знају како изгледају једни и

други; имали су оне фотографије за препознавање, знате оно – има слику, аха, да видимо где је овај што му продајем за двадесет милиона, е, то је тај, трећи сто од улаза, хотел тај и тај. Стварно не знам ко би могао да верује у то.

У сваком случају, грађани Србије треба да знају да за разлику од ових људи који би на тако неодговоран начин затварали наше фабрике... А већ су покушали да свечано затварају фабрике где раде људи, и чуди ме да се нису извинили оним радницима, не власницима фабрика, радницима тих фабрика, зато што ти људи примају плату данас. Ти људи би нам затварали фабрике, затварали би нам медије, не би ништа отворили, само би затварали. Ми нећемо да живимо у таквој Србији, нећемо да живимо у Србији у којој се нешто затвара. Хоћемо да живимо у Србији која гради толерантно, отворено и демократско друштво и да морате да чујете и када вам се нешто не свиђа, која год је телевизија и који год медиј, који год новинар, па нека каже шта год хоће, може да ми се не свиђа колико хоће, али то је њихово право и ми то морамо да поштујемо. Хвала лепо.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Право на реплику има народни посланик Бошко Обрадовић.

Изволите.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Хвала, председавајући.

Ако користимо логику министра Небојше Стефановића, онда СНС дели исте вредности са чланом своје коалиције Вуком Драшковићем и Српским покретом обнове, који се залаже за улазак Србије у НАТО. Шта ћемо сад, господине Стефановићу? Јесте ли ви за НАТО као ваш коалициони партнер Вук Драшковић? Незгодно питање.

Или да питамо, рецимо, колегиницу Мају Гојковић колико је странака досад променила, од Српског четничког покрета, преко Српске радикалне странке, Народне партије, гласања за Бориса Тадића у другом кругу председничких избора 2012, па до Српске напредне странке. Замислите, мени који сам био против Бориса Тадића, који сам био и против Томислава Николића јер су Двери бојкотовале други круг председничких избора 2012, да се зна и запамти, да мени приговара неко да ја подржавам бивши режим, неко ко је у другом кругу председничких избора 2012. гласао и подржао јавно Бориса Тадића, тј. Маја Гојковић, садашњи председник Народне скупштине! Па чекајте, коме то, људи, није смешно? Коме то није смешно?

И друга ствар, колегинице Марија Обрадовић, где сте ви добили ове податке? Да ли је ово из „Задруге“, из „Парова“, је л’ вам „дрво мудрости“ рекло? Имате ли ви један доказ за то што лажете? Па замислите, опљачкао Хиландар Бошка Обрадовић! Па како игуман хиландарски и цело братство прима Бошка Обрадовића и све народне посланике и чланове

председништва Двери сваке године по неколико пута у манастиру ако смо их ми опљачкали? Па, људи, то су монструозне оптужбе. То су невероватне лажи! Па питајте манастир да ли смо их опљачкали, немојте брукати светињу каква је свети Манастир Хиландар, немојте више лагати.

На крају, дете од 18 до 27 година са најсавременијим мобилним телефоном и банкарском картицом није дете, господине министре, него можда потенцијални терориста који је извршио терористичке акте широм Европе, а био је некакав мигрант кога је требало да примимо, који је прошао кроз Србију. Уосталом, није ваљда глуп Виктор Орбан зато што подиже зидове и не дозвољава да било ко уђе у Мађарску.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Обрадовићу, честитам.

Прво право на реплику, народни посланик Маја Гојковић.

Изволите, колегинице.

МАЈА ГОЈКОВИЋ: Хвала лепо.

Значи, данас Бошко Обрадовић има пик на мене, али све је у реду. Да вам кажем, прво, у Српском четничком покрету нисам била никада. То знају посланици... Без добацивања, госпођо Јерков, јер вас ћу споменути сада у сваком случају. То зна, рецимо, једна петина посланика овде; ако рачунамо већину, онда зна скоро свако у овом парламенту.

Врло сам поносна што неко из вашег краја... А мислим да већина грађана из вашег краја јесте припадала покрету Драже Михаиловића, према томе, молим вас да не говорите пејоративно о томе. А мој деда је лично учествовао у операцији спасавања 550 америчких пилота, у операцији „Халијард“, и сигурно није био партизан, и на то сам такође веома поносна, као што је и збрињавао избеглице из Словеније у Другом светском рату. То је та часна и поштена Србија, и чачански крај и Шумадија, која сигурно ни у овим временима не би ружно причала о мигрантима како ви причате, уважени посланиче, и ваше присталице, него су пружили хлеб, со и оно што су имали и примали мигранте тада из Словеније на своја огњишта.

Нисам знала да сте ви толико духовит човек, иначе бих променила мишљење о вама. Да ли сам ја била у многобројним странкама или нисам била, о томе суде бирачи и то није ваш проблем. И, у чему је проблем, била сам у пет хиљада једној ако ће вам то олакшати мало ствар да причамо о неким другим темама. Али молила бих вас да не причате ружно о колегиницама из вашег најновијег покрета „Сви заједно“ за не знам шта, или из оне половине ваше коалиције „Да се они не врате“. А то је била ваша парола. Па овако: Александра Јерков није неко ко је био родоначелник ДС-а, је л' тако, него је била код Ненада Чанка; Санда Рашковић Ивић је у овај парламент у овом сазиву ушла као прва на листи ДСС-а, а сад је код Вука Јеремића; Дијана Вукомановић је добила место

захваљујући Ивици Дачићу и СПС-у, а сада заступа не знам ни ја шта, опет Вука Јеремића.

(Председавајући: Приводите крају.)

Према томе, вас бих посаветовала да не покрећете ову болну тему за вашу коалицију, јер у коалицији „Да ови оду, а да се они не врате“ заиста се не зна ко је на који начин ушао у Парламент, а у којој је тренутно посланичкој групи. Тако да сам и као председник Парламента збуњена јер не знам више у који одбор кога да ставим и ко припада којој делегацији. А, иначе, ја сам била у колико год хоћете партија, мене не интересује шта ви причате.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Право на реплику, народни посланик Марија Обрадовић.

Изволите, колегинице.

МАРИЈА ОБРАДОВИЋ: Хвала, председавајући.

Заиста се осећам јако лоше када неко каже да лажем, да говорим неистине. Никада за овом говорницом и у овој згради нисам изговорила нешто за шта немам доказе и нешто што није истина, а то није случај са мојим саговорницима, односно са претходним говорницима који су ме оптужили за то. Али прећи ћемо преко тога, суштина је да Бошко Обрадовић ово што говори, говори у очи својим бирачима, не мени лично. Када о себи говорите, ви њих убеђујете да треба да наставе да гласају за вас или да почну да гласају за вас.

Пре него што почну да гласају за вас, пошто има мало оних који већ гласају (у то смо се добро уверили на неколико претходних избора, а једва чекам и ове локалне да се потврди колико сте моћни), рећи ћу вам, када је Хиландар у питању, најбоље би било да питате Милоша Стојковића из Параћина, који је дипломирани теолог, који је био повереник Двери за Поморавски округ и Параћин. Он тврди да су проневерена финансијска средства добијена од Манастира Хиландар. Ако тај човек именом и презименом тако нешто каже, има доказе за то, онда то ви треба унутар вашег покрета да решите, због чега неко лаже о вама, а чини ми се да то није у питању.

О томе колико сте проневерили новца из државног буџета такође знам у динар, могу и да вам прочитам. Имам још неких двадесетак секунди како не бих кршила правила, јер тражим увек да се строго поштују правила и процедура, а онда морам прва да се понашам по њима. Дакле, у ових десетак секунди – уплаћено вам је 29.226.389 динара, а ви сте оправдали само 9.012.984. Мала разлика, двадесет милиона.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има министар господин Стефановић.

Изволите.

НЕБОЈША СТЕФАНОВИЋ: Што се тиче НАТО-а, ми смо врло јасно на позицији да Србија не жели да уђе у НАТО, не пада нам на памет. Ми желимо да имамо добре односе са свима у свету, али не пада нам на памет да се прикључујемо ни НАТО-у ни било којој другој војној алијанси, јер сматрамо да је пут неутралности Србије нешто најбоље што Србија може да има за себе и своје грађане.

Што се тиче оних који су се нама прикључили и били део наше листе која се звала „Александар Вучић“, која је носила име нашег председника, ти људи су прихватили део наших вредности за које се ми залажемо. У сваком случају, ми се боримо за оно што сматрамо да је најбоље за Србију. С друге стране, ви сте под капом оних људи који су били, ви сте сад фактички део коалиције коју они предводе. Па вама је Ђилас шеф, нисте ви њему. Зар неко у Србији мисли да сте ви шеф Драгану Ђиласу? Стварно то не могу да замислим, а да је Ђилас шеф вама, то је већ нешто што верујем да је потпуно реално да људи мисле. Зато ће они бецеви *I love Brussels* најбоље да иду, само да убедимо још и неке друге људе.

Оно што јесте ствар, ја схватам да ви покушавате да будете будући бивши режим. То је код вас једна нова конструкција, са девизом – само да се тајкуни врате. То је поводом оних банака.

Оно што јесте чињеница, ти људи који улазе у нашу земљу, мигранти, било је разних, и оваквих и онаквих, и жена и деце и стараца, многих немоћних и болесних људи, и свима је Србија била добар домаћин. Највећи број њих, 99,9%, отишао је из наше земље, остало их је 3.500. Дали је било и мушкараца? Било је. Те приче, најсавременији мобилни телефони, то јесте било, али 2015. године када су имућнији мигранти из Сирије долазили у Србију и када су те мобилне телефоне користили да би пратили руту којом се крећу. Ти људи су имали новца. То су биле образоване породице из Сирије, чије су плате биле солидне и у Сирији, побегле од рата. Ти људи су бежали, побегли, прошли кроз Србију.

Када погледате ове људе који су у мигрантским камповима, погледајте како су они обучени, погледајте њихово имовинско стање. Видећете да је то веома, веома сиромашан слој људи. Не би јели у кампу ту лошу храну, јели би у ресторану. Имају право да се крећу, нису заточеници ове земље, ушли би у ресторан, поручили нешто и јели. Не, једу у кампу храну зато што новца немају. Они желе да дођу до Европе, али није Србија та која може да им омогући да уђу у било коју земљу, нити мислимо да је нормално да неко бира где ће, шта ће и како ће.

Али то да ће неко да их, не знам, у стотинама хиљада насељава по Србији, потпуно је нетачно. И потпуно су нетачне оне приче – е, постоје нека села где се откупљују имања за њих. Дајте име једног села, да је неки мигрант насељен у том селу. Дајте име једне општине, једног села. Где је

то? Где је то држава неког населила у неком селу, откупила кућу и дала мигранту кућу? Где се то десило? У којој општини? У којем селу? У којој кући? У којем селу? Нема тог села, не постоји. Апсолутно не постоји. Држава Србија да откупи кућу и да је поклони мигранту, то не постоји. То се није догодило. Просто се није догодило.

Оно што јесте тачно, то је да ћемо ми наставити да будемо добри домаћини људима који су се затекли на нашој територији. Њих има око 3.500 у овом тренутку. Једног дана их је нешто мање, једног дана нешто више, али то се отприлике креће између две и три хиљаде. То је број људи који је заиста присутан на нашој територији. Ти људи се налазе у камповима. Те људе покушавамо да на сваки начин збринемо јер мислимо да треба да покажемо добро лице, да треба да будемо добри домаћини, да треба да се сетимо да је и наш народ много пута у историји био избеглички, много пута је био прогоњен. И, да је у свакој земљи кроз коју смо пролазили у дугој историји наше земље, нашег народа нас неко дочекивао овако како ви предлагете да сачекамо мигранте, нисам сигуран да би нас много остало.

Дакле, Србија мора да буде земља која показује бригу о људима. Србија ће се истовремено борити, као што то ради са свим озбиљнијим службама у свету, да се код нас не догоди било какав терористички напад, као што се није ни догодио, и водићемо рачуна о томе да безбедност грађана буде апсолутно заштићена.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Сада, у складу са чланом 112. Пословника, одређујем паузу у трајању од три минута.

(После паузе.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Верољуб Арсић): Поштоване даме и господо народни посланици, настављамо по редоследу народних посланика пријављених за реч.

Реч има колега Муамер Зукорлић.

Реч има народни посланик Соња Павловић.

Реч има народни посланик Ана Караџић.

Изволите, колегинице.

АНА КАРАЏИЋ: Захваљујем, председавајући.

Поштовани министри са сарадницима, даме и господо народни посланици, у свом обраћању осврнућу се на Предлог закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама.

Сматрам да је овај закон веома важан с обзиром на катастрофалне поплаве које су нас задесиле 2014. године. У то време била сам у већу Градске општине Вождовац и морам признати да нас поплаве јесу изненадиле, али пре свега хоћу да изразим задовољство због тога што смо радили тимски, зато што су сви, и војска и полиција и грађани, били на

терену и помагали једни другима. То је био почетак мандата нове градске власти и верујем да није било лако када су тек улазили у процедуре и на неки начин нису били претходно припремљени за то. Због тога је овај закона веома важан јер се пре свега осврће на превентиву.

Када говоримо превентиви, важна је, нажалост, пракса коју смо досад имали, а то су те поплаве које су нас задесиле. Овде је важно што се све спушта на локални ниво. Локална самоуправа је та која је највише са грађанима на терену. Имаћемо процедуре, имаћемо финансије и све остало што ће бити одређено за сваку локалну самоуправу, што је јако важно за спровођење тих превентивних радњи. Пре свега бих нагласила важност информације да ће градске општине Београда бити третиране као појединачне локалне самоуправе јер, на пример, Градска општина Вождовац има број становника као мањи град у Србији. Због тога је и важно да те процедуре и финансије буду опредељене подједнако.

Када говоримо о некој координацији између институција, важна је јако координација између Полиције и Војске. Сећам се једне изјаве мештанина са Златибора који је рекао – не знамо шта ће бити сутра, али се не бринемо зато што су и војска и полиција на терену и на терену ће и остати.

Такође бих се осврнула на законе из правосуђа, пре свега на Предлог закона о бесплатној правној помоћи. Сматрам да је тај закон јако важан јер приближавамо судство грађанима, пре свега враћамо поверење грађана у судство које је нарушено, нажалост, 2009. године „сечом“ судија. Сви се јако добро сећамо да је 730 судија остало без својих судијских функција зато што су били неподобни тадашњем режиму. То данас не сме да се деси. То није нешто на чему и како ради ова влада и из тог разлога поздрављам све реформе које се дешавају у судству: то што улажемо у инфраструктуру, обнављамо Палату правде, обнављамо остале институције. Такође, улажемо у кадрове. Важно је што су данас пред нама предложени људи који су из струке, које је предложила струка, који су били раније у судовима и тужилаштвима и који јако добро знају посао који треба да раде. Правосуђе је од виталног значаја за развој наше земље и верујем да ћете наставити да радите добро, као и досад. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Марко Ђуришић. (Није ту.)

Реч има народни посланик Милимир Вујадиновић.

Изволите.

МИЛИМИР ВУЈАДИНОВИЋ: Хвала, председавајући.

Уважене колеге и колегинице, поштовани чланови Владе, уважени грађани Србије, на почетку желим, поштовани министре, да вам се захвалим и честитам на свим напорима које чините како бисмо сви ми у

Србији, наша деца, а зашто не и људи у окружењу, живели нешто безбедније. Тежак је и напоран посао који раде људи из Министарства унутрашњих послова узевши у обзир пре свега чињеницу да су нам се у неким претходним годинама и деценијама дешавали и да смо били сведоци бурних историјских догађаја, да смо били сведоци и неких климатских појава, на које човек не може или може веома мало утицати, а и неких друштвених појава на које не могу утицати ни нека много већа друштва од овог нашег. Није лако, тим пре што се данас суочавате и са неким бесмисленим оптужбама које слушамо већ данима у овом парламенту, а и шире, у неким медијима који су очигледно под утицајем богатих опозиционих лидера.

Међутим, добро је да полако тај систем подижемо на ноге, па ћу за почетак говорити о овом Предлогу закона о смањењу ризика од катастрофа. Као што смо рекли, ми као друштво пре свега морамо да радимо на превенцији и спречавању, тј. да на лакши начин дођемо у ситуацију да предупредимо неке ствари на које можда не бисмо могли утицати у њиховом самом зачетку. То је суштина овог закона.

Прочитао сам мало и члан 15, који говори о потреби израде процене ризика од катастрофа. Ову процену су, према члану 15, дужни урадити сви, почевши од Републике Србије, аутономне покрајине, јединица локалне самоуправе, затим здравствених установа, свих установа у којима су смештена деца, привредних друштава, значи, сви важни фактори у Републици Србији, и то је оно што је вероватно најважније када је у питању превентива неких катастрофа у Републици Србији.

Међутим, грађани су више пута, заједно са државним органима, били носиоци заштите: били смо сведоци, и те 2014. године, у ситуацији великих поплава; било је ту и тешких зима, и неких друштвених појава, као што је мигрантска криза. Видим да сте у члану 36. коначно то ставили у закон и дефинисали обавезе и права које грађани имају у тим ситуацијама.

Погледао сам и члан 47, изузетно ми се свиђа. Изузетно подржавам став који се односи на то да је надлежност Републичког штаба за ванредне ситуације апсолутно постављена над свим локалним штабовима за ванредне ситуације јер, ако ћете признати, сви ови догађаји у неким евентуалним катастрофама и јесу највећа одговорност Републичког штаба за ванредне ситуације.

Други део, који се тиче Закона о безбедности саобраћаја – добро је што ћемо коначно ставити потпуно на страну могућност да грађани два пута иду на технички преглед возила. Додуше, та одредба није никада ни заживела у стварности. И добро је што трошкове првог техничког прегледа овај пут пребацујемо, када су у питању нова возила, на

произвођаче и увознике, јер, боже мој, ако је ауто нов, подразумева се да је технички исправан, а ако није, то ће бити трошак произвођача или увозника, а не возача. Тиме ћемо смањити некакав притисак на саме грађане.

Када је у питању овај закон о жигосању и обележавању оружја и муниције, сваки предлог који ће позитивно утицати на некакве привредне субјекте у Србији морамо подржати, између свега осталог, јер овај закон, као што сте и рекли, пружа наду, могућност и потенцијал Заводу у Крагујевцу, који ће бити у прилици да те услуге жигосања оружја ради. Поред домаћих произвођача, пружиће се могућност да можда тај посао ради за некакве стране произвођаче, што може допринети висини девизног прилива у Србији и можда сачувати покоје радно место.

На крају, поштовани министре, везано за све ово, можда и није део овога, искористићу прилику да похвалим рад Министарства, то просто морам, и управне послове које радите. Знам да се суочавате с обимним пословима када је у питању решавање захтева за држављанство наших сународника свуда у свету, нарочито из окружења. То је број захтева који се мери у стотинама хиљада, веома велики посао, и задовољан сам, према ономе што су реакције грађана, заиста вам честитам, и вама и Управи, како тај посао засад иде. То је велики посао, од значаја за обичног човека, али и у политичком смислу када је наш корпус на Балкану у питању.

Толико што се тиче ових законских предлога који долазе из Министарства унутрашњих послова.

Мало сам се бавио и Предлогом одлуке о избору заменика јавног тужиоца. Консултовао сам се са људима који су инволвирани у овај процес, који су упућени, са грађанима. Мало сам и сам извлачио некакве статистике. Уз дужно поштовање према свим кандидатима који су предложени у овом предлогу и поштовање њиховог личног и професионалног дигнитета, заиста, њихове карактеристике су доста добре када су у питању сви кандидати, мишљења сам да у неким случајевима можда постоје и бољи предлози.

Стога ћу искористити право да оспорим неке предлоге када је у питању избор за заменика јавног тужиоца: пре свега, када је у питању избор за заменика јавног тужиоца у Основном јавном тужилаштву у Старој Пазови – Молнар Александра; за заменика јавног тужиоца у Основном јавном тужилаштву у Руми кандидат Марковић Марко; за заменика јавног тужиоца у Основном јавном тужилаштву у Крушевцу – Карић Микица.

Исто право ћу задржати када је у питању избор за судије који се први пут бирају на судијску функцију. У питању је предлог за избор судије у Основном суду у Прокупљу, кандидат Дара Тодоровић.

Кажем опет, уз дужно поштовање према свим њиховим личним и професионалним карактеристикама, мишљења сам да су можда постојали неки други, бољи предлози, да се нису нашли у овоме што је данас Предлог одлуке. Стога ћу замолити да још једном ово добро размотримо. Затражићу од председавајућег појединачно изјашњавање о сваком од предложених кандидата како би та одлука била што валиднија и боља.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Балша Божовић.

БАЛША БОЖОВИЋ: Захваљујем.

Даме и господо народни посланици, уважени министри Владе Републике Србије, поштовани грађани, када је у питању Закон о заштити података о личности, мени је неизмерно задовољство што имам прилику да се сусретнем са два министра Владе Републике Србије који под апсолутном контролом држе комплетно правосуђе у Србији. Утицај на тужилаштво, на судство, на полицију заправо је у рукама министарке Кубуровић и министра Стефановића.

Оно што је спорно када је овај закон у питању јесте то што је он заправо у нескладу са самим Уставом. Ако у члану 42. Устава Републике Србије стоји да су лични подаци подаци који ни на који начин не могу да се користе и злоупотребе, онда овај закон то сасвим сигурно омогућава онима којима је то у интересу.

У члану 40. Предлога закона стоји да се подаци о личности више не употребљавају у складу са законом већ, господине Стефановићу, у складу са произвољним мишљењем и ставовима нпр. директора БИА, господина Гашића, како га Српска напредна странка назива – Бата, што се све чешће и чешће дешава у свакодневном животу грађана Србије. Рецимо, када се жена побуни против лоше здравствене услуге у једном дому здравља, сутрадан њени лични подаци буду на насловној страни „Информера“; када један од твитераша твитује нешто против ове власти, дешава се да му се слика из Министарства унутрашњих послова појави на „Твитер“ профилу једне од чланица СНС-а, и многи други примери.

Али оно што посебно забрињава, а са чим сте упознати, макар сам вас лично упознао с том ситуацијом, јесте то када један високи званичник БИА, претпостављамо злоупотребом података о личности, долази у ситуацију да јавно изговори на једном скупу где седи ваша премијерка, госпођа Брнабић, председница Владе Републике Србије, у њеном присуству, да је део опозиције, део невладиног сектора и део медија тај који представља опасност по националну безбедност Србије. Ви сте ми рекли, пре мало више од две недеље, да ћете се распитати, да ћете видети са директором Безбедносно-информативне агенције о чему је реч, да ћете правовремено обавестити јавност.

Пошто сте били председник Народне скупштине и врло добро знате процедуру, знате Пословник, знате да сте ви тај који треба да одговара овде пред народним посланицима. На свако питање и свако обећање и на сваки Пословник ви сте дужни да одговорите, у складу са прописима. Ви то нисте урадили. Не знам да ли сте звали свог партијског колегу на челу БИА да га питате на основу чега је Марко Парезановић рекао да је део медија, део синдиката, део невладиног сектора, део опозиције претња по националну безбедност Србије? На основу ког истраживања? Да ли су то људи који су пратили опозицију, новинаре, део невладиног сектора? Да ли су то људи који прислушкују нас који седимо као опозициони народни посланици у овом парламенту? Ви сте дужни да то одговорите зато што сам вам то питање поставио као члан Одбора за одбрану и унутрашње послове, којем ви наравно присуствујете као министар и дужни сте да одговорите на свако постављено питање.

Не знам како није претња по националну безбедност Србије, на пример, „Национална авангарда“, господине Стефановићу, као невладина организација којој ви дајете политичку подршку као партија на власти, а коју води човек који је финансиран од стране Министарства иностраних послова Руске Федерације?

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Божовићу, ја вас молим да причате о законима који су на дневном реду.

(Балша Божовић: Причам о закону који је на дневном реду, не слушате ме.)

Не, ја вас одлично слушам...

(Балша Божовић: Не разумете ме шта сам хтео да кажем.)

Одлично разумем шта ви хоћете, али то код мене не пролази. Мало сам искуснији од вас, колега Божовићу.

БАЛША БОЖОВИЋ: Вратите ми реч. Захваљујем.

Ја знам да су ово питања која буде пажњу власти, знам да су ово питања која веома нервирају владајућу већину, па чак и Владу Републике Србије, али је моја обавеза да, у име грађана који су ме изабрали, не допустим да оваква нека ствар прође неопажено.

Дакле, због чега и на који начин, када су у питању подаци о личности, БИА или сутра нека детективска агенција могу произвољно да користе податке свих нас и да буду на насловним странама „Информера“ и разних таблоида, а с друге стране, организације које су финансиране од стране Руске Федерације не представљају апсолутно никакву опасност по националну безбедност Србије? Организације које позивају високог функционера Безбедносно-информативне агенције да у присуству председнице Владе говори о томе како смо ми неки издајници. Ви сте обећали, као министар унутрашњих послова.

Зашто се обраћам вама? Обраћам се вама зато што, за разлику од Неле Кубуровић која је министарка правде, ви не само да сте министар унутрашњих послова и не само да сте неко ко има највећи утицај на Српску напредну странку већ, за разлику од Дачића, који је формално заменик премијера, ви сте суштински премијер у овој влади. Ви сте једини човек...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Божовићу, ви очигледно у вашој дискусији желите да прозовете све посланичке групе, политичке странке и што је год могуће више...

(Балша Божовић: Зашто ме прекидате?)

(Народни посланик Маја Виденовић додајује са места.)

Колегинице Виденовић, изричем вам опомену, јер ја управо образлажем зашто сам господина Балшу Божовића прекинуо у његовој дискусији, па вас молим да ми то дозволите.

Колега Божовићу, то што ви покушавате да својом дискусијом изазовете што је год могуће већи број реплика у овој сали, јер сте спомињали и Српску напредну странку, и госпођу министра Нелу Кубуровић и Социјалистичку партију Србије, односно њеног председника, ја вам сад кажем – такав начин дискусије код мене не пролази. Ја знам да ви желите да што више полемике овде изазовете да бисте добили награђено време, али то у овом случају, бар док ја председавам, неће пролазити. Наставите.

БАЛША БОЖОВИЋ: Захваљујем, господине Арсићу.

Немојте да се љутите, али не можете ви да ми пишете говоре. Дакле, ја сам као народни посланик слободан да говорим о чему год...

(Искључен микрофон.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Не можете да говорите о чему год желите. Правила по Пословнику су да можете да говорите само о теми дневног реда. Ако ја нисам у праву, ви заиста имате велики проблем да ми објасните какве везе са предложеним законима има први потпредседник Владе господин Ивица Дачић. Ви сте само желели да СПС реагује на вашу дискусију, да траже право на реплику, па бисте ви њима одговарали, они вама итд.

(Балша Божовић: Погрешно сте схватили суштину мог говора.)

Не. Колега Божовићу...

(Балша Божовић: Немојте да се љутите. Вратите ми реч, желим да наставим.)

Ја се на вас не љутим, ви мене не можете да наљутите, али вас молим да се придржавате Пословника и теме дневног реда и дискутујете о тачкама које су на дневном реду. Одређена ширина може, али немојте да то право злоупотребљавате. Изволите.

БАЛША БОЖОВИЋ: Понављам још једном, господине Стефановићу, зашто се обраћам вама, то сам рекао па ме је прекинуо господин Арсић, зато што је то очигледно нешто што изгледа није истина, да сте ви најмоћнији човек у Српској напредној странци, после Александра Вучића, то сам желео да кажем, подразумева се, наравно.

Дакле, оно што је важно јесте да сам вама, пошто сте између осталог упућени у то како функционише Парламент па претпостављам да и ви осуђујете начин на који Арсић води данашњу седницу... Ја сам поставио ово питање председници Владе Републике Србије, у складу са Пословником Народне скупштине. Она ми није одговорила у року од две недеље, а седела је на састанку, односно трибини коју је организовала „Национална авангарда“.

Оно што је суштинско питање јесте да ли неодговарањем на то питање ви остављате могућност, сад и мењањем овог закона, да се ми у свом послу осећамо несигурно, да ми морамо да се окрећемо када изађемо на улицу, да ми наводно треба да се бојимо ако неки грађанин препозна нас у неким нашим радњама, да смо издајници Србије, да смо претња по националну безбедност, па се, не дај боже, некое нешто деси на улици?

Подсетићу вас да је Оливер Ивановић убијен као један од лидера опозиције у Србији и да је веома важно да не полемишемо ни о чему другом до о ономе шта ће данас бити могуће злоупотребом овог члана овог закона, члана број 40. и члана 42. Устава Републике Србије, да ћете моћи да злоупотребљавате личне податке грађана Србије у циљу политичке борбе. То је оно што је суштински незаконито и неуставно. То не само да је неетички и неморално, то је оно што представља опасност и продубљује страх код грађана Србије.

Ја сам вас питао да ми као министар одговорите, и потпредседник Владе Републике Србије, када већ Ана Брнабић можда и не сме нешто да каже по том питању, можда није овлашћена; можда, као што је рекла на самом почетку, нема политички капацитет у овој влади. Али имате га ви, то је сасвим сигурно, испред Александра Вучића и СНС-а. Из тог разлога желим да ми ви одговорите на питање – да ли сте питали Бату Гашића, како га ви називате, зашто је Марко Парезановић и на основу чега одредио део опозиције, део невладиног сектора и део медија да представљају опасност по Србију, и на основу којих података? Ако није тачно то што је он изјавио већ је то било његово лично мишљење, зашто је тај човек и данас на свом послу? Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Орлићу, по ком основу желите реч?

Право на реплику. У реду.

Прво реч има министар Небојша Стефановић.

Изволите.

НЕБОЛША СТЕФАНОВИЋ: Па, нажалост, чини ми се да један део људи који овде дискутују не види део сопственог понашања у јавности, друштвеним мрежама и шта све раде и до ког то степена иде.

Хоћу да вам кажем да ме чуди да просто не примећујете, или се правите да не видите, сатанизацију људи који мисле другачије. Њихове слике се објављују на интернету, називају се свињском хунтом, криминалцима. Позивају се људи да их туку на улици, позивају се људи да их добро запамте; када се промени власт, да треба да висе. Прозивају се тужиоци и судије, њихова имена се објављују на интернету када се донесе нека одлука која се не свиђа тим људима из коалиције Ђилас, Јеремић, Обрадовић, Јанковић и сви остали који јесу и који нису; прозивају се и кажу – запамтили смо вас.

Извините, замислите кад бих ја о судији који донесе пресуду која ми се не свиђа објавио на мом „твитер“ профилу или негде – запамтио сам овог судију. Цео свет би се дигао! И да нисам државни функционер, да сам обичан грађанин, али зато што сам са неке друге стране, зато што не размишљаам исто, на такав начин. Е, да размишљаам као они, да сам на тој политичкој страни, то би било у реду.

И у реду је да се објављују слике људи који стоје на штандовима политичких странака, или оних за које они само претпостављају из њиховог јавног деловања да су на било којој политичкој страни. Објављују слике тих људи на интернету и позивају људе да им чине неко зло, инспиришу мржњу према тим људима. То се догађа сваког дана. Сваког дана се то догађа. Није то изоловани инцидент, то се догађа сваког дана. То је оно што је веома опасно и то је оно што људи који овде иступају у име овог савеза неће да примете. Њих то не боли.

Њих смрт Ранка Панића, који је убијен 2008. године од стране власти зато што је имао другачије мишљење, не боли. Знате ли колико пута су поменули име Ранка Панића? Нула пута, јер живот Ранка Панића није вредан. Зашто би тај човек требало да буде помињан, па он је био на другој страни, он је другачије мислио? То што га је убио неко ко је тада у име власти био на улици, власт га послала и тај који је био у име власти на улици га је ишутирао, и тај човек је умро у болници од последица тог шутирања, то је у реду, зато што је Ранко Панић мислио другачије. А тај што је мислио другачије – шта фали што је убијен.

Није у време Александра Вучића убијен Ранко Панић. У време њихове власти је убијен Ранко Панић, када су они били све и свја у Србији и одређивали ко ће да буде милијардер и како ће Мишковић да лепо гради у Србији, живи и богати се, и сви они заједно с њим, у време када је убијен Ранко Панић и у време када су убијани новинари. Извините, није Милан Пантић убијен у време наше власти.

А знате ли ко је открио убице Ранка Панића? Ми. Њих то није интересовало много година. Тужилаштва, судови, истражни тимови, тада то није било важно. Нису хтели да помену данима, данима и данима.

И, одговор господина Божовића „поднесите кривичну пријаву“, то је, нажалост, одговор који симболизује ниво односа који вам суштински каже – баш ме брига за живот тог човека. Нема чак ни било каквог саосећања, не. Поднесите кривичну пријаву. То је оно што је проблематично и оно што видим као проблем, да увек постоје те поделе.

Лоше је кад се било коме прети. Али, знате, нисмо ми пребили Гоцу Узелац и Мару Драговић. Није то урадио неко од људи из Српске напредне странке. То се догодило на митингу Двери. Зашто? Па као део инспирације свакодневног изливања мржње против људи.

Шта сте рекли за Александра Вучића? Па ја више не могу да изговорим шта се све изговори током једног дана, не у току ових шест година. Од тога да је убио сопствено дете, што је било можда најмонструозније...

(Александра Јерков: Ко је то рекао?)

Било је у новинама, написано је у новинама.

Од таквих ствари које су написане за Вучића до тога да је диктатор, убица, криминалац. Свакога дана. Извините, а шта те „дивне“ речи о Александру Вучићу и свакоме од нас инспиришу код народа? Љубав? Шта инспиришу? Инспиришу то да можда, како каже господин Божовић, неко од тог народа сматра да треба нешто да предузме. Кад ови људи кажу, они верују, један део људи, не превелики али један део људи верује тим речима и може да узме ствари у своје руке. Ја сам тако доживео да је човек дошао испред моје куће, каже, да гађа „зољом“ моју кућу; просто, тако му дошло.

Дакле, проблем је што се таква врста сатанизације свих који мисле другачије врши свакодневно. Ево, чак и неких невладиних организација. Све више ми се свиђа ова „Национална авангарда“. Право да вам кажем, нисам био на тој конференцији, на томе што је било, сад ми је жао што нисам био, зато што је очигледно да нешто жуљају, да сметају. Како може неко да смета зато што има другачији став, ако хоћемо демократију? Супер, не свиђа ми се њихов став, па шта сад? Колико има НВО чији се став мени не свиђа? Па је л' ја сад треба да водим кампању овде у Скупштини против тих НВО, да причам о њима, да их сатанизујем, да говорим о томе да су НАТО плаћеници итд.?

На крају крајева, господин Бојан Пајтић се јавно као председник Демократске странке zaloжио за то да Србија уђе у НАТО, јавно, 2016. године. Био је господин Балша Божовић ту, сви из њихове странке; нико се од те изјаве никада није оградио, нико није рекао ништа супротно и њихов кор је да прихвате да Србија буде део НАТО-а.

Ја видим, ова власт и СНС има само једну љубав, љубав према Србији. Нас не интересује нико други. Ми се не залажемо за то да Србија буде део НАТО-а, ништа ни близу, нити део било ког другог блока, источног. Ми не желимо да Србија буде блоковски оријентисана, укључена или члан. Тачка. Не интересује нас то. Имамо једнак аршин, и оно што каже наш председник у Москви, оно што каже у Бриселу и у Вашингтону, потпуно је исто.

(Балша Божовић: А Марко Парезановић?)

Е сад, кад смо дошли до Марка Парезановића, па ми смо урадили најбољу могућу ствар – довели смо директора БИА господина Гашића и Марка Парезановића у овај дом, после те изјаве. Они су приступили у Народну скупштину, на Одбор за контролу служби безбедности, који треба да да одговоре на та питања, и господин Парезановић и господин Гашић, после изјаве. Шта више треба ти људи да ураде? Да буду изложени питањима народних посланика, да сви добију право да их питају шта им падне на памет?

И сад траје продужена сатанизација Марка Парезановића, човека који је професионалац Службе. Пустите, бре, људи, Марка Парезановића. Немојте те људе да изложите јавном линчу. Ти људи се боре за безбедност наше земље. То су људи који раде у БИА много пре него што смо ми икада били на власти. Ти људи се боре за безбедност Србије. Њима је дата прилика да дођу на Одбор и људима из Одбора да поставе та питања.

Поставља се наградно питање – зашто нису искористили прилику кад су господин Гашић и господин Парезановић били у Скупштини? То је била идеална прилика да се њима поставе та питања. Ја мислим да је то најбоље.

Наш матични одбор, којем ја припадам, Одбор за унутрашње послове и одбрану, не може постављати питања јер је по Пословнику Одбор за контролу служби безбедности надлежан за рад са службама безбедности и постављање питања из њиховог делокруга. Господин Гашић и господин Парезановић, дошли људи, поднели извештај, одговарали на питања, не знам шта су више могли да ураде. Не знам шта треба да урадимо. Да изведемо Марка Парезановића и Бату Гашића на Теразије да их стрељамо јер се њима не свиђају? То је скандалозно! То нећемо никада да урадимо.

Дакле, ми желимо да разговарамо са свима о безбедности...

(Балша Божовић додајује.)

(Председавајући: Колега Божовићу, не додајујте више министру.)

... Да разговарамо о безбедности, да разговарамо о томе шта може да се уради. На крају крајева, пред нама су важни закони. И када сам био посланик овог дома, увек смо разговарали о суштини. Да ли је био неки

дискурс, јесте, наравно, али расправа треба да буде усмерена на оно што су закони.

Нажалост, опет кажем, сатанизација свих који другачије мисле. Онда се буните због тога што вас неко помиње негде, а ви све време радите то исто. Па то је скандалозно! Дакле, кад хоћете да промовишете неку друштвену вредност, пођите од себе. Престаните ви то да радите. Престанете да инспиришете такву врсту осећања, па онда добијете и одговор других грађана. Не можете људе називати најпогрднијим називима, не можете им објављивати слике по интернету, по медијима, позивати да ти људи доживљавају ко зна какве непријатности, можда и физичко насиље, само зато што ти људи имају другачије мишљење. То је ствар која је веома важна у нашој јавности, и то мора да се прихвати.

Свако ко мисли да је све дозвољено – није. Има нешто... Обично људи кажу – нек се поднесу кривичне пријаве, хајде ово, хајде оно. Није све написано словом закона. Као неко ко носи одређену одговорност због изречене јавне речи, као носилац јавне функције, као народни посланик, министар, свеједно, морате да прихватите да имате одговорност за оно што говорите и за оно што инспиришете код других да говоре. Кад се у овом дому такве ствари кажу, онда не треба да чуди што се то шири и код обичних људи.

Често су ти који то раде људи који припадају одређеним политичким структурама и те политичке структуре јако добро знају зашто то раде. Али исто то ...

(Балша Божовић: Значи, издајници смо.)

То је једна реч која се често... Никад их нико није назвао издајницима. Те речи се користе јер треба да инспиришу негативан осећај код једног дела грађана, иако их нико никад није назвао таквим називом, зато што сматрају да ће то стварати контраефекат и онда – ево, нас називају издајницима. Нико вас не назива, господо, издајницима.

Дакле, када говоримо о томе, можемо да причамо колико је ко милијарди динара отео, ко је довео „Великог брата“ на РТС, а знамо да је то био Драган Ђилас, и сад његов најновији коалициони партнер господин Обрадовић. То су те друштвене вредности за које се та коалиција залаже. О томе можемо да разговарамо, али о оним стварима које се нису догодиле, које се нису десиле, мислим да је бесмислено да се изјашњавамо кад се нису догодиле.

Још једном кажем, имали сте прилику да поставите сва питања. Жао ми је што, када су људи били у сали, у Скупштини, на Одбору, нико није дошао да им постави та питања. Ја сам уверен, и на следећој седници Одбора када буде господин Гашић, имаћете прилику да му поставите сва питања која желите. Ја сам потпуно уверен у способност Безбедносно-

информативне агенције да буде чврста одбрана безбедности Србије. И потпуно сам уверен да директор и сви његови сарадници могу да пруже одговоре на сва питања која им буду постављена.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има народни посланик Балша Божовић, по Пословнику.

Изволите.

БАЛША БОЖОВИЋ: Члан 107. став 1.

Дакле, господин Стефановић је, господине Арсићу, у неколико наврата помињао да опозиција није била на Одбору да пита господина Гашића да ли она представља опасност по националну безбедност или не. То заправо није истина зато што је, господине Арсићу, Одбор за безбедност био затворен за јавност и опозиција није била позвана да учествује јавно у расправи када је у питању ова тема.

Под број два, исто тако желим да знате, као што знате, господин Парезановић је у име БИА, у име Братислава Гашића, јавно саопштио оптужбу да је опозиција претња по националну безбедност. Очекујемо, због грађана, да се јавно каже да ли је то истина или није истина.

Господин Стефановића је на Одбору за одбрану и унутрашње послове, о чему постоји запис, снимак, стенограм, мени обећао да ће у наредна два дана, од када су прошле две недеље, да обавести мене као народног посланика, а ја јавност, због чега је Парезановић тврдио да су појединци из опозиције, поједини медији и део невладиног сектора опасност по националну безбедност Србије.

Ово данас било је само избегавање одговора, лажне оптужбе и клевете на рачун оних који седе у Парламенту и раде посао у име грађана.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Божовићу, ви сами сада оцените, на основу овог мог одговора, шта ћете да испаднете.

Одбор за контролу служби безбедности је као и сваки други скупштини одбор или радно тело, назовите како год хоћете. Чланови тог одбора су сразмерни броју посланика колико освоји посланичка листа на изборима, односно колико имају посланика у посланичком клубу. У самом Пословнику је предвиђено да због приступа тајним подацима седнице Одбора буду затворене за јавност.

(Балша Божовић: Јавно су рекли да смо издајници.)

Колега Божовићу, молим вас да ме не прекидате. Ваши представници у том одбору, само тренутак да проверим, да ли су присуствовали седници, не знам, али знам да је господин Милојичић члан тог одбора. Значи, била је присутна и опозиција. Значи, сада сте ви...

(Балша Божовић: Није тачно.)

Имала је могућност. Не улазим у проблем да ли су они хтели да искористе неко своје право или не.

Следећи пут, молим вас, када решите да рекламирате повреду Пословника, водите рачуна о томе шта ћете да кажете. Значи, и народни посланици који не подржавају Владу Републике Србије имају право да присуствују Одбору за контролу служби безбедности уколико су чланови тог одбора или заменици чланова тог одбора. Да сте мало дуже посланик, ви бисте то знали.

(Бошко Обрадовић: Реплика.)

Немате право на реплику.

(Бошко Обрадовић: Три пута ме је поменуо. Како немам право?)

Није у негативном контексту, господине Обрадовићу.

Реч има Марија Обрадовић, по Пословнику.

МАРИЈА ОБРАДОВИЋ: Хвала, председавајући Арсићу.

Ви сте дали шлагворт да ја наставим у том контексту, када су правила и процедуре у питању. Трећи пут се данас јављам управо да поништим оно што је била изговорена лаж. Све док будемо непрестано понављали грађанима да је оно што чују од стране одређених посланика опозиције неистина, да не кажем неку грубљу реч...

Председница сам Одбора за одбрану и унутрашње послове у Скупштини Србије већ пету годину, чланица Одбора за контролу служби безбедности. Редовно се појављујем на свакој седници. За оне људе који не знају, а врло је једноставно, све седнице Одбора за контролу служби безбедности су затворене и одвијају се у посебној просторији, која је посебно заштићена, јер се разматрају информације и подаци који не могу бити доступни јавности, осим члановима Одбора, који имају посебне сертификате за приступ различитим степенима државне тајне, строго поверљиво, поверљиво итд., нећу да замарам јавност. Они људи који немају сертификате, за случај да се сада неко јави, ако су ушли у процес сертификације, попунили упитнике и почеле су провере, такође имају право да присуствују тим одборима.

Нема разлога ниједан члан одбора, а има их 17 и 17 заменика у Одбору за одбрану и унутрашње послове, у Одбору за контролу служби безбедности девет, нема разлога да не присуствују. Зашто не долазе? Зато што је затворено за јавност. Зато што их не занимају одговори него их занима да праве циркус у медијима, који ће бити пренет. Али оног трена када је то отворено за јавност, као што се дешава на Одбору за одбрану и унутрашње послове... Не затварам сваку седницу јер волим да јавност присуствује и чује шта се дешава, који су резултати МУП-а и Министарства одбране. Али када морам да затворим седницу Одбора за одбрану, ретко ко долази, зато што не жели да се бави суштином, не жели одговоре, жели циркус у медијима. А и када добију простор у медијима на отвореној седници, они заправо не говоре о суштини јер не познају и не

желе о суштини да причају. Зато ми је жао што их нема више у медијима, јер новинари морају да пренесу нешто што је суштински рад у Парламенту, а не само вређање посланика.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли желите да се Скупштина у дану за гласање изјасни? (Не.)

По Пословнику, народни посланик Балша Божовић.

БАЛША БОЖОВИЋ: Захваљујем. Рекламирам члан 27.

Господине Арсићу, ова скупштина се назива Народном скупштином. Дакле, то је скупштина која представља грађане, тј. народ. То јој је у називу и нема шта овде да буде тајно. Није ово ваша приватна скупштина па да ви кажете – не, ово је тајно зато што није у интересу владајуће већине да ово изађе у јавност. Не, овде је јавност. Ово је централна политичка институција, ово је овде политичка арена и не смете да тајите. Не можете јавно да оптужите неког да је претња за националну безбедност, а онда тајно да саопштите, у затвореним зидовима, да ништа не изађе, шта је заправо он хтео да каже. Не, он је то рекао на националној фреквенцији. Он је рекао да су поједини опозициони лидери претња за националну безбедност. Рекао је да су поједини медији и новинари претња за националну безбедност. А онда излази насловна страна „Илустроване политике“ која новинаре назива псима и део медија назива псима, тачније НИН, „Време“ и „Данас“.

Такође, нисте помињали или допустили да се чује ко је убио адвоката пре неколико месеци, ко се убија на улицама, ко је тај чувени Мутави, ко су људи који се свакодневно међусобно убијају и гину на улицама Србије. Хоћете и за то да оптужите неку власт која је била пре вас? Оно што је важно, господине Арсићу, молим вас, овде не сме да буде тајни, све мора да буде транспарентно и не можете да тајите. Ово је народна скупштина грађана, а не Српске напредне странке. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Божовићу, овај пословник нисам ја писао. Изузео сам се из писања овог пословника, био сам у радној групи.

(Радослав Милојичић: Нисмо ни ми писали.)

Колега Милојичићу, стварно желите да се прославите и ви данас?

У овом пословнику пише да су седнице Одбора за контролу служби безбедности затворене за јавност. Ја то нисам измислио, нити ова посланичка већина. Ако вам је проблем да учествујете у раду Народне скупштине као народни посланик и представник грађана а да то не буде пред камерама и новинарима, онда мислим да не вршите своју посланичку функцију у пуном капацитету.

Да ли желите да се Народна скупштина изјасни о повреди Пословника у дану за гласање? (Не.)

Повреда Пословника, народни посланик Владимир Орлић.

ВЛАДИМИР ОРЛИЋ: Члан 103, господине председавајући.

(Бошко Обрадовић: Повреда Пословника. Јавио сам се пре Орлића.)

Слободно примирите овог неартикулисаног који виче.

Ово је била злоупотреба права на рекламирање Пословника, очигледна. Толико очигледна да мислим да сте у обавези да одузмете време за расправу човеку који се очигледно није јавио због тога да нам покаже колико не разуме Пословник, мада се слажем да он хронично не разуме ништа. Он је ово урадио због класичне злоупотребе. Дакле, обавеза је да одузмете два минута, овом приликом то тражим.

Помињао је затварање седница по Пословнику који су они донели сами, то сте добро приметили, али требало је интервенисати када је помињао господина Гашића. Помињао га је као партијског функционера, а добро зна, више пута су чули да је господин Гашић све партијске активности замрзнуо. Добро је то чуо и зна да господин Гашић обавља важан посао за Републику Србију.

А ја покушавам упорно цео дан да пронађем вест из 2008. године када су они бирали Сашу Вукадиновића и у вестима које објављују да је изабран најављују човека који долази на место директора БИА као партијског функционера Демократске странке. Ни једну једину вест не могу да нађем цео дан, можда је они имају, у којој пише да је он одустао од бављења политиком или је обуставио те активности док се бавио послом у БИА. Ни једну једину не могу да нађем.

Али нашао сам ове, и то су јавно доступни подаци: да су они злоупотребљавали систем БИА када су наше народне посланике прислушкивали покушавајући тако да дођу до неких осетљивих података о Александру Вучићу, али им је било цабе јер ми се никада нисмо бавили тим стварима којима се баве они; да су они злоупотребљавали БИА и у оном случају о коме сам говорио јуче, када су намештали судије и тужиоце, када су њихови председници општинских одбора потписивали препоруке. Тада су од стране Друштва судија обавестили јавност да су припадници БИА, по налогу Демократске странке, поверљиве податке о различитим људима достављали њиховим општинским одборима. То су људи потврдили на највишем месту. То су биле злоупотребе.

Даље, помињу неке мреже и неке издаје, помињу медије. Ја на сајту њихове Народне странке нађем вест да је оно што они хоће да спрече по сваку цену издаја коју спроводи Александар Вучић на Косову и Метохији. Ми никада никога од њих ни једном једином речју нисмо означили као издајнике. Њима је то званични став, то се налази на њиховом сајту, и то онда потписују и председник и заменик председника и потпредседник. Они нас жигошу као издајнике.

(Председавајући: Захваљујем.)

Они говоре о медијима. Ево медија, да видите како у њиховим медијима може о Александру Вучићу да се пише шта год ко хоће, ево да видите како директор Ђиласове и Шолакове телевизије може да пљује Александра Вучића у Мишковићевом таблоиду. И шта им данас није јасно, где су наше злоупотребе, где су њихове слободе?

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: По Пословнику, народни посланик Маријан Ристичевић.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Захваљујем.

Даме и господо народни посланици, поштовани председавајући, повредили сте чл. 108. и 109. Мада ценим вашу толерантност, требало је да опоменете господина Божовића јер се углавном служи неистинама.

Ради се о посланику који је осетљив на неке увреде, а ја ћу вам сада показати колико је он осетљив. Ово је „твит“ те велике демократске громаде Балше Божовића, где мојој маленкости, који сам дупло старији од њега, напише: „Пали, мајмуне“. То су ови фини, префињени другосрбијанци итд. Дакле, нема лажи, нема преваре. Надаље, он се залаже за заштиту новинара, он је против насиља, али то им не смета да напишу: „Бандере су спремне. Како проводите последње дане, олошу?“ Упућено Вучићу, Вучићевићу, „Информеру“, Ђукановићу и мојој маленкости.

Надаље, прочитаћу наравно и „твит“ велике громаде Славише Лекића. Дакле, то су ови који су осетљиви. Нисам кабловски оператер, нисам био власник медија, немам сто милиона, нисам трговац рекламама, нисам дао НУНС-у паре као што је то урадио Драган Ђилас, па Славиша Лекић напише: „Маријан Ристичевић је у ’Упитнику’. Бујке ладно може да поднесе оставку, успео је што нико није, увео магарца у студио РТС-а“.

Идемо даље, да видимо колико су ти осетљиви организми: „Вучићу, Вучићевићу, Ристичевићу, Митровићу, јесте ли већ изабрали бандере са којих желите да висите?“

Да ли је то тај говор толеранције за који се они залажу?

Идемо даље. Када су у питању новинари који су оцењени керовима, то је производ ДС-а. Славиша Лекић: „Када апелујем на Вучића да веже керове, не мислим на Вучићевића, он је цукела“, новембар 2015. године.

То што Балша Божовић није на неким одборима, предлажем да одборе одржавате на Малдивима или неким другим белосветским острвима.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Повреда Пословника, народни посланик Бошко Обрадовић.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Хвала, председавајући. Заиста је грубо прекршен члан 104. овог пословника, који каже: „Ако се неко увредљиво изрази о народном посланику...“

(Владимир Орлић: То је било, Марија је тражила 104.)

Да ли могу да наставим или...? Да ли имам право да говорим или не? Или ће СНС да одређује ко говори у Народној скупштини?

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колегиница Обрадовић, исто презиме као и ви, већ је рекламирала члан 104. Пословника.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Одлично, онда члан 27. Да ли може тај?

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Члан 27. је колега Божовић.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Можда 107, и то је било, је л'?

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Члан 107, не сећам се, па искористите прилику.

БОШКО ОБРАДОВИЋ: Захваљујем.

Дакле, господине председавајући, ако се даје право владајућој већини да говори, достојанство Народне скупштине јасно каже да би то исто право требало дати и опозицији. Ви сте, ако се не варам, прекинули расправу у Народној скупштини Републике Србије када је право на реплику имало неколико колега народних посланика из опозиције. Не знам откуд вам то право да прекинете дебату Народне скупштине Републике Србије када опозиција дође на ред да реплицира. Конкретно, министар Небојша Стефановић, који је сада побегао са овог заседања, три пута ме је поменуо именом и презименом.

(Председавајући: Колега Обрадовићу, немојте тако. Господин Стефановић је ту, није се уплашио од вас. Тренутно није у сали, али ви полемишете са мном не са ...)

Не знам што је он побегао, то ви разјасните.

(Председавајући: Кад се буде вратио...)

Добро, да се вратим на вас.

Дакле, сведоци сте и сви су видели и чули у директном преносу да ме је министар полиције Небојша Стефановић три пута поменуо по имену и презимену, Бошко Обрадовић, два пута као Двери. Рекао је нешто да сам отимао, да сам нешто крао, да сам се нешто богатио на рачун грађана Србије, да сам, не знам, радио нешто што је противзаконито.

Дакле, да ли је нормално да ја не могу да добијем обична два минута да одговорим на такве монструозне лажи и клевете? Да ли је нормално да онемогућавате и гушите глас опозиције? Ја само тражим право које ми следује по овом Пословнику о раду Народне скупштине, да имам право да одговорим. На шта би то личило када бих ја говорио, не знам, о пољима марихуане иза којих стоји Марија Обрадовић? Да ли је то тај ниво разговора на коме треба да разговарамо?

(Искључен микрофон.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Обрадовићу...

(Бошко Обрадовић: Па то је тај ниво, господине Арсићу.)

... Да вам објасним ниво, пошто стално захтевате неки ниво. Седницу смо започели око 10 сати. Колега који је говорио пре вас говорио је неких 10 минута, значи 10.10. После тога сте ви имали 20 минута, то је било 10.30 часова. Све остало је била ваша полемика са министрима или колегама посланицима из других посланичких група. Е сад ми реците, за сат времена сте имали полемику и са министрима и са посланицима, а ја вам не дозвољавам да говорите у Народној скупштини?

(Бошко Обрадовић: Да ли могу да довршим?)

Не можете да довршите, можете само да се изјасните да ли желите да се Скупштина у дану за гласање изјасни о вашој повреди Пословника.

(Бошко Обрадовић: Наравно.)

Изјасниће се.

Реч има министар госпођа Кубуровић.

Изволите.

НЕЛА КУБУРОВИЋ: Захваљујем.

Овде смо чули тешке увреде, да потпредседник Владе Небојша Стефановић и ја потпуно контролишемо правосуђе, и судство и тужилаштво. Само још нисмо добили образложење на који то начин вршимо контролу. Очигледно мисле да се образац који је постојао до 2012. године и даље примењује, када се судије и тужиоци бирају по страначким одборима, када министар правде позива чланове Државног већа тужилаца и Високог савета судства свакодневно на састанке, када председник државе господин Борис Тадић позива на састанке и председника Уставног суда и председницу Врховног суда и Републичког јавног тужиоца да им да наредбу како треба да се спроведе општи реизбор.

Данас тога нема. Вероватно не можете да поверујете, али избор судија и тужилаца не врши се под притиском Министарства правде. Верујем да то могу да вам потврде и чланови Високог савета судства и Државног већа тужилаца. Нити их ико позива у Министарство да им даје директиве ко треба да се бира од кандидата. Велики је број седница чак и где министар правде не присуствује када се врши избор судија и заменика јавних тужилаца. Верујем да и заменици тужилаца и судије које учествују у тим телима врше избор на професионалан начин и бирају најбоље кандидате, а не кандидате који су подобни одговарајућој политичкој странци.

Причате о притисцима на правосуђе, а до пре само неколико дана управо на вашем налогу на „Фејсбуку“ била је упућена претња вишем јавном тужиоцу Наташи Кривокапић, где стоји изричито – запамтили смо. Ја не знам како то другачије да схватим него као притисак или претњу.

Такође, десет дана у медијима имамо да Ђилас истиче име судије која је поступала у поступку по тужби против Српске напредне странке,

где се прозива судија која је донела одлуку у складу са Законом о парничном поступку. Верујем да колега, који је завршио исти факултет као ја, врло добро зна за један од основних института у Закону о парничном поступку, а то је захтев за враћање у пређашње стање, који се користи у готово сваком предмету у парничном поступку.

Причате о притисцима, а заборављате да се управо Безбедносно-информативна агенција и те како користила у поступку реизбора судија. Није то нешто што кажем ја, то је потврдила и министарка правде Снежана Маловић, која је изнела изјаву у медијима да је управо Високи савет судства и Државно веће тужилаца на основу података које је добило од БИА ... То је било незаконито достављање података.

Да вас подсетим да је у то време постојала и уредба која је омогућавала БИА да врши проверу кандидата који се примају на рад у судове и тужилаштва. Нажалост, та вам је уредба врло брзо била укинута с обзиром на то да сте управо ви донели Закон о заштити података 2009. године, где ограничавате како се контролишу и обрађују подаци када нема сагласности физичког лица. Та одредба још увек постоји у члану 13. важећег закона, али, срећом, Уставни суд је реаговао на време, јер сте ви омогућили да се та обрада података може ограничити не само законом већ и подзаконским актом. Уставни суд је касирао такву одредбу па је онемогућено да подзаконским актима ограничавате заштиту права, односно обраду података о личности.

Оно што желим да истакнем, то је пре свега закон о заштити података о личности, који Република Србија доноси у потпуности у складу са уредбом и директивом ЕУ. То значи да данас имамо Предлог закона који је потпуно у складу са прописима ЕУ и имаћемо закон с одредбама које су истоветне у свим земљама чланицама. Да ли то значи да свака земља чланица озакоњује злоупотребу у размени података? Ја бих волела да видим да ли је то тако и у осталим земљама.

Оно што је такође битно када говоримо о члану 40, који предвиђа одређена ограничења, верујем да знате, иако је Уставом прописано неко право, оно може да се ограничи само законом. Управо овај закон ограничава у којим се ситуацијама одређена права не примењују. Таксативно је набројано које су то ситуације, а то су ситуације које се односе на процесуирање, на истрагу, на вођење кривичних поступака када је у питању безбедност, национална безбедност и одбрана земље.

Још нешто што је куриозитет овог закона у односу на земље чланице Европске уније: ни директива ни уредба која су донете од стране ЕУ не примењују се на безбедносне службе; овог пута овај закон ће се примењивати на Безбедносно-информативну агенцију. Чланови радне групе били су и представници БИА, који су прихватили да овим законом

буде регулисан њихов рад. Тако да ће општи режим који важи за све остале органе по овом закону важити и за БИА. Тако ћемо коначно знати ко и на који начин обрађује податке, како поступа са њима.

Пре свега, грађанима се даје много већа заштита, и у процесном смислу, на који начин могу да провере да ли су им права угрожена или не, и на који начин могу да остваре судску заштиту уколико дође до повреде њиховог права.

Такође, истоветна одредба која сада постоји у Предлогу закона постоји и у Закону о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Не знам како се нисте побунили против такве одредбе у закону који сте такође ви доносили. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Повреда Пословника, народни посланик Владимир Орлић.

Изволите.

ВЛАДИМИР ОРЛИЋ: Члан 112. је члан Пословника са којим је имао проблем овај координатор Ђиласове тајкунско-љотићевске коалиције, он је примењен у преподневној расправи, је л' тако, већ једном. То он нешто није разумео шта је било.

Ја нисам схватио за трагично то што нисам добио право на реплику зато што је примењен члан 112. А њега, он каже, то страшно погађа.

Ја указујем на тај члан и овај пут.

Дакле, апсолутно је неприхватљиво да се човеку дозволи овде да два и по – три минута директно оптужује грозним, одвратним садржајима из таблоида, а новине се тако зову, новине се зову „Таблоид“, којима су се увек служили и он и његова група кад су нападали овде на најбаналнији, најодвратнији могући начин и Александра Вучића и људе из СНС-а, да то ради опет. То је највише волео онај његов Ного, знате ко је. То је онај што је позивао на вешање Александра Вучића и Ане Брнабић, па сад, изгледа, нешто су га мало склонили да не бode очи јавности.

А сад лично Бошко Обрадовић садржаје из тог „Таблоида“, одвратног, користи овде и помиње нашу народну посланицу. Користи овде садржаје из тог „Таблоида“, то је тај часопис, то су те новине, пошто су се неки овде саблазнили, као, први пут чују у животу, који је оптуживао Александра Вучића да је убио дете. Е тим се ви користите, то сте ви и то је ваша слика и прилика. И ови што су као саблажњени, први пут чују, ти који то раде и то користе, то су вам координатори. Честитам на избору.

Говорили су о слободама. Показах ја лепо, ево, како нема слободе данас. Ево како не може директор програма Ђиласове и Шолакове телевизије на насловној страни Мишковићевих новина да прича о Александру Вучићу шта му падне на памет. Ево како не може да га монтира нико у вашим магацинима. Ено вам на интернету, на ком сте ви,

као, ускраћени за неку слободу – ви лично позивали на пуч, на хапшење Александра Вучића од стране војске и полиције. Ено вам тамо поред тог вашег што сте лепо и храбро урадили ваш Жељко Веселиновић, који је позивао на силовање. Толико ви немате слободе на интернету и не можете да радите шта вам падне на памет.

Помињали су некаква бежања. Пошто су такви и пошто знају да их народ јако добро види и препознаје као најгоре од најгорих, они ће, да ви знате, господине председавајући, да побегну са избора у Кули, са избора у Кладову и са избора у Дољевцу, јер не могу два човека да нађу да их ставе на листу, а камоли да им неко потпише.

Вама препоручујем члан 112. још једном. Нама се овде ради, не троши нам се време на ове који сами не знају шта им је смисао живота, а ни боравка овде, осим да се баве тим таблоидима и да показују ко су и шта су. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Разумем, колега Орлићу.

У складу са чланом 112, одређујем паузу у трајању од три минута.

(После паузе.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Владимир Маринковић): Даме и господо народни посланици, настављамо са радом.

Реч има народни посланик Александар Марковић.

Изволите.

(Балша Божовић: Реплика.)

Настављамо са радом, колега Божовићу. Морате са господином Арсићем кад се врати у салу.

АЛЕКСАНДАР МАРКОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Уважени министри, даме и господо народни посланици, опет је претходни говорник, мислим на претходног говорника по листи, који управо напушта салу, добио задатак од свог шефа да данас на сваки могући начин, како зна и уме, нападне и Александра Вучића и Владу Србије и министре и СНС.

Знате како то функционише? Њима Ћилас, то је шеф целе ове тужне скупине прекопута нас, даје дневне задатке, које они морају да извршавају свидело се то њима или не. И намерно их, председавајући, не зовем опозицијом, зато што се опозиција не понаша тако како се они понашају. Знате, опозиција као таква једва чека неке изборе, опозиција се радује изборима, прижељкује изборе, а ова наша назовиопозиција бежи од избора као ђаво од крста, што каже народ. Не дај боже да буду избори, само не дај боже да буду било какви избори.

А што бежите од избора? Што нас не смените? Ево, кажете да ми не ваљамо, ништа не ваља, најгора смо власт. Ево, смените нас на изборима. Ево вам прилике, сада ће бити избори у четири локалне самоуправе у

децембру, ево вам прилике, кандидујте се, смените нас кад већ не ваљамо, кад смо најгора власт, имате прилику за то. Али неће. Неће, председавајући, зато што не могу ни кандидате да пронађу. Не могу ни кандидате да нађу, а камоли потписе да скупе. Онда иде прича о бојкоту. Онда ћемо ми да бојкотујемо те изборе, нема слободе медија, угњетавамо их, не ваљају закони. А то су њихови закони. Па ми нисмо мењали те законе, то су њихови закони, они су их донели, а сад им не ваљају.

Тако је претходни говорник овде минутима износио најразличитије оптужбе, ко зна о чему је причао, неке потпуно паушалне и нетачне податке износио. Али мене чуди да је он то говорио с обзиром на то да је у питању посланик који је члан скупштинског Одбора за одбрану и унутрашње послове и да као такав има приступ редовним извештајима о раду Министарства унутрашњих послова на тромесечном нивоу, на шестомесечном нивоу, на годишњем нивоу. У крајњем случају, он ни реч о резултатима Министарства унутрашњих послова није рекао, дакле ни о резултатима када је реч о борби против организованог криминала, ни када је реч о борби против кријумчарења и трговине људима, ни о кријумчарењу и трговини дрогом, ни када је реч о борби против привредног криминала, дакле борби против корупције, злоупотребама службеног положаја, борби против сиве економије, ни када је реч о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама, посебно када је реч о Сектору за ванредне ситуације, о чему, између осталог, и данас расправљамо. Знате, када Министарство унутрашњих послова набави нова возила за Сектор за ванредне ситуације, када набави нову опрему, када набави нову технику, то онда за њих није значајно, то чак није ни вест у њиховим медијима, то је онда од другоразредног значаја. А на страну то што ништа ни о самим предлозима закона нисмо чули.

Зашто ја све ово говорим, господине председавајући? Због политичког тренутка у коме се налазимо. Зато што је јасно да се у Србији оформио један широк фронт, дакле у питању је широк фронт али са истим задатком, и у том широком фронту различити људи имају различите задатке и различите улоге. Тако неки глуме да су опозиција, неки глуме да су новинари, независни новинари, неки глуме у том фронту синдикалце, а неки глуме да су независни органи, попут оног несрећног Родољуба Шабића, али са истим задатком, са једним јединим задатком, а то је како по сваку цену и на сваки могући начин напасти СНС и Александра Вучића, и то раде сваки дан на оним њиховим медијима: Н1, „Данас“, НИН, „Време“ и шта је већ ту све остало од тих њихових медија.

Колега Орлић је малопре показивао насловнице неких од тих медија и срамне слике које смо могли да видимо, а ја ћу подсетити на још једну насловну страну јер мислим да је идеална прилика за то, и постављам

питање – у којој још земљи у Европи може на насловној страни једног недељног таблоида да изађе слика оца министра унутрашњих послова, са неком најмонструознијом оптужбом и ни длака им са главе на фали због свега тога? Онда их ми угњетавамо, онда они немају слободу изражавања, не постоји слобода медија, а сваки дан у тим њиховим медијима једино што раде, то је напад на чланове Владе, напад на Александра Вучића, напад на Српску напредну странку.

Из свих ових разлога које сам рекао, али и због свих оних бенефита које ће ови закони донети, а о чему је лепо причала и овлашћена представница Српске напредне странке, желим да подржим предложене законе. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Марковићу.

Повреда Пословника, Радослав Милојичић.

Изволите.

РАДОСЛАВ МИЛОЈИЧИЋ: Хвала, господине председавајући.

Рекламирам члан 106. Хтео бих, у складу с тим чланом, да вам поставим једно питање – да ли испред себе имате списак и називе посланичких група? Да ли знате да сви ми припадамо Посланичкој групи ДС, да ли знате то, чији је шеф Горан Ђирић? Ако можете да одговорите на то и да зауставите....

(Председавајући: Одговорићу вам, само укажите како сам ја то повредио Пословник.)

... И да зауставите овакве паушалне оцене. Ми у Демократској странци немамо газду, нити имамо шефа, нити смо то некад имали. Нити ће неко од нас посланика то да дозволи, да се неко према нама тако понаша, без обзира на то да ли долазио из власти или из опозиције. Као што је посланички клуб ДС осудио и позиве не силовања и позиве на вешања, као што осуђујемо оно што ради владајућа већина, осуђујемо и оно што раде поједини припадници опозиције, без обзира на верску, националну и политичку припадност. Нама је битна доследност.

Ја вас молим да водите седницу у складу са Пословником и да не дозвољавате овакве оптужбе и ствари са којима нико из посланичког клуба ДС нема никакве везе. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала. Да ли желите да се Народна скупштина изјасни у дану за гласање? (Да.)

Владимир Орлић, повреда Пословника.

Изволите, колега Орлићу.

ВЛАДИМИР ОРЛИЋ: Господине Маринковићу, вреди размислити о примени члана 103. и овај пут. Не инсистирам, ви ћете сами донети одлуку како мислите да је најисправније, зато и не тражим да се гласа, али ово је била злоупотреба и због тога бисте могли да одузмете време.

Ја сам, искрен да будем, мислио да се посланик јавио због тога што је желео да објасни да је био оправдано спречен да присуствује тој седници Одбора за контролу служби безбедности о којој смо причали данас, на коју је био уредно позван. Могао је да присуствује као и сви остали, па да помогне својим колегама које не разумеју како то функционише. Али он се, изгледа, није јавио због тога, тако да су моје наде ту потонуле.

Поводом овога за шта се он јавио, како каже, да образложи, да се разумемо, нико ништа није погрешно са наше стране. Значи, ми смо само указали на чињеницу да је странка господина „Кенојчића“, Демократска странка, је л’ тако, сада у савезу који окупља Драган Ђилас, а чији је координатор Бошко Обрадовић, је л’ тако. Значи, то су чињенице. Поносите се тиме, ваљда заједно идете по трибинама, ваш председник Лутовац седи раме уз раме са Бошком Обрадовићем и Драганом Ђиласом. Бошко Обрадовић се хвали да вам је свима координатор.

Могу да разумем да је неко тиме лично незадовољан, али то не значи да смо ми било шта погрешили. Значи, ми смо само истину рекли када смо напоменули – Драган Ђилас има овде свог координатора Бошка Обрадовића, љотићевца, који је задужен да диригује и да координира свим посланицима који припадају тој његовој групацији. Ми је зовемо тајкунско-љотићевска, народ је препознаје тако. Ако је господин не препознаје тако, ја то не знам.

Али, да будемо до краја прецизни, шта год он лично мислио, са чим се год он лично не слагао, његова политичка странка дели те вредности. Дакле, када Веселиновић каже оне одвратне ствари које је рекао, а његова странка не позове Веселиновића на одговорност већ га задржи да председава тим њиховим савезом, онда сте се са тиме сложили. Када не тражите да се Двери избаце након оног позива на вешање, ви сте и то прихватили, са мање или више буке, али ви сте те ствари прихватили. Дакле, то да буде свима јасно где се налазе и шта деле, хтели не хтели.

(Председавајући: Хвала.)

Завршавам. А што се тиче потребе да се нешто објасни, следећи пут када је осети, нек прво објасни оно што је било везано за Одбор за контролу служби. Ја сам сигуран да се није уплашио господина Гашића па зато избегао да дође. То сигурно није случај.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Орлићу.

Ја стварно више не могу с овог места ни да похватам ни да разумем ко припада ком савезу, да ли је у савезу, то стварно нас овде не интересује.

Сматрам да нисам повредио Пословник. Да ли желите да се Народна скупштина изјасни у дану за гласање? (Не.)

Поштовани народни посланици, сагласно члану 27. и члану 87. ст. 2. и 3. Пословника Народне скупштине, обавештавам вас да ће Народна

скупштина данас радити и после 18 часова због потребе да Народна скупштина што пре донесе законе из дневног реда ове седнице.

Колега Милојичићу, по ком основу?

(Радослав Милојичић: Поменут сам.)

Не, ви нисте поменути уопште. Нисте поменути ни именом ни презименом. Друго, немате право на реплику пошто је колега Орлић указао на повреду Пословника. Хвала вам на разумевању, идемо даље.

Реч има Вјерица Радета.

Изволите.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Даме и господо народни посланици, пре два дана смо започели расправу о овој једној тачки дневног реда у којој је садржано 25 различитих предлога закона и одлука. Наравно, није било могуће ни тада, а тешко и сада, да се о сваком предлогу понешто каже, али то је одраз демократије коју овде на погрешан начин интерпретира скупштинска већина.

Поменула сам, када сам пре два дана говорила, измене Закона о уређењу судова и тада се госпођа Нела Кубуровић фактички сагласила с оним што сам рекла, али је рекла нешто врло интересно и зато се сада једном реченицом враћам на то. Рекла је да су ову измену Закона предложили зато што не би било у реду да се примењује овај члан који се мења зато што постоји иницијатива код Уставног суда, па шта ако Уставни суд оцени да овај члан није био у складу с Уставом. То не приличи ни министру ни Влади, јер, заиста, таква несигурност... Да ли је могуће да предложете нешто за шта унапред нисте сигурни да није у складу с Уставом? Од сада ћемо ми на сваки предлог, када мислимо да је предлог лош, да кажемо – покренућемо иницијативу, и заиста ћемо је поднети, и онда то треба да значи, по тој логици, да се тај закон неће усвајати.

Што се тиче Предлога закона о изменама Закона о приватном обезбеђењу, овде сте предвидели издавање лиценци за физичка лица и издавање лиценци за заштиту са оружјем и без оружја, али нешто не видесмо критеријуме где се даје са оружјем лиценца, где се даје без оружја.

С тим у вези, било би интересно, министре, и тражимо такође овде одговор од вас, можда нећете моћи одмах, али када будемо по амандманима – колико у Србији има штићених лица која се штите и имају физичко-техничко обезбеђење, односно физичко обезбеђење о трошку државе Србије, и колико трају та обезбеђења? Наравно, зна се која лица по закону морају бити штићена, на њих се ово питање не односи, знате добро на шта се овде мисли.

Интересантно је такође да ви овде предвиђате да ћете неким физичким лицима да дајете могућност да носе оружје, и да постоји много

тих људи (то је очигледно, ви ћете рећи колико) који се штите и имају обезбеђење, да би народ разумео шта говорим, о државном трошку. С друге стране, потпуно приватном обезбеђењу Војислава Шешеља, које не тражи паре од државе, не дозвољавате да добију дозволу за ношење оружја. Да ли ви то процењујете да је он апсолутно безбедан или онако, ето, пало вам на памет?

Што се тиче овог закона о којем ћемо заправо највише говорити у појединостима, о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама, рекли смо да тај закон такође није добар. Шта је суштина? Цео закон је конципиран на стратегији смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама. Ту стратегију усваја Влада. И, дозволићете, није то никаква... Знате, нема ту оне праве законске регулативе да се каже – то тако мора, то ће тако бити. Некако, као да нисмо научили ништа из оних трагичних поплава из маја 2014. године.

Ми смо предложили, сви посланици Српске радикалне странке су амандманом предложили да у оквиру овог закона, најхитније или најкасније у року од 15-16 дана, не знам тачно колико је последњи амандман, Влада додели, заправо да се законом обавезе да се додели дипломатски имунитет Српско-руском хуманитарном центру у Нишу. Ми смо уверени да би управо то значајно допринело смањењу ризика од катастрофа, поготово управљању ванредним ситуацијама када, не дај боже, до неке од катастрофа дође.

Када је у питању Закон о детективској делатности, овде заиста очекујем да ћете прихватити један наш амандман. Бојим се да сте превидели нешто врло битно, или вам је лоше преведено. И овде се ради о коришћењу оружја, од стране детектива. Ту сте мењали Закон који говори како се оружје користи (да не трошим време сада), али нисте дирали члан који говори како се оружје добија. Фактички, скоро нико не може добити оружје када се онај, чини ми се, члан 30, који ви нисте дирали, погледа.

Шта је још овде интересантно? И овде мислим да морате прихватити амандман, министре. Предвидели сте за детективе лиценце, али како? Предвидели сте да детективском делатношћу могу да се баве физичка лица, ми мислимо да то није добро и да то не треба да се ради, предвидели сте да то могу и правна лица, односно предузећа или предузетници. И шта сте онда рекли? Лиценцу за обављање ове делатности мора да има овлашћено лице у правном лицу. Али то нема везе с послом; нисте обавезали оне детективе, људе који ће бити детективи, они не морају имати лиценцу. Пише, госпођо, тачно овако како вам кажем, погледајте амандман када вам буду доши на ред. Дакле, овлашћено лице у правном лицу може бити лекар, може бити пекар, може бити економиста, који ће у оквиру своје редовне делатности да каже – ево ја бих да се бавим

и том делатношћу, оде у АПР, региструје то. Али није битно да ли он има лиценцу, битно је да ли онај који се бави тим послом има лиценцу.

Имамо значајне примедбе на закон о заштити података, пре свега зато што је тај закон преписан, преведен само, отприлике је то и рекла госпођа Кубуровић. Оно што је за нас неприхватљиво јесте да постоји много места у овом предлогу закона где су предвиђени различити случајеви за изношење података о личности ван Србије.

Знате, кога су змије уједале, гуштера се плаши. Ми добро знамо какви су се све подаци давали Хашком трибуналу, на основу чега су Срби хапшени, какви су се подаци давали судовима и тужилаштвима Босне и Херцеговине и Хрватске. И данас-дан и БиХ и Хрватска сваки дан имају неког новог на списку, нико не зна тачно колико они људи, колико Срба траже, јер сваки час допуне те своје спискове. Ми се плашимо, поучени досадашњим искуством, да би ови подаци могли бити за тако нешто злоупотребљени и зато мислимо да то не треба да остане у закону.

Није у праву госпођа Кубуровић када се говорило о примедбама Српске православне цркве. Наша посланичка група је, уважавајући ставове Српске православне цркве, поднела амандмане управо у складу с оним што су они од нас, од свих народних посланика тражили. Није у праву госпођа Кубуровић када каже да, ако се неко крсти, венча у цркви итд., он на тај начин даје своје податке на увид јавности. То није тачно. Држава и црква су одвојени. Нечије опредељење да ли је верник или није, то је његова лична ствар; можда не жели да се зна да је венчан, можда не жели да се зна да је крштен или да му је дете крштено. Дакле, у црквене књиге не може да улази никакав Повереник. Замислите неког вашег Шабића да може да иде тамо да вршља по црквеним књигама! То је, једноставно, недопустиво.

Када је у питању закон о бесплатној правној помоћи, ни ту госпођа Кубуровић није била у праву. Прво, правна помоћ под врло повољним условима постоји и данас при локалним самоуправама и ово је могло да се прилагоди, да то буде бесплатно тамо где треба. Али није добро што се кроз овај закон уводи невладин сектор у ову помоћ грађанима. Неко је овде рекао да се на тај начин те невладине организације плаћају из буџета. То није тачно. Један је проблем финансирања невладиних организација из буџета, а други је проблем плаћање обављене услуге. Јер бесплатна правна помоћ је бесплатна за грађане, али онај ко врши ту правну помоћ добиће за то одговарајући новац из буџета.

Сада ће нам се наметнути, на пример, онај Милан Антонијевић, наследник Наташе Кандић у том њиховом фонду хуманитарног права, како ли се зову, који иначе себи дозвољава да је он репер – како он каже, сви други правници има да ћуте, његово тумачење само важи. Неко такав

ће нам се наметнути да даје правну помоћ и да га за то плаћамо. То, једноставно, не може.

Министре, пре два дана сте нам обећали одговоре на питања о одређеним аферама које смо ми српски радикали отворили, које се односе на четири министра и на министра и потпредседника Владе Расима Љајића. Заиста очекујемо одговоре на та питања, али вас молим – без личних импресија. Ви сте прошли пут рекли да ви не верујете да је Расим Љајић умешан у ту аферу са наркотицима, Ана Брнабић је рекла...

(Председавајући: Колегинице Радета, какве везе с темом сада има, да ли сте ви то питали већ једном? Имали сте посланичка питања...)

Ви сте били у белом свету.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Био сам у белом свету и радио у корист своје земље и свог парламента. Нисам никога брутално и на такав начин оптуживао као што сте ви радили. Можете и имате право да поставите посланичка питања у складу са Пословником, али моје достојанство неће дозволити да то радите сада и да брутално разапињете било кога, не само Расима Љајића него било кога у овој сали. Молим вас да задржимо минимум достојанства.

Колико знам и колико сам информисан, а мислим да сам добро информисан, господин Небојша Стефановић, министар полиције и потпредседник Владе, дао је врло јасан одговор.

Хвала пуно.

Реч има др Небојша Стефановић.

(Вјерица Радета: Немојте да ме прекидате, немојте то да радите.)

Добро, наставите, имате ваше ...

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Наравно да имам, и немојте да покушавате да на тај начин водите седницу. Небојша Стефановић је пре два дана обећао Народној скупштини ове одговоре и ми те одговоре тражимо. То што се вама то не допада, мени је жао.

Ово није ништа лично. Ми смо о Расиму Љајићу некада износили и неке позитивне ствари, док нисмо дошли до ових података сада. Дакле, ништа лично, али ако се дође до података да је потпредседник Владе умешан у неке нарко-послове, свакако да то министар мора да ... Да видимо каква су оперативна сазнања. Видите и сами да се то узбуркало и да у медијима сваки дан избија нека нова информација на ту тему.

Дакле, молила сам само – без личних импресија, јер то што је рекла Ана Брнабић да је она изненађена овим што смо ми рекли... Знате, многи у Србији су изненађени да је она са места директора НАЛЕД-а дошла на место председника Владе, али десило се. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Министар др Небојша Стефановић.

Изволите, министре.

НЕБОЈША СТЕФАНОВИЋ: Хвала.

Што се тиче тачног броја штићених лица у Србији, ја ћу вам прибавити тај број. Дакле, креће се отприлике око четрдесет. Причам, наравно, о свим лицима која се штите и по закону и по уредби и по одлукама државних органа, у зависности од њихове угрожености, било да се ради о судијама, тужиоцима или било којем другом физичком лицу. Имаћу прецизан број па ћу тачно рећи.

У сваком случају, што се тиче детективске делатности, што се тиче физичког обезбеђења и свих оних који желе да обављају специјалистичке послове службеника обезбеђења, нама је важно, ми смо се определили за то да издајући посебне лиценце уведемо један специфичан ред у ову област јер смо уочили да један део људи жели да обавља ту делатност без оружја, а један део хоће са оружјем.

Ми смо у Закону о приватном обезбеђењу, који се мења, у члану 7. који мења важећи члан 12, прописали да се лиценце за вршење послова приватног обезбеђења издају физичком лицу које испуњава опште услове за добијање сваке од утврђених врста лиценци, односно тачке 1–9) фактички дефинишу шта су услови које оно мора да испуни да би могло да обавља ту делатност, односно да добије лиценцу. Између осталог, и шта су услови за добијање оружја, који су већ предвиђени законом којим се утврђује шта су услови које физичко лице мора да испуни да би могло да носи оружје, да га поседује или да има дозволу за ношење оружја.

Ми смо први пут овим законом увели и безбедносну сметњу, дакле дефинисали шта је безбедносна сметња тачно, да не би било да се то остави само мериторно неком државном органу да по свом нахођењу цени, већ да фактички може да кроз ове норме које смо ми предвидели дефинише да ли неко лице има безбедносну сметњу за обављање овог посла.

Што се тиче овог питања за лиценце које сте рекли, члан 5. каже: „Лиценца за обављање детективске делатности може се издати правном лицу које...“, па тачка 5) „има одговорно лице у правном лицу“. Дакле, не – лиценце ће се издати одговорном лицу у правном лицу. Једино ако не мислите на тај члан?

У сваком случају, колико ја видим, ми смо предвидели да лиценцу за обављање детективске делатности може добити, под одређеним условима, свако правно лице. Е сад, унутар правног лица, одговорно лице правног лица може бити и детектив и неко друго лице које није детектив нити има лиценцу за обављање детективске делатности. А физичка лица унутар правног лица која ће обављати специјализовану детективску делатност морају да добију сопствене лиценце за обављање детективске

делатности које су предвиђене. Дакле, у том смислу мислим да је релативно јасно.

Уколико постоји нешто што треба да се поправи, увек сам спреман да то дефинишемо прецизно. Дакле, ако има неко решење које је прецизније од нашег, ви знате да ја немам проблем с тим, увек ми је важно да закон буде што прецизнији да би се избегле било какве непрецизности и погрешно тумачење.

Што се тиче оних одговора, ја сам вам рекао, ми смо започели 2014. и 2015. године, по налогу надлежних тужилаштава, провере о приватизацији „Тесла банке“ и потенцијалној штети за Републику Србију која је настала због ненаменског трошења средстава и разних других кривичних дела. Ти извештаји су достављени Вишем тужилаштву у Новом Саду. Више тужилаштво у Новом Саду предузима даље мере везане за овај случај и тренутно је у току та истрага. Консултације унутар криминалистичке полиције су обављене и тај предмет унутар полиције води СБПОК. Пошто је сложена истрага, када буде завршена у потпуности, очекујем да ћемо моћи да добијемо информације да ли има штете и ко су осумњичена лица за ту штету у Републици Србији.

Што се тиче господина Љајића, ја сам рекао... Не ради се о мојим личним уверењима већ сам рекао да Министарство унутрашњих послова не располаже подацима о томе да је господин Љајић део било какве организоване криминалне групе и изнео сам тада и своје лично уверење да би мени било тешко да поверујем у то. Али невезано за то да ли ја лично веровао или не веровао, не постоји било каква информација која указује да је он део било какве организоване криминалне групе или да је на било који начин прекршио законе Републике Србије.

Што се тиче осталих информација, то ћу вам благовремено доставити, оно што будем могао наравно, као што сам и тада дао одређена ограничења у могућности да вам одговорим, у зависности шта ја добијем од одговора и у ком је степену кривични поступак у току. Очекујем, када будем могао да дам прецизнији одговор, да вам га дам, да пружим одговор Народној скупштини, као и досад.

Мислим да сам одговорио на највећи део питања. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, др Стефановићу.

Повреда Пословника, др Муамер Бачевац.

МУАМЕР БАЧЕВАЦ: Уважени председавајући, ви сте били на добром путу када сте претходну говорницу упозорили на тачку 106.

Она заиста нема право да лицитира моралом једног човека који је добро познат Србији. А добро је познат и претходни говорник, односно говорница Србији по својим аморалним наступима и „твитовима“ којима је узбунила целу јавност на целом Балкану.

За њену информацију, Град Нови Пазар и Скупштина града Новог Пазара донели су одлуку и ми смо уредили и доделили име платоу у Новом Пазару по покојној Хатици Мехмедовић. Има она још кога ко стоји иза ње.

Госпођо, ако је вас Зукорлић малопре звао на састанак, вас две, и тамо вам поделио задатке на који начин да му помогнете...

(Вјерица Радета: Јеси ли ти нормалан? Да ли сам ја излазила одавде?)

... Ви то немојте да радите, јер кршите законе ове државе.

(Наташа Сп. Јовановић: Балване, седи доле!)

Госпођо, ви реметите тишину за изборе за национална вијећа и на најгори начин злоупотребљавате законе ове државе. Ви треба да будете санкционисани за говор мржње и све оно што ширите у овој држави. И, да вам не падне на памет да поменете часно име Расима Љајића, који ради за ову земљу и за мир и залаже се за све оно против чега смо ми.

Ја вас молим да достојанствено наставите да водите ову скупштину и да кажњавате излив мржње, а ми Бошњаци нећемо дозволите да се на нашу част удара на овакав начин.

Ако је Зукорлић вас малопре позвао и частио кафом и поделио вам задатке, то довољно говори о црно-зеленој коалицији, која ће му донети много лошега у Санцаку на предстојећим изборима.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

Докторе Бачевац, сматрам да нисам повредио Пословник. Као што и сами знате, ја сам упозорио и колегиницу Радету да то што је говорила нема везе са дневним редом и да апсолутно није у реду да на тај начин говори о било коме, наравно, не само о Расиму Љајићу. Иако је очекивала да можда ми немамо кичму, колико су сви могли сад да се увере, имамо и те како и борићемо се до последњег, тако да... Хвала.

Да ли желите да се Народна скупштина изјасни у дану за гласање?

(Муамер Бачевац: Да.)

Хвала.

Народни посланик Вјерица Радета, право на реплику Небојши Стефановићу.

Изволите.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Господине Стефановићу, нисам задовољна одговором. Ви сте само лепо рекли докле је стигао овај предмет где су Бојан Пајтић и Борис Тадић оштетили државу за шест милиона евра и ту прецизно знамо сада у којој је фази тај поступак. Изгледа, за ове остале ministre, и за Расима Љајића, да ћемо морати чекати да вас сменимо па да онда радикалски министар упозна јавност са свим тим.

Пошто је овде у питању, између осталог, и овај закон о обезбеђењу, о којем сте и ви говорили, ја вас молим, малопре сте били сведок да ми је

овај морални посланик претио прстом и нешто ми добацивао, ја просто не смем да изађем из ове сале па молим да ми се неко обезбеђење регулише.

Каже да ја не смем да поменем Расима Љајића као моралног човека, а он сме да говори како сам ја неморална. А где то стоји да он сме мене да назове неморалном? И још се хвали да ће по Хатици Мехмедовић неки трг у Пазару добити име, што је страшно! Ја ту Хатицу Мехмедовић нисам вређала ни на верској ни на националној основи, већ сам говорила о некоме ко је био зло. Зло!

(Муамер Бачевац: Срам те било!)

Срам тебе било!

Били сте овде све време и овде сам седела, померила се нисам, а овај ваш који, кажете, има кичму...

(Искључен микрофон.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Извините, госпођо Радета. Дајем паузу, у складу са чланом 112, од пет минута.

Молим народне посланике да се умире.

(Вјерица Радета: Прекинуо си ме у пола реченице!)

Молим за мир и достојанствено понашање. Можемо да водимо овде, у складу са Пословником, једну дебату.

(Вјерица Радета: Не може у пола реченице.)

Да, у пола реченице зато што су народни посланици почели једни другима да добацују...

(Вјерица Радета: Па шта ако добацују, мени не смета то!)

... Да псују једни друге, и не желим то да дозволим.

Пауза је пет минута, као што сам рекао.

Можете викати колико год желите, нећу дозволити да овде влада неред и недисциплина.

(После паузе.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Верољуб Арсић): Поштоване даме и господо народни посланици, настављамо са даљим радом по редоследу пријављених.

(Вјерица Радета: Ја настављам реплику.)

Немате више право на реплику.

(Вјерица Радета: По Пословнику.)

Ни по Пословнику, тек сам започео седницу.

Реч има народни посланик Душица Стојковић.

Изволите.

ДУШИЦА СТОЈКОВИЋ: Захваљујем, господине Арсићу.

Уважени потпредседниче Владе господине Стефановићу са сарадницима, министарко Кубуровић, драге колеге народни посланици, поштовани грађани Србије, ево, читав дан се у овом дому Народне

скупштине бавимо политиком прошлости, а ја желим да говорим о политици будућности, о политици која ће кроз усвајање нових закона заиста донети бенефите и вишеструке користи грађанима Републике Србије.

Ово је тренутак да покажемо да Република Србија заиста има снаге да се избори са свим недаћама и нагомиланим проблемима које нам је као пртљак оставио претходни режим. Они би сад, видели смо данас на делу, да се поново врате, да се докопају својих фотеља и да наставе да харају и очерупају оно што су пропустили да учине када су били на власти. Они за грађане и проблеме грађана, слободе и права грађана заиста ни на који начин нису марили, њима је било важно нешто друго. Они су проблеме грађана гурали под тепих. Њима је било важно нешто друго, њима је било важно лично богаћење. Погледајте им само имовинске карте и апсолутно ће вам све бити јасно.

Но, да се вратимо на дневни ред и ове заиста јако важне законе. Ми данас расправљамо о важним законима, сету закона из области Министарства унутрашњих послова и Министарства правде. Реч је о новим законским решењима али и измени и допуни старих законских решења.

Ово је важна материја, која се односи како на безбедност грађана, подизање капацитета, реаговање у акцијама заштите и спасавања људи, тако и на даљу реформу, наставак реформе српске полиције кроз наставак увођења концепта каријерног напредовања и свих оних питања која се односе на усаглашавање плата у МУП-у.

Ми смо на неке законе из области Министарства правде чекали чак четрнаест-петнаест година, реч је о закону о бесплатној правној помоћи, закону о лобирању, тако да је ово заиста велики успех и за вас, госпођо Кубуровић и за вас, господине Стефановићу, што је Влада Републике Србије успела да све релевантне институције увеже и да ми данас расправљамо о значајним законима, који ће и те како користити грађанима који живе у овој земљи.

Сведоци смо да скоро сваке године имамо све већи број елементарних непогода, недаћа изазваних клизиштима, недаћа изазваних природним или људским факторима, као што су поплаве, земљотреси, елементарне непогоде. Све то указује да су теме климатских промена, теме заштите животне средине и теме везане за цивилну заштиту важне теме и да ћемо се ми као друштво и држава и у наредним годинама и деценијама овим темама и те како бавити.

О томе сведоче и бројке у Србији. Поплаве које су задесиле Републику Србију 2014. године направиле су материјалну штету која се процењује на 1,7 милијарди евра. Ове мајске поплаве однеле су велики

број људских живота. Многобројни грађани остали су без крова над главом. Велику штету претрпела је и привреда, пре свега мислим на енергетски сектор, а између осталог уништена су и 74 објекта здравствене заштите, болнице, школе, обданишта. Процењује се да су штете у мајским поплавама, значи историјским поплавама које су задесиле моју земљу Републику Србију, имале утицаја на 1,6 милиона људи, на посредан или непосредан начин. Значи, говоримо о разорним последицама мајских поплава које су се односиле на чак 22% становништва које живе у нашој земљи.

Управо због свега овога што сам изнела важно је да ми данас расправљамо и да нађемо адекватан законски одговор, што представља нови закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама.

Овај закон заправо се састоји из два дела. Предлагач закона је заиста водио рачуна о сваком детаљу. У овом новом закону имамо део постојећих решења, која су заиста била добра у пракси, али можемо да говоримо и о деловима закона који представљају један нов, модеран европски закон, који иде укорак с временом и са свим изазовима новог доба. У текст закона убачена су иновативна решења; уклоњена је сва она непотребна бирократија, поједностављене су процедуре и заиста се надам, пратићемо примену овог закона, да ће његова примена у пракси бити што ефикаснија.

Желим да укажем сада на још једну ствар. Јако мали број јединица локалне самоуправе, али и привредних друштава, досад је изradio процену ризика од катастрофа и план заштите и спасавања. Циљ предлагача, Владе Републике Србије, али пре свих Министарства унутрашњих послова, јесте да се помогне свим одговорним субјектима у ланцу да сачине своје процене ризика од катастрофа и да сачине своје планове заштите и спасавања. На то нас обавезују бројке. Зато је важно да нађемо адекватан законски оквир за појаву нових катастрофа и да на прави начин законодавно уредимо управљање и реаговање у ванредним ситуацијама.

Винстон Черчил је рекао – уместо да бринемо, боље је да унапред размишљамо и планирамо. Управо је то урадио министар Стефановић, који је заједно са својим стручним тимом у Министарству унутрашњих послова након детаљне анализе припремио решења како да се нормативно унапреди овај систем реаговања у ванредним ситуацијама. Решења се данас налазе пред нама народним посланицима и, ево, већ улазимо у други дан да имамо прилике да о њима конкретно расправљамо. Решења у овом новом закону пре свега се односе на јачање капацитета здравствене заштите, цивилне заштите, на модернизацију и набавку опреме, на реформу сектора ванредних ситуација, на подизање капацитета штабова

за ванредне ситуације и јачање обавеза јединица локалне самоуправе и привреде.

Заиста сам се трудила да овај закон који је данас пред нама читам и као грађанин на кога ће овај закон да се односи и да себи и свима вама, свим нашим драгим колегама народним посланицима, свим грађанима и стручној јавности одговорим на питање шта желимо заправо да постигнемо овим законом. Одговори се налазе пред нама, одговори су у самом тексту закона.

Желимо, најпре, да подигнемо свест грађана који живе у нашој земљи, да подигнемо свест када је реч о превентиви. Превентива је заправо у фокусу овог новог, модерног закона и о томе морамо у наредним годинама и наредним деценијама више да размишљамо. Пракса је показала да наше друштво, локалне самоуправе, али и део привреде... Просто, да се није довољно радило када је реч о реаговању у ванредним ситуацијама. Сада коначно имамо неку врсту стратешког оквира, у који смо укључили све међународне стандарде који су нам досад недостајали, све међународне стандарде које садрже конвенције Организације уједињених нација и Европске уније.

На централном месту сада је начело супсидијарности. Ми желимо да управо ту примарну одговорност за нереаговање у ванредној ситуацији има она власт која је најближа грађанима, а то су јединице локалне самоуправе, то је привреда која послује у датим јединицама локалне самоуправе.

Нови текст закона ће заиста бити један велики искорак и кад је реч о примени и усвајању свих међународних стандарда. Реч је о усклађивању са директивама ОУН али и смерницама ЕУ које се налазе у Поглављу 27 када је реч о цивилној заштити, превентиви и сегменту заштите и спасавања у ванредним ситуацијама. Бројке су такве да, према показатељима ОУН, када погледате један динар уложен у превентиву, он вам се заиста вишеструко враћа; сматра се да је тај однос 1:8. Тако да уколико уложимо и један динар у превентиву у Републици Србији, он ће нам се заиста кроз године пред нама вишеструко исплатити и вишеструко вратити.

Отпорност појединца и заједнице на катастрофе подиже се кроз дијалог и кроз једну врсту међусобне сарадње са свим релевантним институцијама у нашој земљи, и на локалном и на националном нивоу. Новину представља и формирање националне платформе за смањење ризика од катастрофа, која ће умногоме помоћи давању адекватног одговора на ванредне ситуације и катастрофе у нашој земљи.

Сада бих желела такође да кажем да је јако важно да Србија није неко изоловано острво, а то су показале и мајске поплаве из 2014. године.

Процењује се да око 90% свих катастрофа које се десе у свету заправо јесу катастрофе изазване природним фактором. У те катастрофе управо спадају и мајске поплаве из 2014. године, када није била погођена само Република Србија, када је био погођен читав регион, и Република Српска и Република Хрватска. Важно је да имамо међународну сарадњу, важно је да имамо заједнички међународни одговор на све катастрофе и да можемо да учествујемо у свим програмима и пројектима међународне хуманитарне помоћи.

Сада бих желела да укажем на још један важан аспект предложеног закона, а то је улога грађана. Пракса је показала да су у претходном периоду, када су биле поплаве у нашој земљи 2014, 2016. па и ове 2018. године, грађани на неки начин или нису реаговали или су реаговали инертно у ванредним ситуацијама. Имали смо прилике да видимо и несавесне грађане који су се купали у својим базенима док су други грађани пунили џакове врећа песком и учествовали у раду локалних штабова за ванредне ситуације и правили речне насипе који су представљали неку брану од даљег изливања река.

То се сада мења и то је оно што је добро у овом новом закону. Прописује се већа обавеза учешћа грађана у заштити од спасавања на позив надлежног штаба, али, исто тако, уводи се и обавеза поступања грађана по наредби за евакуацију људи, стоке и материјалних добара. Заиста сматрам да је ово новина која је неопходна; то је нешто што је добро и што је заиста неопходно у оваквим ситуацијама.

Као неко ко долази из Београда, из градске општине Раковица, која је такође 2014. године била погођена поплавама, желим да укажем на једну важну новину, а то је да се сва права и обавезе које су се односиле на јединице локалне самоуправе сада односе и на београдске општине; значи, сва права и обавезе које су имале јединице локалне самоуправе широм Србије сада ће се односити и на укупно 17 београдских општина. Током мајских поплава у Београду, подсетићу вас, поред Обреновца, који је заиста био највише погођен, били су погођени и Лазаревац, Раковица и Гроцка. Важно је да изменимо овај закон управо због свих Београђана, без обзира на то да ли живе на Врачару, Савском венцу, Палилули или у Барајеву, Сопоту, Лазаревцу, Обреновцу.

Главна новина овог закона је и то да се уводи могућност, поред јасних и прецизних казnenих одредаба, да се појача капацитет и улога Републичког штаба за ванредне ситуације, који по предложеном законском решењу може да распусти локални штаб за ванредне ситуације. Такође, он може да уведе привремени штаб за ванредне ситуације како би се на што бољи начин, што ефикасније реаговало у датој кризи, у датој катастрофи и у ванредним ситуацијама.

Бенефити овог закона су заиста многи и можемо их видети од почетка до краја када читамо ово законско решење. У члану 15. Предлога закона у ставу 4. уводи се и обавеза да процену ризика од катастрофа раде и правна лица која управљају пословним, трговачким, спортским, угоститељским и смештајним објектима и објектима за разоноду капацитета више од 100 лица, а ако су објекти намењени за боравак деце до 14 година независно од капацитета.

Ово је јако важно, да и привредни субјекти буду свесни и да преузму део одговорности у систему одговорности када је реч о управљању ванредним ситуацијама. Имали смо 2014. године заиста немиле догађаје са фаталним последицама, попут оног инцидента у дискотеци у Новом Саду, када је читав град Нови Сад био завијен у црно, када је шесторо младих људи изгорело у пожару. Просто смо желели... И на овоме вам заиста, господине Стефановићу, одајем признање, водили сте рачуна о свим детаљима и предупредили сте... Превентивно желимо да реагујемо, да предупредимо све ове негативне последице и да део одговорности морају да преузму и привредни субјекти у нашој земљи.

Сада бих се осврнула на бенефите које доносе и остали закони који су данас пред нама, из делокруга Министарства унутрашњих послова. Наставићемо даље, као СНС, да реформишемо српску полицију, наставићемо да вршимо модернизацију, професионализацију кадра који ради у српској полицији. Омогућићемо овим изменама и допунама Закона о полицији да се заиста на адекватан начин цени каријерно напредовање.

Такође, омогућићемо формирање оперативних добровољних ватрогасних друштава, афирмисаћемо добровољно ватрогаство у Србији, али и увести обавезу јединица локалне самоуправе да у својим локалним буџетима одреде средстава за припаднике добровољних ватрогасних јединица на локалу, које ће сада желети да се поново региструју у АПР-у, да формирају своју јединицу и да равноправно учествују са редовним ватрогасним службама у нашој земљи.

Такође, један јако значајан закон је данас пред нама, који ће довести до тога да имамо већи степен безбедности на нашим спортским приредбама, где ћемо поштрити казнену политику, проширити радње у циљу сузбијања насиља и недоличног понашања на нашим спортским приредбама. То је важно због наших грађана, због породичних људи који желе да одлазе на утакмице, на дербије, да учествују и да са трибина здружено подржавају свој спортски клуб. Доношење овог закона ће то омогућити.

Пошто полако истиче време које је предвиђено за ову расправу, а да бих дала својим колегама прилику да се и они активно укључе, желим да кажем следеће. Као неко ко господина Стефановића заиста познаје десет

година, знам да ниједно решење није довољно добро уколико није најбоље решење. Окупили сте стручан тим у Министарству унутрашњих послова, детаљно сте се бавили анализама пре него што је ових десет закона ушло у Народну скупштину. Знам да ћете имати слуха за предлоге који долазе са ове стране, за предлоге који долазе од стране народних посланика, како бисмо имали што боља законска решења. Од тих законских решења вишеструке користи ће имати грађани Републике Србије, имаће користи наши привредни субјекти, јер желимо да створимо Републику Србију као једно боље, безбедније, сигурније место; желимо да усвојимо све оне стандарде који су нам досад недостајали. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има Вјерица Радета, по Пословнику.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Задивљена сам, колега Арсићу, што сте колегиници дозволили да прича много шире о теми. Ми то подржавамо и ви то добро знате, али вас члан 116. обавезује да такав однос имате према свим народним посланицима.

Није било никаквог разлога да Маринковић малопре прекине мене у пола реченице јер су наводно посланици једни другима нешто добављали. Мени то стварно не смета. Ја сам врло сконцентрисана. Ја сам се обраћала министру Стефановићу. Ви нисте били ту, али не смете да седнете ту док не знате тачно шта је претходило неком догађају.

(Председавајући: Знам одлично.)

Дакле, ја сам хтела да кажем господину Стефановићу да нисам задовољна оним што је рекао и да нису тачни подаци које је изнео. Ми имамо другачије податке и ускоро ће јавност бити упозната с тим подацима.

Овде је овај колега, ја му стварно не знам име пошто ретко говори – мада је он малопре рекао за колегиницу Јовановић и мене „оне две“ – рекао да смо биле на кафи са муфтијом Зукорлићем. Не бих имала ништа против и да јесам, али ви сте сведок и сви овде присутни су сведоци да се од десет сати нисам померила ни с овог места, а камоли да сам изашла из сале. Дакле, никако нисам могла да будем на кафи са муфтијом Зукорлићем.

Истина је да сам у неким ранијим периодима повремено одлазила да попијем кафу са Расимом Љајићем када је овде долазио као министар, али то је било у време када нисмо имали информацију да је он на челу нарко-клана.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има Муамер Бачевац, по Пословнику.

МУАМЕР БАЧЕВАЦ: Уважени председавајући, не знам по којем основу сте дали реч претходној говорници. Апсолутно је... након говора Душице, не знам који је начин. Ви сте повредили члан 104.

Ја сам био врло јасан, овде је злоупотребљена неколико пута ова говорница. За једног часног човека, који је подигао све чега се дотакао, који је фактор стабилности и мира, који је најуваженија личност и неколико пута проглашаван за „Најевропљанина“, који је бошњачки Конрад Аденауер, допустити да се на овакав начин, без икаквог доказа, говори, јесте нешто што вређа све мањине у овој држави, нарочито Бошњаке.

Ви знате да се овде тренутно апсолутно злоупотребљава изборна тишина за национална вијећа, да ми од синоћ од 12 до недеље у 12 не смемо учествовати у изборима, односно лобирати за било коју групу. Ово је директно лобирање Шешељеве странке, односно његових представника за Муамера Зукорлића. То смо имали целу кампању. То ће проћи и довести Зукорлића у катастрофалну ситуацију у Санџаку, јер је сада обелодањено, знате како ми кажемо – са оним си на чијој си вери. Значи, то је хадис божијег посланика.

Ми на прави начин желимо да унапредимо ову државу, али ова држава мора да часне људе узме у одбрану. Па сутра ће они мене да оптуже тако. И какве личности? Иза нас постоје озбиљне каријере, озбиљне породице. Ово је превршило сваку меру и молим вас да реагујете, јер се уноси немир међу Бошњаке и све друге мањине. На какав начин ми овде расправљамо? Дозвољава се једној посланици која је позната по ширењу мржње да се директно супротставља Уставу ове државе. Молим вас да се строго држите Пословника и да не дозвољавате говор мржње и паушалне одредбе оваквих посланика.

(Вјерица Радета: Пословник.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Сачекајте да одговорим прво колеги Бачевцу.

Колегиница Радета је дискутовала у вези с чланом 116. изражавајући сумњу да колегиница Душица Стојковић не говори у складу са темом дневног реда и да је своју дискусију конципирала у широком... И то је почело. Ја не могу да знам шта ће који посланик у ком тренутку да каже. Изражена је једна сумња и презентовано да ће бити дати докази и да није задовољна одговором министра.

(Муамер Бачевац: Какве то везе има са Душицом?)

У повреди Пословника.

Дешавало се то у Скупштини, када су неки избори, да ли локални, избори за савете националних већа, да се Скупштина Републике Србије претвори у предизборни полигон, што је по мени потпуно легитимно, али зато молим колеге посланике да сачувају достојанство, и своје и својих колега, и да њихове дискусије у ту сврху буду усмерене у правцу да уважавају један другог.

Иначе, сматрам да ипак Народна скупштина не може да се претвори у место на коме се одржавају митинзи као да сте на отвореном и као да вам је сопствена организација.

Да ли желите да се Скупштина у дану за гласање изјасни о вашој повреди Пословника? (Не.)

По Пословнику, народни посланик Вјерица Радета.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Члан 27. у вези са чланом 107.

Заиста је малопре изречена једна озбиљна увреда целој Посланичкој групи СРС, а богами и целој Народној скупштини.

Ако неко има нешто да каже за Расима Љајића, ми српски радикали ових дана имамо, и говорићемо. А на основу тога да неко закључи да ми вређамо све националне мањине, као бошњачку и све националне мањине, људи моји, па то је невероватно! Какве везе има информација којом ми располажемо о учешћу Љајићевом у том нарко-картелу са националном мањином и са његовом националном припадношћу? Какве везе има са било којом националном мањином?

Ако неко заиста уважава националне мањине, онда је то СРС. Никада нас нисте чули, никога од нас, да смо на било који начин увредили било коју националну мањину, посебно не муслимане или, како они воле за себе да кажу, Бошњаке, што нама апсолутно не смета. Па ми се поносимо што је члан СРС Салих Селимовић. Ми смо имали народног посланика Сулејмана Спаху, ми смо имали народне посланике и других националних мањина и у руководству странке имамо представнике националних мањина. Ово је заиста увредљиво. Разумем ја да они имају налог и обавезу да бране лик и дело Расима Љајића, али морају да воде рачуна на који начин то раде.

Каже, породица Расима Љајића је озбиљна породица. Породица Вјерице Радете је озбиљна породица, породица Војислава Шешеља је озбиљна породица, па му овај каже да је ратни злочинац. Лаже, наравно, јер Војислав Шешељ није ратни злочинац. Ево, госпођа Кубуровић као министар правде зна да протумачи пресуду, па зна...

(Председавајући: Приводите крају.)

Е имам још тридесет секунди, ваљда смо равноправни у овој сали.

(Председавајући: Само кажем да приводите крају.)

Дакле, зна да протумачи да нигде не пише да је др Војислав Шешељ ратни злочинац. И није ратни злочинац. И онда угледу његовом и његове породице не смета ако га овај ту, како се зове, Муамер Бучевац, или како, назове ратним злочинцем.

(Председавајући: Молим вас, колегинице.)

Молим вас, завршавам, колега Арсићу, просто морам бар две секунде више. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Повреда Пословника, народни посланик Владимир Маринковић.

ВЛАДИМИР МАРИНКОВИЋ: Уважени председавајући, даме и господо народни посланици, рекламирам повреду Пословника, чл. 27, 103. и 108.

Сматрам да сте еклатантно прекршили Пословник и да је требало да опоменете и најстроже казните претходну говорницу због тога што, како сте рекли, а то јесте недозвољено на седницама Народне скупштине... Поготово не знам зашто би се нека странка овде из Скупштине која уопште није... Ми нисмо укључени у изборе за национална већа националних мањина и Народна скупштина не може да буде полигон и не могу неки људи овде и неке странке да користе Народну скупштину и да буду инструкисани у смислу подршке неком од кандидата за изборе за националне савете националних мањина. Дајте да поштујемо парламентарну демократију, дајте да поштујемо овај високи и цењени дом, нашу Народну скупштину, да поштујемо грађане Републике Србије.

Мене не занима да ли је неко плаћен, да ли му је речено и ко му је рекао да се понаша на један или на други начин. Ми се овде као странка трудимо да подржимо коалицију, да подржимо већину.

(Вјерица Радета: Ко је плаћен? Кажи!)

Можете викати колико год желите, ми се боримо за економски просперитет наше земље, ми се боримо за политичку демократију. Боримо се за модернизацију наше земље, боримо се за највише цивилизацијске и демократске вредности у нашој земљи, боримо се за мир, боримо се за дијалог.

Поштујемо потпредседника Владе и министра полиције др Небојшу Стефановића, поштујемо његов ауторитет, поштујемо његов кредибилитет и мислим да је он у две реченице јуче рекао оно што је кључна ствар.

То што неко покушава да разапне потпредседника Владе Расима Љајића због избора за националне савете националних мањина, можда је то и легитимно, али ако неко мисли да се ми нећемо борити овде у Парламенту против тога и да нећемо жестоко да узвратимо, па, грдно се преварио.

Желим да се изјаснимо у дану за гласање.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Пошто желите да се Скупштина изјасни у дану за гласање, сматрам да не треба да вам пружим објашњење или појашњење у вези с вашом рекламацијом повреде Пословника.

Сада одређујем редовну паузу у трајању од једног сата.

Са радом настављамо у 15 сати.

(После паузе – 15.00)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Верољуб Арсић): Поштоване даме и господо народни посланици, настављамо са даљом расправом.

Реч има народни посланик Јован Јовановић.

Изволите.

ЈОВАН ЈОВАНОВИЋ: Хвала.

Поштовани министри са сарадницима, поштоване колеге, иако ризикујемо да постанемо досадни, неопходно је да се сваки пут укаже на наставак лоше праксе стављања закона на дневни ред по хитном поступку, што је учињено и приликом заказивања ове седнице.

Овај вид нарушавања принципа парламентаризма већ је постао, нажалост, опште место, због чега добијамо критике како од ЕУ тако и од других међународних актера који се баве питањима демократије и владавине права. Критике су почеле да стижу и од оних који су досад били веома благонаклони према властима у Србији, као што је, на пример, господин Кукан, посланик у Европском парламенту, који је заједно са својим колегама током ове недеље боравио у Београду. Он је, наиме, изјавио да овим темпом није реално чланство Србије у ЕУ 2025. године, те да Србија мора много брже да се креће, посебно указавши на недостатке у областима правосуђа и слободе медије.

Чини се да код великог броја европских званичника сазрева свест да је залагање за поштовање темељних европских вредности, а не жмурење на њихово кршење због неких, тобоже, виших циљева, једина исправна политика према земљама кандидатима која може да доведе до жељене стабилизације и напретка тих друштава.

Ту долазимо до суштинског питања које се односи на неке законе који су на дневном реду ове седнице, а то је – које су вредности којима се руководи ова влада? Да ли су то оне вредности које би требало да стоје иза остварења стратешког циља, а то је чланство у ЕУ, што је истакла и премијерка на самом почетку свог експозеа прошле године, или оне који виде европске интеграције као шаргарепу, као што то говори први потпредседник Владе и министар спољних послова? Поставља се легитимно питање да ли и у осталим областима као и, по много чему кључном за будућност Србије, питању Косова, не постоји никакав конкретан план, како је то јуче изјавила председница Владе.

Због осећаја неизвесности и недостатка перспективе који произлазе из таквог приступа, при чему су најбоља метафора ситуације у Србији, после најновије инсталације на Обилићевом венцу у Београду, тунел који никуда не води и лавиринт испред њега из којег само можемо да се вратимо у тај тунел, доживљавамо егзодус пре свега оних који би највише

требало да допринесу развоју нашег друштва. Таква сива зона недоречености, нејасности, непредвидљивости и произвољности карактерише и неколико предлога закона који су на дневном реду ове седнице и ја ћу о њима говорити.

То су, пре свега, Закон о заштити података о личности, закон о лобирању и закон о бесплатној правној помоћи. Стиче се утисак да се усвајањем ових, као и претходно великог броја закона током овог сазива само жели да се да привид испуњавања међународних обавеза, пре свега у вези са процесом европских интеграција, а да се притом суштински оставља простор за бројне злоупотребе.

Кад је реч о Закону о заштити података о личности, овим предлогом апсолутно се обесмишљава и сам назив овог закона. Наиме, избрисано је правно ограничење којим се полицији, обавештајним агенцијама или приватним компанијама омогућава да задиру у приватност грађана само када је то прописано законом. Остављањем недефинисаног простора за приступ тим подацима директно се крши Устав Републике Србије, члан 42, посебно став 2, који гласи: „Прикупљање, држање, обрада и коришћење података о личности уређују се законом“.

Државне службе имају и без овог закона простора за надзирање, али се новим законом отвара простор за широк круг других субјеката да користе податке грађана и да манипулишу тим подацима. Грађани су због тога веома узнемирени, јер данас постоји инфраструктура која није само у власништву државе већ и великих компанија, те постоји ризик од злоупотребе података. Грађани би морали да знају шта се са тим подацима дешава, да смеју да их преузму или обришу, а усвајањем овог закона све то би могло да буде онемогућено. Стога постоји велика, рекао бих оправдана, бојазан да ће закон највише користити приватним компанијама које зарађују на нашим подацима.

Сада неколико речи о закону о лобирању. Свакако је неопходно да Србија добије закон који би уређивао ову област, јер је то једна од брана постојању заробљене државе. На усвајању су инсистирале и међународне организације које се пре свега баве борбом против корупције. Ипак, плашим се да ће домети оваквог закона бити веома ограничени јер се оставља могућност бављења овом делатношћу без регистравања.

Оно што су показала искуства неких земаља из региона које су усвојиле овај модел, као што је нпр. Словенија, јесте да је након доношења закона био веома мали број регистрованих лобиста, што указује, са великим степеном вероватноће, да се утицаји на доношење одлуке органа власти одвијају на неком другом месту. На тај начин, чини се да је овакав флексибилни текст закона о лобирању, који оставља могућност лобирања онима који нису регистровани, управо излобиран од оних који су се досад

тима бавили на такав начин и намеравају то да наставе, што је у супротности са принципом транспарентности, као и потенцијални извор корупције.

Коначно, укратко о Предлогу закона о бесплатној правној помоћи. Основна замерка је да ограничавање пружања бесплатних правних услуга од стране других квалификованих субјеката представља недозвољену повреду права приступа заступнику по сопственом избору и недопустиво ограничење права адвоката да одреде своје накнаде и да понуде своје услуге *pro bono*.

Предлогом се захтева од адвоката који жели пружити правну помоћ да се воде у регистру код Министарства правде. Додавањем додатних баријера иначе квалификованим адвокатима ризикује се ограничење броја пружалаца правне помоћи. Ово такође може да доведе до коришћења политичког утицаја, те до произвољних или чак дискриминаторних одлука о томе ко пружа правну помоћ. Стога увођење прекршајних санкција може одвратити адвокате који нису уписани у регистар Министарства правде да пруже правну помоћ лицу коме је та помоћ неопходна.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Владан Заграђанин.

ВЛАДАН ЗАГРАЂАНИН: Захваљујем, председавајући.

Пре свега, захвалио бих колегиници Вери Пауновић на уступку редоследа говорника услед догађаја који се догодио у нашој посланичкој групи, о чему сви знате.

Поштовани председавајући, уважени министри са сарадницима, даме и господо народни посланици, пред нама се данас налази сет законских предлога из области унутрашњих послова и безбедности али и из области правде и правосуђа. Не умањујући значај осталих закона који се налазе на дневном реду, а о њима ће свакако говорити моје колеге из посланичке групе, ја ћу се у својој дискусији посветити законима из области безбедности.

Предлог закона о изменама и допунама Закона о спречавању насиља и недоличног понашања на спортским приредбама је изузетно важан закон, који ће унапредити правне механизме за спречавање ризика и претњи од насиља на спортским приредбама. Заједно са изменама и допунама Закона о приватном обезбеђењу тежимо да створимо такво окружење у којем ће посетиоци спортских манифестација моћи безбедно да уживају у спортским приредбама. Насиље, као и недолично понашање на спортским приредбама у односу на ранији период је у опадању, међутим, и даље се дешавају инциденти на спортским манифестацијама. У претходном периоду извештаји са спортских манифестација, уместо да буду искључиво у духу спорта, неретко су замењени извештајима о

немилим догађајима са спортских трибина, где сама спортска приредба пада у неки други план.

Нормативни оквир је битан део Стратегије за борбу против насиља и недоличног понашања и данас га допуњујемо и надограђујемо, уз сугестију да би чак требало да пооштримо казнене одредбе овог закона, јер насиље које се дешава на спортским теренима нема само утицаја на спорт већ и на саму позицију, рејтинг и пословање наших спортских клубова. Имамо случај да су клубови често кажњавани због понашања навијача, а казне се манифестују затварањем стадиона, спортских терена, чиме клубови трпе последице не само финансијских губитака већ и значајно урушеног угледа. И не само то, у овом случају и држава из које клуб долази трпи последице јер се оставља утисак да није имала адекватан систем да се обрачуна са хулиганством.

У борби против насиља на спортским трибинама важно је укључивање свих државних органа, од МУП-а, преко Министарства правде, Министарства спорта, Министарства образовања и других државних органа и друштвених субјеката. Управо из тог разлога конституисан је и Национални савет за спречавање негативних појава у спорту, који има задатак да увеже све релевантне субјекте како би се утицало на смањење насиља на трибинама.

Морам напоменути да и те како важну улогу по овом питању имају и медији. Медији би требало да извештавају о санкционисању починилаца ових прекршаја и кривичних дела. На тај начин јавност се упознаје са свим последицама оваквих поступака, док се на велики број младих, међу којима има и регистрованих починилаца, делује превентивно и васпитно да се суздрже од таквог понашања.

Важно је истаћи да је и инфраструктура спортских објеката битан сегмент у борби против насиља и недоличног понашања јер се добром и модерном инфраструктуром омогућавају услови за ефикаснију безбедносну контролу на самој спортској трибини. Требало би размотрити увођење видео-надзора на апсолутно свим стадионима и дворанама да би се државним органима омогућило да лакше расветле евентуално кривично дело, али и да би могла да се изврши анализа свих дешавања на спортској манифестацији, како би се указало на неке пропусте активних учесника у организацији и обезбеђивању једне спортске приредбе.

Закон који ће употпунити нормативни оквир и утицати на смањење насиља на спортским приредбама је и Закон о приватном обезбеђењу. Овим изменама се прецизније дефинишу надлежности и овлашћења редарске службе као једног битног чиниоца обезбеђења у погледу поступања у одређеним случајевима, како на спортским приредбама тако и на другим окупљањима где је неопходно њихово присуство.

Сектор приватног обезбеђења је веома развијен и битан је део унутрашње политике безбедности Републике Србије и као такав има све већу одговорност. У прилог томе говори и податак да је у овом сектору регистровано било близу 33.000 људи, чак 890 привредних субјеката који се баве овим послом. Изменама је предвиђено увођење посебних лиценци, уз одговарајуће услове, за све оне који ће се бавити овом делатношћу.

У досадашњој примени Закона о приватном обезбеђењу уочено је да постоји разлог за разграничавање одређених области заштите, тј. обезбеђења. Ово ће свакако допринети већој професионализацији ове делатности јер ће сваки припадник приватног обезбеђења морати да буде адекватно обучен и да прође све психофизичке и безбедносне провере како би могао да се бави овим послом.

Лиценце за обављање делатности приватног обезбеђења биће издаване на пет година, чиме се скраћује управни поступак, али се и привредним субјектима смањују трошкови како би могли више да инвестирају у побољшање својих капацитета и да се развијају у складу са европским стандардима.

Згодна је прилика и да се подсетимо да су и Закон о приватном обезбеђењу и закон о детективским услугама, о којем ћу такође говорити, први пут донети 2013. године, када је на челу МУП-а био Ивица Дачић. Заправо се тада први пут у правном систему Републике Србије уређују питања која се односе на специфичности везане за обављање делатности приватног обезбеђења и детективских услуга. Оба предлога измена закона о којима данас расправљамо за циљ имају даљу професионализацију ових делатности и подизање нивоа квалитета услуга узимајући у обзир њихов значајан допринос укупном систему унутрашње безбедности.

Предлог измена и допуна Закона о детективској делатности предвиђа једну новину која се односи на безбедносну проверу лица која обављају ову делатност. То значи да ће детективском делатношћу моћи да се баве искључиво особе које немају никакву безбедносну сметњу за обављање посла из њиховог делокруга рада. Ово сматрамо веома значајним.

Такође, важна измена се односи и на заштиту података о личности. Ради се о томе да ће у поступку прикупљања података приликом обављања детективских послова бити обезбеђена додатна правна сигурност у погледу заштите података о личности јер ће се подаци прикупљени на овај начин користити само у контексту уговореног посла.

Уверен сам да ће овакво нормативно заокруживање сектора безбедности допринети реализацији циљева прокламованих и Стратегијом националне безбедности и да ће такође нова законска решења допринети заштити права запослених у овом сектору, као и њиховој

безбедности приликом обављања послова, али и да ће корисници услуга бити заштићенији и задовољнији.

Још један веома значајан закон који се налази на дневном реду и који успоставља темељ за примену новог система плата у Министарству унутрашњих послова јесте Предлог закона о изменама и допунама Закона о полицији. Превасходно се ове измене односе на раздвајање полицијских и државних службеника, односно изузимање полицијских службеника из система плата запослених у јавном сектору, што ће донети бројне погодности.

Оно што на почетку желим да истакнем, то је да ће се овим изменама увести један правичнији систем вредновања и уважавања специфичности послова полиције на различитим нивоима, чиме ће се отклонити одређене нелогичности платног система који се сада примењује.

Реформа целокупног сектора безбедности за Републику Србију представља један од важнијих услова у преговарачком процесу са Европском унијом. Поглавље 24 – Правда, слобода и безбедност, као и Акциони план који га прати јасан су оквир у ком правцу треба да се развија полиција. Закон о полицији који је донет 2016. године успоставио је темељ за професионализацију, деполитизацију и комплетну реорганизацију овог дела безбедносног сектора, чиме је и отпочет процес реформе полиције. Измене и допуне које су уследиле и о којима сам говорио у марту ове године пратиле су циљ реформе, а то је јачање интегритета службе, већа правна сигурност грађана и унапређење услова рада Министарства у целини.

Измене и допуне Закона о полицији о којима данас расправљамо заправо треба да заокруже започету реформу полиције, овог пута кроз побољшање статуса економског и социјалног положаја самих запослених у МУП-у. Наиме, овде се уводе и новине које су раније најављиване, у виду платних група и платних разреда, које ће створити јединствен и функционалан систем рада и организације МУП-а и коначно обезбедити један потпуно правичан систем одређивања коефицијента и плата полицијских службеника. Основни принцип новог система плата у МУП-у је – иста плата за исти посао, што у суштини захтева груписање истих или сличних послова по фамилијама послова. Оно што је важно истаћи, то је да ниједно право неће бити умањено, за шта је гаранција одредба по којој је предвиђено задржавање затечене плате приликом примене новог платног система.

Такође, уводе се објективни критеријуми за вредновање послова, који се пре свега односе на сложеност послова, компетенције полицијских службеника, степен одговорности, самосталност у раду, као и пословну

комуникацију. Дакле, предвиђен је прецизан систем вредновања послова, који искључује сваку могућност субјективности, а самим тим и евентуалних злоупотреба, што је важно напоменути.

Свесни смо да су полицијски службеници људи који раде најсложеније послове у држави који се односе на читаву безбедност државе и свих њених грађана. Свакако да уз сав ризик који носи њихов посао они морају да буду адекватно награђени кроз објективно уважавање специфичности послова који се обављају у одређеним организационим јединицама или на одређеним радним местима у МУП-у. Управо из тог разлога ми ћемо сада имати прецизније дефинисане појмове коефицијента, категоризације и корективног коефицијента, па ће тако нпр. Управа криминалистичке полиције, где се налази Служба за борбу против организованог криминала или Специјална антитерористичка јединица, или друге организационе јединице у Дирекцији полиције које захтевају посебне вештине службеника, као и изузетан ризик за њих, нпр. Жандармерија, Интервентна јединица, Хеликоптерска јединица, имати припадајући коефицијент категоризације или корективни коефицијент.

Корективни коефицијент је предвиђен и за дефицитарна занимања у МУП-у. Овде је циљ да се заправо кадрови са одређеном струком и образовним профилем задрже у Министарству јер се, нажалост, све више суочавамо са одласком наших најстручнијих људи, које морамо на неки начин да мотивишемо да остану и раде у својој земљи.

Поред финансијске компоненте, која је важна и која ће овим изменама и допунама Закона о полицији бити правичнија и већа, истакао бих да се МУП озбиљно бави комплетном реорганизацијом кадровске политике у полицији, која подразумева систем каријерног напредовања кроз професионално усавршавање полицијских службеника, оцењивање, стручно оспособљавање, здравствену и психолошку помоћ за све запослене. Све су то значајни кораци које је МУП начинио у процесу своје реформе а који ће свакако утицати на задовољство свих запослених у систему МУП-а, чиме се заправо ствара једна елитна служба, која ће у својим редовима имати само стручне и професионалне људе, што свакако подиже и квалитет и одговорност у обављању безбедносних послова.

Оно што ће додатно мотивисати припаднике сектора безбедности и што довољно говори о чињеници колико Влада Републике Србије вреднује и цени све што припадници безбедносних служби раде за своју државу јесу становаи које Влада Републике Србије планира да изгради за полицију, војску и друге припаднике безбедносног сектора. Тај закон смо већ донели у мају ове године. Ово је веома значајно и заиста треба похвалити напоре читаве Владе Републике Србије што смо, у не тако повољној економској ситуацији, успели кроз овакво континуирано улагање, посвећеност

реформама и развоју целокупног система безбедности да повратимо достојанство свих припадника безбедносних служби.

Због времена које као посланичка група имамо, препустићу колегама да говоре о сету закона из области ванредних ситуација и безбедности саобраћаја. Ја ћу само на крају искористити прилику да одам признање и поздравим све оне храбре и неустрашиве људе, припаднике Сектора за ванредне ситуације, који у тешким околностима дају немерљив допринос очувању безбедности и заштити људи и имовине. То је сектор где су такође предвиђена додатна улагања, и то треба похвалити, јер у овом сектору раде људи којима свакако треба обезбедити најбоље услове и опрему која им је потребна у обављању овог нимало лаког посла.

Посланичка група СПС ће у дану за гласање са задовољством подржати усвајање свих предложених закона. Хвала лепо.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Мирослав Алексић.

Није ту.

Реч има народни посланик Маријан Ристичевић. Два минута и педесет седам секунди.

Изволите, колега Ристичевићу.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Даме и господа народни посланици, ја ћу свакако подржати све ове законе. Будући да наша посланичка група има веома мало времена, ја ћу преостало време посланичке групе уступити господину Милетићу и верујем да ће он детаљно подржати, такође, ове законе. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Наташа Вучковић.

Изволите, колегинице.

НАТАША ВУЧКОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Господа министри, даме и господа народни посланици, закони о којима ми данас овде разговарамо, а мислим да је више од двадесет тачака дневног реда обједињено у једну, требало би да допринесу владавини права, требало би да допринесу сигурности правног поретка и сигурности сваког појединца. Много је таквих закона на данашњем дневном реду. Многи од њих су део Националног програма за усвајање правних тековина ЕУ, који наравно подржавам, као и већина посланика са листе коју представљам. Међутим, већ сама чињеница да ми о ових двадесет осам закона и одлука о којима треба да разговарамо, разговарамо овако ђутуре, обједињено, намеће питање да ли је Влади стварно стало до владавине права и да ли је овом парламенту стало до владавине права.

Једна од мојих претходница је рекла да се траже најбоља решења и да се очекује да ће Влада чути и мишљење посланика, рачуна се и

мишљење посланика из опозиције наравно. Како је могуће да мислите да можете да чујете наше мишљење о свим ових законима када на овај начин о њима разговарамо? Немам, наравно, времена да говорим о више њих јер и моје колеге желе да говоре. Ја ћу се фокусирати само на један од њих, на један који је најопаснији, који садржи једну велику опасност и могућност огромних злоупотреба на плану урушавања људских основних права у овој земљи, а то је право на приватност и право на заштиту података о личности.

Ви знате, сећате се вероватно, да је већ раније Уставни суд 2012. године за овај садашњи закон, који је донет у претходно време, огласио да су неке одредбе неуставне управо због тога што се право заштите података о личности може ограничити само законом. Неразумљиво ми је да поново правите сада исту грешку и моје питање је – да ли очекујете да ће Уставни суд поново ово прогласити неуставним? Зашто? Зато што сте ви у члану 40, где кажете „могу се ограничити права“, избацили реч „законом“. То значи да права могу да се ограниче било којим другим правним текстом, значи уредбом и тако даље. То је врло опасно зато што ви тиме задирете, пре свега, у уставна права грађана. И задирете у оно што је, на крају крајева, и европском конвенцијом, чија је Република Србија потписница, прокламовано и утврђено, да се јавне власти не смеју мешати у право на поштовање приватног и породичног живота грађана осим ако је такво мешање предвиђено законом.

Ми смо у том смислу поднели амандмане и верујем да ће се у духу овога што је представница владајуће већине рекла водити рачуна о најбољим решењима. О најбољим решењима не из угла Владе, него из угла грађана. Моје дубоко уверење је да ћемо, уколико важне законе будемо усвајали с оваквим мањкавостима, грешкама и одредбама које су супротне Уставу, допринети не владавини права него заправо владавини страха, који се у Србији развија на разне начине и кроз разна поља: и кроз медије, и кроз институције, па, на крају крајева, добрим делом и кроз овај парламент.

Мислим да је врло важно да о овом члану 40. водимо озбиљну расправу. Зато ми је жао што немамо више времена да се посветимо овом закону, да грађанима кажемо шта је за њих ту опасно и због чега би било боље да се овај закон промени.

Јако је велики број наших грађана суочен са тиме да не зна како да заштити своја права. Када погледате истраживања Јурофаунда (*Eurofound*), огроман број наших грађана изражава озбиљну сумњу, неверицу и неповерење према институцијама пред којима треба да тражи заштиту својих права. Огроман број сиромашних грађана нема приступ правди и без обзира на то што ћемо ми данас можда донети закон о

бесплатној правној помоћи, приступ правди је различитим системским решењима озбиљно угрожен.

Према томе, молим вас да се заиста озбиљно посветимо разматрању ових законских предлога управо из угла оних циљева које желимо да остваримо, а то је да хармонизујемо наш правни поредак са прописима Европске уније како бисмо ову земљу померили напред. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има министар Нела Кубуровић.

Изволите.

НЕЛА КУБУРОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Даме и господо народни посланици, већ неколико пута смо имали прилике да расправљамо о члану 40. закона о заштити података о личности и више пута је указано да је управо оваква одредба каква сада постоји у циљу заштите физичких лица и њихових података. Поновићу и зашто – зато што је управо законом о заштити података о личности предвиђено када може да се ограничи право које је прописано Уставом и од стране којих органа.

И у важећем закону постоје одређена ограничења где се каже да се законом могу ограничити али се не прецизира да је то управо закон о заштити података о личности, већ оставља могућност да доносите неке друге законе који ће даље да разрађују и ограничавају та права. Насупрот томе, управо овај закон је једини који може да ограничи права физичких лица приликом обраде података, у таксативно набројаним ситуацијама. То је десет ситуација у којима могу да се ограниче права физичких лица.

Оно на шта морам да скренем пажњу, више пута је и поновљено, то је да се Српска напредна странка и Влада Републике Србије залажу за европске вредности. Овај предлог закона је доказ тога зато што је закон о заштити података о личности у потпуности усклађен управо са европским документима који важе у свакој држави чланици ЕУ, што је потврдила и Европска комисија када је овај предлог закона послат на мишљење, што је потврдио *Eurojust*, и управо оваква одредба постоји у свим земљама чланицама ЕУ.

Што се тиче заштите права грађана и приступа правди, мислим да ћемо захваљујући закону о бесплатној правној помоћи, уколико буде потврђен овде у Парламенту, обезбедити великом броју корисника да имају приступ правди, на шта су чекали већ неколико година. Закон, односно Устав је донет 2006. године и предвидео је како се регулише правна помоћ у Републици Србији. Први пут имамо јединствено регулисање правне помоћи, што ће омогућити широком кругу корисника да коначно остваре своје право и заштиту својих права пред надлежним органима. Хвала.

(Наташа Вучковић: Реплика.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колегинице Вучковић, ни у једном тренутку нисте били споменути.

(Наташа Вучковић: Погрешно тумачење.)

Молим? Погрешно је протумачила?

(Наташа Вучковић: Да.)

Не бих рекао. Жао ми је, немате право на реплику.

Реч има народни посланик Дубравка Филиповски.

Изволите.

ДУБРАВКА ФИЛИПОВСКИ: Захваљујем, председавајући.

Уважене колеге и колегинице, поштовани грађани Србије, ми данас у овом високом дому расправљамо о сету веома важних закона из области правосуђа и из области полиције.

Сложила бих се с вама, госпођо Кубуровић, да сет ових закона из области правосуђа представља један важан корак ка јачању поверења грађана и грађанки у институције правосуђа, у ефикасност судова и ка смањењу сиромаштва и социјалној усклађености.

Закон о бесплатној правној помоћи је наставак имплементације Конвенције Савета Европе о спречавању насиља над женама и децом, такозване Истанбулске конвенције, коју је Србија међу првим земљама усвојила. Он на један веома јасан начин показује на који начин ће се финансирати бесплатна правна помоћ, коме се пружа бесплатна правна помоћ и ко је пружалац бесплатне правне помоћи, што ће се јасно видети на електронском регистру који ће бити на сајту Министарства, што са становишта транспарентности представља један веома важан корак.

Овај закон ће почети да се примењује од октобра 2019. године. До тада је веома важно на прави начин урадити подзаконска акта, јер управо од подзаконских аката зависи како ће се овај закон спроводити, наравно, све техничке и организационе припреме, али, по мом мишљењу, и неку врсту едукације, која је веома важна. Видели смо, када смо усвајали Закон о спречавању насиља над женама и децом, да је та едукација за полицајце и за тужиоце била веома важна. Моје мишљење је, пошто је то нов закон, да ће то бити важно и за његову примену, а имамо довољно времена да се то уради.

Суштина закона о заштити података о личности је да се сваком грађанину омогући право на заштиту својих личних података, да му се омогући његова безбедност, да се јасно прецизирају критеријуми и надлежности Повереника за информације од јавног значаја као независне институције и да грађани управо овим законом имају могућност да покрену правни поступак уколико не буду задовољни одговором Повереника за информације од јавног значаја, што је досад био случај само у покретању управног поступка.

Закон о лобирању – нов закон, антикорупцијски и превентивни закон на који се Србија обавезала Акционим планом из Поглавља 23 и препоруком ГРЕКО-а. Он повећава транспарентност у процедурама везаним за доношење закона, уредаба и других прописа. Овим предлогом закона, што је најважније по мом мишљењу, даје се алат у руке грађанима да када лобирају за неки свој проблем у циљу доношења закона то могу да раде на транспарентан начин, а држави оружје у борби против корупције.

Овим предлогом закона постаје видљиво ко лобира јер постоји лобистички уговор, који ће бити заведен и за који ће се плаћати порез и свако може да има увид у то. Дакле смањује се утицај сиве зоне, нема више лобирања по неким полуосветљеним кулоарима; стаје се на пут квазилобистима и неформалним утицајима на доносиоце одлука. Закон је дефинисао веома јасно и сам процес лобирања, услове ко може да се бави лобирањем и сам поступак спровођења. Сматрам да јавност треба да има увид у поступак лобирања због тога што би се на тај начин отклониле све предрасуде које су у нашем друштву везане за ову делатност.

Наш предлог закона је најсличнији словеначком Предлогу закона о лобирању. Добро је да узимамо добре примере праксе из региона. У Црној Гори је уведен пре четири године. Значи, моћи ћемо да размењујемо искуства у овој области и да се повезујемо у борби против корупције. Али сматрам да је веома важно у старту разграничити шта је лобирање а, с друге стране, шта лобирање није.

Још две веома важне напомене за предлог овог закона. Мислим да је веома важна улога Агенције за борбу против корупције, као и да лобисти буду искусни људи, са личним и професионалним интегритетом. Сама одлука једне земље да закон постоји показује одлучност те земље у борби против корупције. Овај закон, заједно са Законом о узбуњивачима и Законом о организацији и надлежности државних органа у сузбијању криминала, тероризма и корупције, треба, по мом мишљењу, да у наредном периоду да значајан допринос у борби државе Србије против корупције.

Што се тиче закона из области полиције, министре Стефановићу, мислим да су ови закони дуго и темељно припремани, да имамо низ нових закона, али и да имамо измене и допуне закона због уочавања неправилности које је пракса показала. Међутим, оно што је најважније за ове законе из области и надлежности МУП-а, мислим да ће грађани Србије одмах по њиховом ступању на снагу моћи да осете бољитак.

Закон о платама у полицији ће исправити унутрашње неправилности, али сам сигурна да ће утицати и на ефикасност саме полиције, на њихову мотивацију, каријерно напредовање али и додатну сигурност за све запослене у МУП-у и њихове породице.

Нови закон о смањењу ризика од катастрофа акценат ставља на превенцију, на превазилажење ограничења и проблема с којима смо се досад суочавали, на унапређење система заштите и смањење ризика, на јачање постојећих капацитета, на интегрисано управљање, али и на регионалну сарадњу.

После поплава које су нас задесиле 2014. године ништа више није исто у овој области. Постали смо свесни и сигурни да природа не бира ни место ни време када ће наступити поплава, пожар, клизиште и због тога висока професионалност и могућност благовременог реаговања мора бити приоритет Сектора за ванредне ситуације.

Искористићу своје излагање да истакнем да су веома важне инвестиције државе у овој области. Мислим да то мора бити међу најважнијим приоритетима, јер само на тај начин важи она добро позната максима да један динар уложен у превентиву смањује седам динара уложених у проблем када се он деси.

Закон о жигосању оружја. После толико деценија, поново имамо могућност да оружје жигосемо у својој земљи, имамо могућност да постанемо и регионални центар у тој области.

Мислим да је због грађана Србије било важно истаћи све ово. Ја ћу у дану за гласање подржати сет закона из области правосуђа и Министарства унутрашњих послова. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Милорад Мирчић.

МИЛОРАД МИРЧИЋ: Даме и господо народни посланици, ми овде разматрамо измене и допуне Закона које нам је министар представио као једну, условно речено, револуцију када је у питању безбедност која се односи на спортске објекте.

Ми овде, господине Стефановићу, имамо материјал који каже да је овај Закон о спречавању насиља и недоличног понашања донет 2003. године, па су уследиле измене 2007, па 2009, па 2011. године и да не набрајам даље. Углавном, увек су те измене биле образложене тиме да је то начин да се спречи вандализам у спортским објектима. С друге стране, без обзира на то колико су громогласно најављиване те измене, као и ова, насиље је присутно и даље на спортским теренима, у спортским објектима. Зашто? Зато што се у суштини показало кроз све ове измене и кроз доношење овог закона да се ми у суштини бавимо последицама; ми се не бавимо спречавањем узрока, него последицама.

Недолично понашање и вандализам су само резултат нечег што се дешава у овом друштву. Ми можемо да окрећемо главу или, што би рекли, да је стављамо у песак као ној, али не можемо да избегнемо нешто што се дешава код нас у Србији, а то је да је тај вандализам, да је то насиље

попримило толике и такве размере да је једноставно и сам председник државе Александар Вучић рекао да не може да се бори против те појаве на спортским стадионима. На питање новинара, сетите се само, пре извесног времена, да ли може да се бори против свега онога што се дешава на спортским стадионима он је рекао да је немоћан. Чак је тад у свом интервјуу, господине Стефановићу, председник ваше партије и Србије рекао да су узроци много дубљи него понашање, како се каже, тих младих људи.

Не можете узрок уклонити тако што ћете прописати да се врата на стадиону отварају два сата пре почетка спортске приредбе. Не можете тако што најављујете револуционарни потез, а то је да приватне агенције обезбеђују редарске службе. Може једним делом, али то ће трајати у једном периоду који је ограничен и поново ћемо имати ситуацију да на тим истим спортским стадионима, односно објектима гледамо, у директним или неким другим преносима, како се пред нашим очима одвија и манифестује све оно што је одраз организованог криминала.

Када бисте, министре, заједно са својим сарадницима зашли по Србији и питали обичне људе, они би вам рекли да су то организоване банде и да су то опасне групе које су повезане с одређеним нивоима власти. И онда бисте могли да реагујете.

Основни разлог за све ово је корист вођа тзв. група, њихова лична економска, или каква год хоћете, корист. Та корист се налази у илегалној трговини свим оним што је високопрофитабилно, а то су цигарете, алкохол, дрога и низ других артикала који доносе огромну зараду тим појединцима. Ти појединци и те групе, у крајњем случају, нису опасни док се не повежу с одређеним нивоима власти.

Ми српски радикали овде вам указујемо да постоји индиција и да постоје докази да је један од чланова Владе повезан са тим групама, да је на челу таквих група. И, уместо да се саслуша, да добијемо одговор од вас, ви износите свој лични став. Ви сте, господине Стефановићу, најоперативнији део Владе, заједно са господином Вулином. Најоперативнији министар је министар полиције. Министар полиције, као и сви министри у Влади, не може износити своје импресије као чврсти доказ да то јесте или није било тако. Морате поткрепити то чињеницама, Министарство унутрашњих послова мора да се огласи и каже – ми стојимо чврсто иза тога да нема ниједног доказа.

Појављује се снимак на коме криминалне групе у Новом Пазару, међу којима је вођа први сарадник Расима Љајића, Зајовић... Његов син наноси тешке повреде младићу из Новог Пазара, који завршава у болници. Како је реаговало Министарство унутрашњих послова? Тај момак који је то урадио није одлежао ни дана затвора, није одговарао.

Друго, пре извесног времена лист НИН је тужен од стране потпредседника Владе Србије зато што је НИН изнео чињеницу да је брат Расима Љајића један од највећих нарко-дилера, односно трговаца у Новом Пазару. Тужи Расим Љајић, изгуби тај спор од НИН-а. Ви изнесете своју личну импресију, кажете – ја лично нисам убеђен у то. Не може министар полиције тако да реагује. Не може на томе да се базира тврдња, потврдна или негација, како год хоћете; мора Министарство унутрашњих послова дати званични став. Не може председник Владе Ана Брнабић да каже – ја мислим да то није тако.

А онда имамо овде салву оптужби да ми то радимо зато што су избори за национално веће. Па баш нас боли брига, условно речено, за било које изборе, то је ствар припадника националних мањина кога ће изабрати. Ми желимо да спречимо последице свега овога, да последице не буду још веће. Сазнаће се кад-тад, како ћете онда, министре Стефановићу? За пар година сигурно нећете бити на тој функцији. Како ћете онда у јавности да наступате, да кажете – као министар полиције нисам знао? Или као раније председник који је био рекао – нисам обавештен.

Мора Безбедносно-информативна агенција, мора Министарство унутрашњих послова да се огласи по овом питању. Не можете затварати очи зато што је то коалициони партнер Српске напредне странке.

Е, тај криминал који је повезан са влашћу, са Владом, он је најопаснији. Имамо немиле сцене на фудбалским утакмицама, чак и када су међународног карактера, да играчи трче према вођама, коловођама тих нарко-банди, да се прво њима захваљују што су уопште успели у животу или што су дали гол или остварили победу! И ту се затварају очи. Зашто? Зато што у управи тих истих клубова седе људи који су блиски криминалу и криминалним круговима. И ви и даље ћутите, ви затварате очи, зато што је структура власништва над фудбалским клубовима веома смешна, да не кажем чудна.

Ви сте друштвену имовину, друштвени капитал, државни капитал дали појединцима да управљају њим. И шта се стварало? Стварало се идолопоклонство према онима који су с оне стране закона, који су се бавили криминалом, који су се бавили шверцом, трговином дрогом, чак и убиствима. Ви имате и дан-данас идолопоклонство према Жељку Ражнатовићу Аркану, који је први схватио да се најбоље перу паре тако што ћете купити један фудбалски клуб, а онда вас држава неће уопште контролисати колики су ти трансфери, колико се плаћају и у чије цевове иду. Уместо њега, појавило се на десетине таквих који управљају клубовима, који продају играче, који стављају паре у свој џеп. Тек када се афера открије у Белгији, сазнамо да су менаџери, да су спортски радници из Србије и те како умешани у те ствари, а везане су за трансфере.

Овде те исте клубове, за које се тврди да немају новца, да не могу да функционишу, где држава помаже – и то селективно помаже, што је најгоре, како је ко склон, да ли је неко партизанавац или звездаш из власти, тако се и помаже – терате да изнајмљује приватно обезбеђење, оне који ће бити редари. То је можда добро за неке клубове који су финансијски ситуирани, а шта ћете са „Радником“ из Сурдулице? Шта ће Тончев, који је једва преживљава у тој истој првој лиги, говорим о фудбалу, јер он је најатрактивнији, шта ће он? Како ће он да преживи? Како ће тај млад човек да се бави фудбалом у тој Сурдулици ако још додатне трошкове има?

Ви овде не наводите да је обавеза видео-надзора, господине Стефановићу. Фудбал је настао у Енглеској и Енглеска је једна од држава које су се прве суочиле са вандализмом, са хулиганством, са овим проблемом, и јако су једноставно решили. Увели су ригорозне казне, не тако што се неће алкохол у кругу од километра од спортског објекта служити, него се тачно зна да сваки прекршај на спортском стадиону или објекту подразумева дугогодишњу робију, искључење из друштвених токова и друге мере које су јако ригорозне. Како то раде? Видео-надзором. Ви овде као оправдање наводите – од 2.500 до 3.000 полицајаца треба обезбедити. Не, обезбедите у Београду око стадиона и у унутрашњости видео-надзор, па на основу тих снимака, кад се констатује ко је починилац одређеног дела, па да видите да ли ће то да раде други пут. Ви једноставно дајете до знања да ће та физичка контрола моћи да спречи хулиганство.

Оно што је нама радикалима и те како стало, то је да у овоме предлогу закона о спречавању последица од поплава, пожара и осталих елементарних непогода... Ми српски радикали смо скупили у Војводини 31.175 потписа да се формира центар, руско-српски центар за спречавање катастрофа, последица од катастрофа, а да се у Нишу да дипломатски статус онима који раде у том центру. Наишли смо на зид ћутања, 31.000 грађана који живе на територији Војводине једноставно је игнорисана. Не дај боже неке веће катастрофе, да ли поплаве или пожара, касно је или залудно онда постављати питање ко је одговоран. Када настане катастрофа, онда сви испаштамо због тога.

Друго, у овоме предлогу имате дуализам када је у питању спровођење одређених налога. Имате да је у случају ванредне околности МУП тај који ће оперативно да обавља, односно сектор МУП-а, а у случају ангажовања војске кажете да ће војне старешине да спроводе то. Знате, тај дуализам команде смо видели, лоше искуство из 2014. године. Једна команда мора да постоји. Не може се више разговарати тако што ћете рећи – Диковићу, ти ћеш у Шабац. Овде је много озбиљнија ствар када је у питању спречавање евентуалних последица. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има министар господин Стефановић.

НЕБОЈША СТЕФАНОВИЋ: Да почнем од овог последњег питања.

Србија има Штаб за ванредне ситуације, који дефинише како се поступа у ванредним ситуацијама и доноси одлуке. Ми и законима који су пред нама данас дефинишемо све оно што може да буде и негативна последица деловања, рецимо, локалних штабова, могућност преузимања од стране Републичког штаба, надлежности, шта је оно што треба да урадимо да бисмо осигурали безбедност грађана, и то функционише.

Ангажовање војске се дефинише посебно, зато што за ангажовање војске има посебан закон о томе. Устав је дефинисао ко може да командује војском. Не би било добро правити преседане па да на мала врата уводимо да се могућност командовања војском поверава било коме другом осим структурама које Устав предвиђа, што не би било ни уставно, наравно, те је због тога војска, у смислу структуре командовања, дефинисана тим актима.

Што се тиче деловања на терену, војска, када се добије сагласност оних који су по Уставу и закону надлежни да издају сагласност за деловање војске, може бити потчињена, у смислу активности на терену, другима, нпр. Министарству здравља које одлучује да ли ће се, рецимо, радити одређена заштита, да ли ће се радити једна процедура, друга или трећа. Наравно да Војска неће радити мимо прописа које дефинише Министарство здравља или Министарство пољопривреде или друго министарство које се бави одређеним делом заштите.

Што се тиче Штаба за ванредне ситуације, Штаб за ванредне ситуације дефинише задатке (наравно, одговара Влади Србије) који треба да се испуне и на такав начин функционише у смислу заштите на терену. Ту је добро што овим законима предвиђамо и прецизније дефинисање надлежности локалних штабова, шта је то што Влада може да предузме, односно Републички штаб за ванредне ситуације када немамо довољно добро реаговање, кад је неадекватно реаговање у смислу организовања заштите становништва у ванредним ситуацијама.

Такође, кроз закон о добровољном ватрогаству ми дефинишемо сада и постојање нових јединица добровољних ватрогасних друштава, које могу да буду значајна потпора редовним јединицама ватрогасне заштите и да на такав начин допринесу да у својим срединама буду међу првима који ће бити на лицу места да помогну редовним јединицама Сектора за ванредне ситуације МУП-а Србије.

Што се тиче осталих међународних субјеката, морам да кажем да ми је недавно био и заменик министра Руске Федерације за ванредне ситуације, који је задужен за рад Српско-руског хуманитарног центра, и он је задовољан нашом сарадњом. Дакле, руска страна је задовољна сарадњом, имамо добру сарадњу са Руско-српским хуманитарним

центром. То је центар који има два директора, једног из реда Руске Федерације, једног нашег, који заједнички доносе одлуке о томе како се Центар употребљава. Тај центар је дао добре резултате, добро функционише и учествује значајно у заштити нашег становништва као помоћ у ванредним ситуацијама.

Исто тако, Србија је приступила Европском механизму цивилне заштите – тај механизам је био веома користан и током поплава 2014. године – јер ми хоћемо да покажемо да у заштити свог становништва не бирамо од кога ћемо да примамо помоћ већ тражимо помоћ тамо где мислимо да је најефикасније да је добијемо.

Оно што је нама веома важно јесте да се ослањамо највише на сопствене снаге. Зато смо и формирали центар који ће служити за обуку ватрогасаца где се фактички прво сада кроз конкурс бирају ватрогасци, потпуно је другачији систем него раније, има посебна обука за ватрогасно-спасилачке јединице. Центар ћемо у наредним годинама у потпуности развити; он је почео да функционише, али требаће нам још средстава да га модернизујемо. Биће свакако један од најбољих у овом делу Европе јер ћемо користећи сопствено знање бити у могућности да обучавамо и друге, не само припаднике ватрогасно-спасилачких јединица наше земље, али наравно првенствено њих.

Што се тиче насиља, што се тиче стадиона, што се тиче хулигана и криминалаца у редовима навијача, увек сам био против тога да се нормални људи који иду на стадион да навијају изједначавају са криминалцима. И о томе смо говорили овде у Парламенту. Мислим да сви добро разумеју шта то треба да буде.

Слажем се да је једна од најважнијих мера... Нисмо ми рекли да смо овим изменама и допунама Закона учинили ствар која ће у потпуности решити све проблеме. Овај закон се бави одређеним сегментима и пропустима у неким претходним временима које смо имали у деловању редарске службе, зато што свако ко је организатор... Не може бити полиција одговорна за све друге људе у овој земљи. Дете почне да вам се дрогира, полиција је крива. Не, ви сте криви, нисте обратили пажњу на своје дете.

Не може неко бити одговоран ако организује спортску манифестацију на којој зарађује новац, а да неко други обезбеди све за њега. Извините, може, али то платите онда. Узмите лепо и ангажујте 1.000, 2.000, 10.000 редара, организујте колико год редара је потребно, и са тим бројем редара обезбедићете да нема контакта између група које могу бити ризичне.

Имате процене ризика у којима учествује МУП. Дакле, то је део посла, а део посла је да процењујете ризике. Седнете, лепо договорите,

кажете – овде постоји ризик, ево, навијачи овог клуба могу ући у контакт са навијачима овог клуба, ту ћемо да ставимо жичану ограду, ставићемо 500 редара, онемогућићемо њихов међусобни контакт. Спровешћемо контролу.

Па како унесу навијачи бакљу на стадион? Не унесу је оног дана кад уђу на саму спортску манифестацију, јер су тада подвргнути ригорозним претресима. Те бакље унесу људи који су блиски клубовима, људи који су блиски редарским службама. Када ту добијемо професионализацију, неће бити бакљи, неће бити петарди, неће бити топовских удара, неће бити било каквих предмета који не смеју да се нађу на спортским манифестацијама.

Наравно, када дође до нарушавања јавног реда и мира у неком већем обиму, полиција је ту да реагује, и полиција реагује. Ми смо хапсили по утакмици често, ја добијам те извештаје, 50, 100, 150, 200 лица. Е, то је, ово што каже господин Јојић, кључно питање зашто имамо пропусте у томе да се ти људи које ми ухапсимо оштро, оштро, оштро, оштро санкционишу. Када први буду осуђени на пет, седам, десет, дванаест година затвора, други ће размислити да ли ће икада да прибегну насиљу, да ли ће да се потуку, да ли ће да гађају полицију каменицама, да ли ће да преврћу неки аутомобил.

Ми јесмо смањили то насиље у односу на неки претходни период када је било значајно више и страдалих и повређених итд., али га нисмо у потпуности зауставили. Чињеница је да треба употребити... Ја се слажем с употребом камера. Стимулисаћемо, тражићемо и ми ћемо... Ми смо сад ушли у један велики пројекат инвестиција ради инсталирања већег броја камера, до краја наредне године преко хиљаду камера на територији града Београда, које ће омогућити препознавање лица и таблица и које ће фактички на један врло озбиљан начин повећати безбедност на улици јер ће бити јако тешко да се однекуд појавите а да не знамо одакле сте се појавили.

Слажем се, не само употреба техничких средстава већ ригорозна и доследна примена свих тих норми у судовима, у судским процесима. Ја не утичем нити могу да кажем судијама шта ће да раде, али бих увек тражио од њих да ако имају и виде то као једну друштвену опасност... Као што се то ради у другим земљама, ви сте лепо рекли, у Енглеској, да, али зато што су те судије изрицале драконске казне.

Ми имамо добре законе. Ево, ту увек узимам као пример закон који је ступио на снагу 1. јуна 2017. године, који омогућава да се за илегално ношење оружја и муниције санкционише од две до дванаест година затвора. Ви, значи, неком можете да одредите и десет година затвора за илегално ношење оружја. Када први буде добио, а још нисам чуо за пресуду од десет година, када први буде добио десет година, шест, седам,

није важно, за илегално ношење оружја, када се не буде тражио начин „хајде да му ублажимо казну“, када први буде добио такву врсту казне, сигуран сам да ће сви други размишљати да ли ће икада илегално носити оружје.

Што се тиче заштитне опреме, набављамо заштитну опрему, набављаћемо је и ове и наредне године. Мој циљ је да нема повређених, ни грађана ни полицајаца. Наравно да смо у томе напредовали, али ја апелујем на људе који долазе на утакмице, јер тако ће бити више навијача зато што ће долазити људи који заиста желе да доведу своју децу да гледају те утакмице, да гледају спортске манифестације, да размишљају, када се ухвате камена, када се први баце тим каменом, шта изазивају даље. Јер то је заиста ужасна ствар, погодите некога каменом у главу, колена, лице, тело, какве последице људи остављају. Некако, као да се не размишља о томе.

Па нису ти полицајци глинени голубови, нити су нам пали с Марса, знам да ви то разумете; ти полицајци су наши, наше комшије, пријатељи, рођаци, браћа, људи који живе међу нама, нормални људи, грађани наше земље, и долазе тамо да ураде свој посао. Онда неко дође и гађа их каменицама. Бесмислено, уопште не видим поенту. Није велики број тих људи, али чини ми се да неки људи долазе на стадионе да би се потукли са полицијом. Ми их ухапсимо и онда добију или прекршајне или врло благе казне. Неразумљиво је и мени, не могу то да објасним полицајцима, да причам сутра са њима, да ме питају – министре, зашто је тако; не могу, нити сам судија, нити могу то да одредим.

Предложићу оно што јесте моја интенција, предложићу министарки Кубуровић одређене измене закона који нису из надлежности МУП-а али су из домена Министарства правде, који ће пре свега санкционисати кривична дела и прекршаје с елементима насиља. Моја идеја је да се уведе пропис који ће омогућити степенасто кажњавање, да тако кажемо, нешто као пропис који бисмо назвали „прописом три ударца“, у смислу да се за свако следеће поновљено кривично дело, истоветно, са елементима насиља, значајно повећава казна. За прво дело шест месеци, за друго пет година, за треће двадесет, да тај који се буде три пута одлучио да неког удари бејзбол палицом схвати да ће за трећи пут отићи на робију и да се више са ње неће враћати, да ће толико да траје. Просто, да уведемо једну врсту санкција које ће гарантовати кажњавање, поготово повратника, у кривичним делима с елементима насиља. Извините, не можете неког да ударите песницом у главу сваки други дан и да то буде у реду. Можете, али онда треба да идете у затвор, и то на озбиљну робију.

Консултоваћемо се, наравно, са Министарством правде шта је ту могуће, јер не желим да изађемо са конкретним решењима пре него што

са њима будем обавио консултације. Идеја нам је, и ми смо то почели да припремамо у нашем министарству, да у свим прекршајним и кривичним делима с елементима насиља направимо такву врсту кажњавања да ће се понављање кривичног дела санкционисати драконски, и то је фактички врло важна ствар. Ми смо припремили једну иницијативу за измену Кривичног законика коју ћемо упутити Министарству правде, која треба да олакша рад полицијских службеника и која ће драматично санкционисати оне који прибегавају насиљу. То нам је првенствено.

Када смо донели закон који се, да кажем, бори са насиљем у породици, које је велики проблем зато што је то веома сложена материја, ми смо после одређеног времена зауставили тренд раста броја кривичних дела. То сам увек истицао када смо причали на Одбору за унутрашње послове и безбедност, код госпође Обрадовић – једино кривично дело са којим смо заиста имали велики проблем, да је у последње две, три или четири године било у континуираном расту, било је насиље у породици. Када смо донели закон, наравно да су први месеци примене закона показали реалност ситуације на терену и колико смо мера морали да донесемо. То показује да смо то правовремено донели, у смислу да је то био моменат када је требало, наравно и раније, али да је то био моменат када смо морали то да урадимо. И сада смо успели да зауставимо тренд раста и имамо почетак пада броја извршених кривичних дела. Наравно, плус превентива, плус рад са људима итд.

Зашто то говорим? Зато што мислим да исти принцип морамо применити и за ову врсту насиља на спортским манифестацијама и насиља уопште. Када то буде оштро, драконски, када будемо дали, као што смо дали, овлашћења полицији... Јер, ја сам увек говорио, сви очекују од полиције решења, али не да се никакво овлашћење полицији да ради. Дајте полицији овлашћења да може да ради, а онда тражите резултате, смењујте, кажњавајте и критикујте. Када полицајац не може ништа, најлакше је рећи – е полиција не ваља. А онда он каже – не смете да урадите ово, овде не смете ово, овде тражите ово.

Знате, када тражимо некада мере за прислушкивање телефона нарко-дилера, па он их мењају, буквално, на неколико сати, мењају оне апарате. Нама некада треба два или три дана да добијемо наредбу за прислушкивање телефона. Па он је већ променио пети телефон! На том телефону нема више ништа. То је ствар коју морамо да радимо са колегама из тужилаштва и из судова брже; ми им ту управо скрећемо пажњу зато што то није хир, то је сам оперативна потреба. Због тога, нећу да будем некоректан, и ти људи то веома добро разумеју, само што, да бисте обезбедили поштовање сигурности, безбедности, људских права, заштите података, свега тога, веома је сложен механизам, да све што је везано за

безбедност буде испоштовано и да добијете оперативну употребу која је брза и ефикасна.

Заиста сам захвалан на овим расправама, јер верујем да је оно што ви говорите врло добронамерно. Ја то заиста тако разумем. Ја вам кажем најискреније, познајем вас довољно дуго. Ми разговарамо о важној теми за нашу земљу и таква врста дијалога је корисна зато што мислим да доводи до резултата, да се прво скреће пажња јавности на то шта све морамо да урадимо, шта смо све урадили и ствара се подршка јавности за ове ригорозне, драконске потезе које, мислим, морамо да урадимо. Јер, просто, мени је непојмљиво... Нисам сигуран да ли бих одвео своје дете, моја ћерка има непуних седам година, нисам сигуран да ли бих је одвео на неки дерби ризикујући да ли ће она тамо... Не мора ништа да јој се догоди, само да не гледа неки инцидент или нешто, да ме пита сутра – тата, шта је ово? Не знам шта да јој објасним.

Зато мислим, иако смо урадили доста на томе, и ту су радиле колеге, да кажем, имамо сада прекршајне судије на стадионима, тужиоце, сви људи који су активно укључени у тај процес – није довољно. Очигледно је да није довољно, мора још. Зато ћемо ми предложити, већ радимо интензивно на томе, хоћемо да то буде нешто што је реално, да то не буде само шупља прича, списак лепих жеља које ја доставим Нели и кажем – хајде сада то преточите у закон, а они људи кажу – како да то урадимо. Зато радимо усаглашено, као што увек радимо са Министарством правде, да дођемо до решења која ће задовољити ове норме које ми хоћемо а да су реално могућа. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Право на реплику, народни посланик Милорад Мирчић.

МИЛОРАД МИРЧИЋ: Гледајте, министре, овде се ради о следећем. Све ово што сте ви говорили, то су крајње мере које се предузимају; овде треба превентивно деловати. Превентивно се делује тако што се развија тзв. служба аналитике.

Када су у питању немири, нереди, хулиганство, све већи и већи број починилаца јесу малолетна лица. Када је у питању диловање дроге, растурање дроге, све већи је број, нажалост, малолетних лица, деце. Ако се ради аналитично, ако се прате одређене групе и појединци и сврставају у тзв. критичне групе, онда, сликовито, да би било много јасније, значи, дете које се као малолетно, од 15 или 16 година, бавило диловањем или неком другом врстом криминала, прати се када постаје пунолетно, предузимају се одређене мере. На тим јавним скуповима, као што су простори стадиона и спортски терени, мора се водити рачуна о таквим особама, морају се пратити, то је суштина. Енглези су били успешни у томе зато што су знали да су криминалци прибегли једној превари, обмани

– укључили су малолетна лица, малолетну децу, која су нападала полицајце, диловала дрогу, била агресивна, чак су и оружани напади били укључени. Из тог разлога морамо да радимо.

Друго, ако укључите УБПОК да преиспита функционисање фудбалских клубова, њихове приходе, токове новца, доћи ћете до одређених помака, видећете како се то ради. Знате, није суштина у томе да ми констатујемо да је неко од менаџера или да су неки из управе клуба остварили неких приход у трансферу фудбалера. Држава овде троши огромна средства, а они се приватно богате. Ово што сте ви говорили о плаћању редарске службе, то је у реду, али само да уложи у мере безбедности, а то је да се тај новац од трансфера великим делом уложи у спречавање хулиганства.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има министар господин Стефановић.

Изволите.

НЕБОЈША СТЕФАНОВИЋ: Ево, ја се придружујем и позивам их исто да улажу новац у безбедност стадиона, да их опреме, да их обуче, да доведу људе и техничка средства да то све буде на таквом нивоу да ми што мање страхујемо. Јер мој циљ је... Волео бих када бих могао да пошаљем у некој ситуацији једно пет полицајаца да дођу тамо, да се одшетају током утакмице, да кажу да је све у реду и да се врате назад, а да не морам да шаљем петсто. Дакле, мој циљ је да смањим присуство полиције на свим спортским манифестацијама јер је то скуп ...

Само да вам кажем везано за малолетна лица, код нас је степен малолетничког криминала у паду. Код нас није тај случај. То код нас није случај, код нас су, нажалост, ови криминалци пунолетни, али је, поготово код хероинске мафије, степен ћутања и затворености тих група толико висок. Није то само код нас, иначе таква врста призме постоји, јако је тешко пробијати те групе и траје да се нађу докази. Дакле, није нам циљ да ухватимо само оне који су на улици, оне који су улични дилери; циљ нам је да дођемо до мреже.

Они који се унутар клубова баве дистрибуцијом (причам, унутар хулигана, међу навијачима) наркотика или учествују у извршењу других кривичних дела веома ретко су, ти који су на врху пирамиде, веома ретко су у контакту са било ким. Не користе мобилне телефоне, некада их можете видети у јавном превозу, да се возе аутобусом. Значи, буквално се труде да живот спроведу на такав начин да бисте, када бисте их површно посматрали, рекли – па ови људи су неки фини људи. У сваком случају, тешко је да кажете – ево, имам доказ за њих да их ухапсим. Наравно да имају људе који раде за њих различите акције. Полиција то зна и аналитика у том смислу постоји.

Само што, да би се дошло до квалитетних доказа да се они повежу са криминалом, да ли покушавају да се инфилтрирају у школе фудбала да могу да пласирају своје фудбалере које ће касније да продају кроз трансфер играча и узму део новца, да ли ће користити свој утицај на овакав начин, да се то докаже и да то пред судом може чврсто да стоји и да добије квалитетан епилог...

Оно што јесте први корак је ово насиље које можемо лако да документујемо на спортским манифестацијама – почињено насиље, одмах ухапшен, одмах осуђен, упућен на издржавање истог дана. Ми смо чак и прибегавали са Министарством правде да идемо што више на... Причамо о озбиљнијим, тамо где нема кривичног дела већ има елемената прекршаја, али да прекршај буде одмах досуђен и да може да оде 60 или 90 дана у затвор и за ситнији прекршај, и да одмах имамо санкцију, за коју ће остали видети да нема попушта. Нема попуштања. Дакле, ту судови могу доста да нам помогну и верујем да ће тако и бити.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Мирчићу, господин министар се сложио с вама.

Реч има народни посланик Србислав Филиповић.

Изволите.

СРБИСЛАВ ФИЛИПОВИЋ: Хвала, председавајући.

Уважени министре са сарадницима, даме и господо народни посланици, ми говоримо о важним темама. Ово је заиста један сет изузетно важних закона за све наше грађане, рекао бих животних закона, оних који се тичу свакодневног живота људи.

Малопре смо имали једну дискусију која ме је подстакла да прво о том закону говорим, о нечему што је важно за наше људе и за грађане који су често, рекао бих, веома уплашени када се догоди неко насиље на спортским борилиштима. Питају се људи како то да они који почине неко насиље то понове и како не успевамо да се као држава тридесет година уназад коначно са тиме изборимо на прави начин, да се то не понавља.

Ево, чули смо добро од министра Стефановића све оно што полиција ради на спречавању насиља и, када се насиље догоди, које су то мере које полиција предузима како би насиље зауставила и изгреднике привела правди. Знамо где је оно што у систему кочи и уверен сам да ћемо имати довољно снаге и као друштво и као држава да се изборимо са тим, као што су то успеле модерне европске земље.

Имао сам прилику, нажалост, да присуствујем насиљу на утакмицама више пута, јер као навијач Партизана редовно одлазим на утакмице. Био сам и са својом старијом ћерком на дербију када је дошло до нереди. Могу да кажем да је, за разлику од периода можда до 2012. године, полиција заиста на професионалан начин обављала свој посао.

Припадници Жандармерије ту заслужују сваку похвалу. Када се насиље догодило на западној трибини, ми који смо били са малом децом заиста смо имали један, рекао бих, високо коректан третман од стране припадника МУП-а, који су заштитили све невинне људе на трибинама, који нису били учесници насиља, и заиста су на прави начин деловали како би се насиље зауставило.

Али шта је оно што је по мом дубоком уверењу, као грађанина Србије и народног посланика, потребно да предузмемо као друштво, не само као држава? То је да радимо пре свега на едукацији. Све креће из куће, из породице. Оно што научимо у кући, оно што видимо од својих родитеља, од својих ближњих, од своје браће, сестара, старијих од нас, оно што попримимо од малих ногу од њих, то касније у животу примењујемо, да ли на спортским борилиштима, да ли на свом радном месту или неком другом. Ту морамо утицати на родитеље, на свест наших људи да децу учимо и усмеравамо ка ономе шта спорт јесте и да им објашњавамо шта спорт није, да ривалство није отићи на дерби Партизан – Црвена звезда, претући некога и рећи – ево, ми смо победили у тој тучи, него је ривалство бодрити свој клуб, без насиља, без бакљи, без било какве физичке силе уперене ка неком другом, без мржње, јер тога нам је превише било у друштву у неким деценијама уназад. Да није патриотизам у томе да ли си полицајац погодио каменом у главу или си га ударио, јер то је наш полицајац, српски полицајац, то је полицајац који штити нашу децу од нарко-дилера, силоватеља, разних манијака и лудака који могу да угрозе евентуално безбедност наше деце.

Ми смо ту да им покажемо тај минимум захвалности који можемо, као родитељи и као грађани, да своју децу учимо да полицајац није негативац већ је он позитивна личност у нашем друштву према којој морамо да покажемо максимално уважавање и поштовање. А то ћемо учинити тако што ће наша деца знати како и на који начин треба да приђу полицајцу на улици, како са њим да разговарају и за шта све могу да се обрате припаднику МУП-а. Наравно, након утицаја средине у којој живимо, ту долази и утицај школе и друштва. Кажем, неопходна је стална едукација наше деце како бисмо у годинама које су испред нас из године у годину смањивали број случајева насиља међу омладином, пре свега на стадионима.

Такође, желео сам да говорим о Закону о безбедности саобраћаја на путевима јер ме је неколико мојих пријатеља питало – аман, људи, оволике саобраћајне казне, па само да пуните буџет, само да се узму паре од народа. Ја кажем, ако седнеш у свој аутомобил, вежеш појас, ем си сигурнији, ем ће систем *airbag* да се отвори ако, не дај боже, затреба, ако се догоди било каква врста несреће и, самим тим, ако поштујеш закон, неће

бити никаквог новца који ће ти наплатити као казну припадник МУП-а. Значи, ако поштујемо закон, тиме не чинимо никакву услугу полицији, чинимо услугу сами себи, пре свега зато што чувамо свој живот и своју личну безбедност и безбедност своје деце. Када седнем у аутомобил, морам да водим рачуна о томе да поштујући саобраћајне прописе и све оно што је законом прописано пре свега штитим себе, свој живот, живот своје породице, али и друге учеснике у саобраћају.

У том смислу, наши припадници саобраћајне полиције такође заслужују разумевање и подршку грађана, и оних који јесу возачи и оних који нису, и пешака. Тиме што ћемо поштовати у већој мери саобраћајне прописе, биће и мање новца од казни у државном буџету. Верујем да је то сигурно циљ и министра Стефановића и његових сарадника, да се што мање казни наплати, јер управо ће то бити онај најбољи резултат, који полиција и жели – мање страдалих, мање повређених, мање несрећа на путевима.

Имао сам комшију, који је пре неколико дана нажалост, 71 годину је имао човек... Утврдило се да је настрадао као пешак на Обреновачком путу, ударио га је возач. Утврдиће се да ли је он претрчавао или возач није видео, али то је једна црна тачка на коју мора да се обрати пажња. Рекла ми је то и комшиница да вам пренесем овде као министру унутрашњих послова, да треба обратити пажњу на тај део пута, ви сте сигурно чули за ту несрећу, где је пет или шест лица настрадало у року од неколико година. Заиста морају да воде рачуна и возачи и пешаци, морамо да поштујемо саобраћајне знаке и закон како бисмо избегли да нам се такве трагичне ствари дешавају.

Када су у питању ванредне ситуације, одбрана од поплава, природних катастрофа, ми смо 2014. године, када су биле оне страшне поплаве, имали једну ситуацију која је била потпуно нова за нас, где је преко милион и по грађана било потенцијално угрожено због тих поплава, и заиста смо као друштво показали висок степен јединства и снаге. Заједно са државом, грађани, држава и институције реаговали су на један добар начин, припадници Војске и Полиције су радећи свој посао спасли много људи и, рекао бих, спасли нашу државу много веће штете и катастрофе која је могла да уследи да није било такве реакције.

Овакав закон какав имамо данас на дневном реду о коме расправљамо умногоме ће допринети да као друштво будемо спремнији за, не дај боже, неке будуће катастрофе које би могле да се дешавају.

Наравно, ту је и закон о лобирању, који ћу да истакнем за крај свог излагања као нешто што је било преко потребно нашем друштву, пре свега у борби против корупције. Знам и неке случајеве, да људи који би се усудили, тако да кажем, да неки новац приме кажу – па то је за лобирање.

Управо ту ћемо смањити простор за то „нелегално пословање“, примање мита и корупцију и свешћемо неке ствари у оквире закона.

Тако да сам сигуран, ево за крај, цео сет ових закона је добар и системски решава проблеме које имамо и добар је за наше друштво. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има колегиница Александра Чабраја. Није ту.

Реч има народни посланик Муамер Бачевац.

Изволите.

МУАМЕР БАЧЕВАЦ: Поштоване колегинице и колеге, уважени министри, министарко, уважени гости, поплава која се догодила у Републици Србији у мају 2014. године, у размерама које нису запамћене последњих 120 година, која је угрозила више од 1,6 милиона људи, или 22% становништва наше државе, која је погодила 38 општина и нанела материјалну штету од скоро 1,7 милијарди евра или 4% БДП-а, ипак је, иако је донела много лошег, померила нашу свест о катастрофама набоље. Судар с огромном опасношћу, чини ми се, разбистрио нам је поглед и јасно смо видели да је превентива и припремљеност нешто што је императив, да можемо лако изгубити не само материјално него и, најбитније, свој живот, живот својих најмилијих. Нажалост, десило се да је у тој катастрофалној поплави око тридесет особа изгубило живот.

Због тога данашње излагање започињем коментаром Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама. Драго ми је да је потцртана превенција у овом закону као нешто што је изузетно битно. Подсетићу и вас и себе на изузетно битну чињеницу да је један динар уложен у превенцију једнак седам динара уложених у отклањање последица непогода, у овом случају је то била поплава. Стога је изузетно добро што се новим законом мења, односно почињемо да озбиљније размишљамо о превентиви и, чини ми се, елиминишемо ону нашу свест, која није таква само по овом питању него и по другим питањима, да потпуно не размишљамо о неким стварима које нам се не дешавају, а када избију, онда смо унезверени и не знамо како и којим редом деловања да реагујемо.

Драго ми је што је подстицај за доношење овог закона била и Светска конференција у Сендаију, у Јапану, која је дала основне инпуте, основна правила и правце у којима треба мењати, променити и изменити овај закон. Овај закон је јако добар и нама насушно неопходан. С обзиром на то да смо у процесу преговарања са ЕУ и да приближавамо своје законе европским, изузетно радује податак да смо 95% европских прописа по овом питању уклопили у овај закон и да смо практично задовољили све европске стандарде у овом закону. Подсећам, као члан Одбора за европске

интеграције, да је Поглавље 27 нешто што треба и отворити и затворити и нешто што ћемо ми усвајањем овог закона дочекати врло припремљено.

Циљ овог закона јесте да смањи ризик од катастрофа и обезбеди правовремено реаговање на ванредне ситуације. Но, чини ми се да је најбитнија ствар овог закона то што с посебном пажњом гледа на локалну самоуправу, на њене ингеренције и подиже њен значај, јер непогоде се дешавају на локалима и како ћемо реаговати на локалу је најбитнија ствар, да ли ћемо ту санирати катастрофу или ће се она проширити. То смо и видели, да се поплава 2014. године прелила из окружења, из БиХ на нас и да смо као регион били погођени и приморани на заједничко деловање. Управо овим законом се побољшава међународна сарадња, утаночено је на који начин и којим редом треба реаговати и то је добра карактеристика овог закона.

Оно што се мени заиста свиђа и чиме се даје већа ингеренција локалним самоуправама јесте и једна новина која се доноси у члану 50. овог закона, што досад није било правило, а то је да локалне самоуправе могу оснивати професионалне ватрогасне јединице. То по досадашњем закону није било могуће. И, наравно, да то све може да се деси са дозволом и планом који потпише ресорни министар, у овом случају министар Стефановић.

Подсећам вас да смо ми у Новом Пазару имали заиста лоша искуства са пожарима, са стихијама ватре. Ви знате да смо пре неколико дана или пре неколико недеља имали један погубан пожар, на који наша ватрогасна јединица није оптимално реаговала и то је узроковало и људске губитке, нажалост, три особе су настрадале. Поводом тога, ја сам вам упутио апел и молбу да ојачате Ватрогасну јединицу у Новом Пазару, и у људима и у опреми. Мени је драго што сте мени и писмено одговорили, али, видим, у најави је да ојачамо капацитете у возилима, очигледно је да је ту један од главних проблема. И, што сте већ најавили, у оквиру одређеног времена ова ватрогасна јединица добиће два возила, једно је из донације Велса, које је специфичних карактеристика и одговара специфичним карактеристикама града Новог Пазара, који има уске улице и којем требају та прва пробојна возила специфичних карактеристика. На томе вам се захваљујем.

Наравно, морам да похвалим несебично деловање грађана, који су по милионити пут показали на који начин се брани свој град и на који начин се реагује према комшијама без обзира на то ко су и колика је опасност која угрожава.

Желим да кажем да се Град Нови Пазар борио са различитим стихијама и заиста је пример доброг реаговања или врхунског реаговања у ванредним ситуацијама, како он тако и његов кризни штаб. Ми смо

имали и пре проблема с поплавама и, видите, и с овим ватреним стихијама, и већ смо успели да се једним квалитетним планом, изградњом дванаест брана, антиерозивних, изборимо са бујичним поплавама које су угрожавале град у неколико случајева. Укоритило се, уз помоћ Града, уз помоћ Светске банке и „Србијавода“ око 1,6 километара реке Рашке у индустријској зони. Вредност тога је била 2,2 милиона евра.

(Вјерица Радета: Евра?)

Молим вас да ми омогућите да говорим. Овде је стварно немогуће говорити због добацивања ових људи који не знају за пристojност и за образ. Ако можете да ми омогућите да говорим, или да се покупим и идем. Ево, све време ми добацују, прете, псују, нема смисла. Ово нема смисла. Мене страх од њих није, од њихових лажи, од њихових непристојних ствари.

(Председавајући: Молим колеге посланике да дозволе да колега Бачевац заврши своју дискусију.)

Ја врло уљудно дискутујем о законима.

Молим председавајућег да ми омогући тишину, да образложим закон у његовим детаљима.

(Председавајући: Наставите, колега Бачевац.)

Уважени грађани Републике Србије, управо сам желео да вам покажем како се понашају озбиљни и одговорни људи, универзитетски образовани на државним факултетима, са најбољим просецима, који су доказани у својим струкама, у својим пословима и какву жељу имају, искрену, да мењају ову земљу, да дају допринос и законима које доноси полиција и законима које доноси правосудје једним продржавним ставом, уљудним ставом, уљудним аргументима, никако не потварама, никако не изношењем неистина и никако у тренутку када је то законом забрањено у условима избора за национална вијећа, у овом случају за Бошњаке. Мислим да је ово превршило сваку меру и да то и грађани ове државе треба да казне на првим следећим изборима.

Говорим о закону који је јако добар, то је закон о добровољним ватрогасним друштвима. Ми смо доношењем Закона о заштити од пожара дебатовали и припремили могућност за један овакав нови закон. То је европска пракса. Ми као социјалдемократе подржавамо све европске вредности и мотор смо у европским интеграцијама ове државе.

Још једном желим да кажем да ћемо ми подржати све ове афирмативне и позитивне законе, бити брана сваком национализму и примитивизму, и сада и у будућности, бити брана свему оном лошем што, нажалост, неки покушавају оптужујући часне и поштене људе да прикажу зарад својих личних интереса, финансијских, политичких, било каквих. Ми ћемо бити брана таквим стварима.

Социјалдемократска партија Србије је увек баштинила ове вредности, вредности антифашизма, вредности братства и заједничког суживота народа. Наравно, залажемо се за изношење свих појединости које имате, о свим министрима, али, богами, кажите нешто и о овим посланицима и о неким другим људима који заиста треба да се посраме шта стоји иза њих.

(Председавајући: Колега Бачевац, приводите крају. Излазите из теме дневног реда.)

Значи, позивам министра да слободно објави све што има о свим људима који су на политичкој сцени а, богами, и о онима који изигравају овде опозицију, а то често нису. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Бачевац.

(Вјерица Радета: Реплика.)

По ком основу, колегинице?

(Вјерица Радета: Како по ком основу? Све време се позива на оно што сам ја говорила.)

Не, ни у једном.

(Вјерица Радета: Онда по Пословнику.)

Колегинице Радета, даћу вам реч, али вас молим да не увлачите Народну скупштину у изборну кампању.

Изволите.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Молим вас, заиста имам право на реплику јер је било очигледно да је господина Бичевац, ако се тако презива колега, све време говорио везано за оно што сам ја у претходном делу говорила.

Али нешто ми заиста није јасно. Он је на почетку свог излагања говорио о изборима за савете националних мањина, о чему ми уопште нисмо говорили, и на крају каже да се су они, као, социјалдемократе. Сада, наше питање је – да ли су они странка националне мањине или су Социјалдемократска странка? Или, кад им треба, када сами излазе на изборе, онда су због лакших услова за излазак на изборе странка националне мањине, а кад су код Вучића на изборној листи, онда су Социјалдемократска странка? То не може тако. Не можете, знате, преподне бити Бошњачка странка, а поподне Социјалдемократска странка.

(Председавајући: Захваљујем, колегинице Радета.)

Молим вас, само још десет секунди да питам министра Стефановића...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: То не може да буде по Пословнику.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Зар нисам добила реплику?

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Нисте.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Нисте приметили да сам реплицирала?

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Не, не, добро знам по ком основу сам вам дао, ви сте још и рекламирали члан 27...

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Добро, ево сада рекламирам члан 32. у наставку, само десет секунди. Да се не бих поново јављала, знате, иначе могу и поново, како год хоћете.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Завршите.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Ево завршавам. Да питам министра Стефановића, он 2011. године није био министар, али да види у својим службама да га нису нешто преварили, да му нису нешто сакрили, да му нађу податке о акцији МУП-а под називом „Гето“. Тада је полиција у Новом Пазару...

(Искључен микрофон.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колегинице Радета, два минута.

(Вјерица Радета: Нема смисла.)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Много штошта нема смисла. Али да одговорим на рекламирање чл. 27. и тридесет и ... који сте већ рекли.

Ја сам дискусију колеге Бачевца доживео као народног посланика, који јесте из Социјалдемократске партије и припадник је мањинског народа, Бошњака. Потпуно легитимно. Нема никакве...

Не знам да ли је његова странка икад изашла на изборе као мањинска странка, као припадници мањинског народа. Знам да су били на изборима у Косјерићу и да су изашли самостално, као странка која припада већинском народу, и освојили мандате.

Да ли желите да се Скупштина у дану за гласање изјасни по овом питању? (Не.) Хвала лепо.

Реч има колегиница Маја Виденовић.

Изволите.

МАЈА ВИДЕНОВИЋ: Господине потпредседниче, госпођо министарка, др господине министре, када Влада Републике Србије по хитном поступку достави у року од три дана више од 20, односно 25 предлога измена и допуна закона... Само грађанима врло кратко да кажем да би данас требало да говоримо о томе у ком степену корупције данас Србија живи, о томе какво је стање у правосуђу и на који начин бирамо судије и заменике тужиоца, о бесплатној правној помоћи.

Време које нас обавезује да говоримо о суштини... А због тога што су претрпани аферама и свим оним што долази из Владе, грађани нису испратили оно што је суштина. Време које ми предстоји ме обавезује да говорим о најопаснијој ствари коју данас Влада Републике Србије у Парламенту покушава. Само покушава. Надам се да ће бити довољно разума да овако нешто опасно... Јер, само да вас подсетим све заједно, власт је смењива и верујем да ви нисте у овом тренутку у могућности да

тако нешто перципирате и схватите, али свака власт је смењива. Уколико овакав удар на државу и владавину права урадите, нисам сигурна да можете да перципирате какве ће последице бити.

Дакле, грађанима, врло јасно: ради се о изменама Закона о заштити података о личности и чињеници да Устав Републике Србије каже да се обрада података о личности може искључиво прецизирати, врло детаљно прецизирати, законом. Влада Републике Србије и госпођа министарка у потпуно невероватном образложењу... Министарка, сада ћу вас цитирати зато што, верујте ми, нико од нас није у могућности да овако нешто интерпретира а камоли понови. Дакле, Влада бира да посебно осетљиве податке, а то су подаци о личности, који морају... Ако нека област мора да буде таксативно наведена, ако нека област не сме да има простор за злоупотребу, то је ова област. А госпођа министарка долази и каже – оставља могућност да доносите и друге законе којима ће бити ограничена права, али права ће бити ограничена само овим законом. Нисам сигурна да ли сте ви свесни шта сте заправо рекли.

О чему се овде, даме и господа колеге, грађани и грађанке, ради? Ради се о томе да је правно ограничење које се полицији, које се обавештајним агенцијама, које се безбедносним агенцијама, којима се више хиљада субјеката који на било који начин имају податке о сваком од нас, податке о сваком грађанину и грађанки... Омогућава се да они та права користе како им падне на памет, омогућава се да ограничавају права грађана без обзира... Односно, избацује се из овог закона реч „закон“. Шта то значи и зашто је избачено?

С обзиром на то да сте покушали да понудите неко образложење, које је контрадикторно, бесмислено, није засновано на закону, ја вас питам да нам онда одговорите и следеће: ако избацујете реч „законом“, то значи да може по дискреционој одлуци, на било који начин, ко тачно може да утврди на који начин ће се ограничити права грађана? У којим случајевима? Чиме су прописана та ограничења? То су информације које не нама него грађанима Србије нисте дали.

Знате, када Влада Србије одлучи да из закона избацује реч „закон“, то врло јасно говори о потпуно јасној намери, а то је да се овај закон доноси у интересу БИА, а не у интересу грађана.

Ми смо пре три недеље имали невероватан случај. Министре Стефановићу, сада се вама обраћам. Ви сте рекли – зашто колеге посланици нису били на Одбору за контролу служби безбедности? То је потпуно легитимно питање, али се апсолутно не ради о томе. Господин начелник у БИА је, у својству ауторитета институције коју представља, пред премијерком... Он није тако нешто рекао посланицима на затвореној седници, он је грађанима рекао да су поједини представници опозиционих

странака, поједини представници медија, поједини представници невладиних организација и синдиката најозбиљнија опасност по безбедност Републике Србије. Након наших поновљених питања да ви грађанима Србије и нама који њих представљамо одговорите на основу којих података је тако нешто информисано и шта то заправо значи, ви уместо одговора долазите овде са изменама Закона о заштити података о личности, где се избацује реч „закон“.

Ово је закон где ће права грађана бити апсолутно угрожена и злоупотребљена. Ми смо данас сведоци чињенице да медицински подаци, подаци о пацијенткињи и подаци који посебно треба да буду заштићени завршавају на насловним странама, у таблоидима, зато што је неко покушао да се и на тај начин обрачунава са некаквом грађанком која се бунила због било чега.

Не ради се о томе. Ми данас имамо ситуацију да неко са ауторитетом институције оптужује, односно говори да је неко највећа опасност по безбедност. Шта грађани Србије могу да очекују када се усвоји ово, када ово ступи на снагу? Њима сте дужни одговоре. Ја апелујем на колеге посланике...

(Председавајући: Приводите крају.)

Само да завршим реченицу, ако је дозвољено.

... Да се овај закон, упозоравам вас сада, мислим да ни ви нисте свесни последица које стоје пред свима нама, не доноси у интересу грађана; доноси се искључиво у интересу власти и безбедносних служби.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има министар господин Стефановић.

Изволите.

НЕБОЈША СТЕФАНОВИЋ: Мислим да је најбоља ситуација била да тако важна питања поставите управо људима који су изrekli те реченице. Ти људи дођу овај Дом Народне скупштине, седну у скупштински одбор и дају могућност свим народним посланицима, члановима тог одбора, да их прорешетају питањима и онда ти људи који могу да дођу да их питају не дођу. Онда се постави питање зашто нису дошли, зашто их није интересовало то што је било најважније питање за безбедност грађана Србије. Њих то онда не интересује зато што тамо нема могућности да се од тога прави медијски спектакл. А када њих нема, кад они нису ту да могу да одговоре, онда се та питања бесомучно постављају.

Биће господин Гашић поново у Народној скупштини, долазиће на одбор, седеће да разговара. Доћи ће да одговори на сва ваша питања, то није ништа спорно, као што је долазио досад, као што сам и ја. Ево, ту су колеге које су сведоци, на крају крајева, посланици опозиције. Ниједан одбор нисам пропустио, да дођем да положим рачуне одбору Народне

скупштине, да разговарамо о нашим извештајима. По три-четири сата нам трају седнице. Одговарамо на сва могућа и немогућа питања, која немају никакве везе са темом, али одговарамо јер сматрамо да народни посланици први треба да знају. Када су осетљиве информације, наравно да не могу бити подељене с јавношћу, јер је онда бесмислено. Која то служба у свету, или одбор, ради?

Али оно што овде јесте кључно питање... Имали смо могућност, након те изјаве, у дану када су обојица, и Братислав Гашић и Марко Парезановић, били на седници одбора и могли непосредно да одговоре на конкретна питања која им се стављају на терет, да то рашчисте и да народни посланици могу то касније да објаве у јавности, да кажу – ево рекао нам је то (наравно, оно што може да се каже), рекли су нам то, нису нам рекли то, одговорили су или нису одговорили, задовољни смо или нисмо задовољни. Али мени је несхватљиво да ти људи дођу на седницу одбора и да их онда нико ништа не пита.

Шта треба они да раде? Треба да седе у неком телевизијском студију и да чекају телефонски позив да би одговорили? Не знам шта. Дошли су пред Народну скупштину, где им је и било место. Људи из Безбедносно-информативне агенције треба да одговарају пред одбором Народне скупштине и они су то и урадили. Нико их ништа није питао и они су мислили, очигледно, да више нема питања, нема спорних питања. За мене онда више нема ништа нејасно. Дошли, рекли – океј, дошли смо да разговарамо, нико нас ништа не пита, значи све је јасно. И вратили се људи назад у своју службу да раде.

Чекамо следећу прилику, када се поново појаве, биће тај одбор вероватно у неком догледном периоду, као што ми долазимо сваких пар месеци, одговара се на сва питања и одговара се по свим тачкама дневног реда.

Нела Кубуровић ће сад сигурно узети реч, али она је толико пута данас поновила исту ствар и мислим да више нема никог у Србији коме није јасно. Дакле, нон-стоп се импутира нешто, потпуно иста теза, нон-стоп, нон-стоп, нон-стоп. Колико год пута она објашњавала да је то дефинисано законом, да је дефинисано Уставом, да је дефинисано прописима, да само закон може да ограничи... Хиљаду пута је жена поновила. Ја слушам ове расправе, као да данас жена није ни била у Скупштини. Или неко други није био у Скупштини. Али, у сваком случају, чули су грађани Србије објашњење стотину пута.

Ми имамо праксу да одређени представници „независних“ регулаторних тела најаве отприлике шест месеци до годину дана пре престанка свог мандата да ће се бавити политиком, уђу у политичке воде, наравно демантују да ће се икад кандидовати, па се онда кандидују, а онда,

по напуштању функције, иако су претходно у неким периодима били политички функционери одређених странака, почну да се баве тим независним делатностима, јер ваљда су постали потпуно нови људи, пресвукли се то јутро и нема шта. Онда заврше мандат и ви већ сада знате, пре самог краја мандата, док су још на функцијама, да ће они првог дана по напуштању мандата, или осамнаестог или сто осамдесетог дана, свеједно, да се прикључе тим политичким странкама и да се баве том врстом делатности.

Онда се поставља питање како можемо да имамо поверење у њихову добру вољу и у то да они заиста спроводе нешто, када се позивамо на њихова мишљења, да су то мишљења која треба да допринесу бољем квалитету закона. Ја то не мислим, али имају право, и ми им не оспоравамо право али не може ни нама нико да оспори право да се томе супротставимо мишљењем. Ми имамо другачије мишљење.

Ево, ја не мислим као ти људи, али је на Народној скупштини, на крају, да просуди ко је у праву. На Народној скупштини је да гласањем одлучи да ли ће закон бити донет, са каквим изменама, или неће бити измена, или хоће, и каквих. На Народној скупштини је да одлучи јер је народ дао легитимитет вама који сте народни посланици. Ви сте све нас бирали, и нас који смо чланови Владе, и те људе који треба да полажу извештај Народној скупштини, све нас.

Ти људи морају да схвате извор. Не може било ко из независних регулаторних тела да дође и каже – ово није уставно. Па то може само Уставни суд. Немојте да ти људи преузимају више надлежности и моћи него што им припада по закону. Ко су они да одлучују о уставности нечега? Замислите када би министар рекао – ово је уставно или није уставно. Ко даје право министру? Ко је министар да то каже? То може само Уставни суд. Уставни суд је тај који може да донесе...

Када Повереник донесе неко решење, па није то Свето писмо. Може Управни суд да обори то решење. Суд је тај који у коначној инстанци одлучује да ли је нешто законито или није, не овакви или онакви министри, ни независни органи, ни било ко сличан, суд. Зато смо се изборили и видите шта је Министарство правде урадило, ту је велики напор и велики рад уложен, заједно са судијама и Високим саветом судства, огроман рад, да променимо све оно што је било лоше. Па ми смо раније имали политички постављене све могуће правосудне органе!

Ево, показивао је један од наших колега у Народној скупштини образац како се бирао судија – мишљење председника општине и председника општинског одбора тадашњих владајућих странака. Само што није био нацртан лик и фотокопија чланске карте; био је вероватно број чланске карте у тој странци, његов или члана породице.

То је оно што је било погрешно и то је оно зашто смо имали критике не само тадашње опозиције у Србији, имали смо критике и ЕУ, која је говорила...

Када погледате извештаје Европске уније о стању у Србији 2008, 2009, 2010. и 2011. године, погледајте какви су били извештаји о стању правосуђа. На крају крајева, погледајте шта је рекла Верица Бараћ о стању у медијима, о стању у корупцији. Погледајте како су у Србији врхунски водили те области, шта је тадашњи савет говорио о томе – да у Србији више не постоји, у то време, 2011. године, ниједан медиј који је слободан, Верица Бараћ. Дакле, Европска унија и Верица Бараћ су били људи који су дали најнижу могућу оцену. Не јединицу, нулу су дали слободама, правди, једнакости, независности судских институција, стању у медијима, стању слобода у друштву.

Велики рад је био потребан да се то што је уништавано годинама, што је сатирано да се доведе до нивоа тако да данас, како је рекла и министарка Кубуровић, Европска унија каже да смо радили добар посао, Венецијанска комисија каже да смо урадили добар посао. Али није довољно, сада није довољно ни то. Није довољно ни то што Народна скупштина на крају то каже. Ништа није довољно. Битно је да ли то каже један бивши функционер, који ће ускоро бити функционер будући, да ли је он задовољан или није. На томе треба да се темељи наше друштво.

Видим да постоје неке тенденције, и то је опасност којој Србија мора да се одупре – не може суверенитет који потиче од народа да буде замењен било каквим другим пренесеним правима одређених функционера, ма ко они били, ако немају народни суверенитет иза себе, ако немају подршку народа. Не може неко ко постане изабран посредним путем, неки функционер, ма који функционер, ево, ни министар... Ми имамо суверенитет односно легитимитет који нам даје Народна скупштина јер смо изабрани од стране Народне скупштине, али сте ви ти који имате народни суверенитет. А највиши и једини директно изабран од стране народа – председник Републике. Тако је у нашем систему. Народна скупштина и председник Републике. Он, којег народ бира директно, и Народна скупштина, која се бира на посланичким листама.

Ви не смете никада дозволити да у Србији дођемо у ситуацију да нам неко узима суверенитет тако што ће одлуке, против воље Народне скупштине, доносити било какви органи. То вам сад кажем, јер видим тенденцију у другим земљама, да се појављују одређени људи који хоће да узму народни суверенитет, да доносе одлуке уместо народа, противно вољи народа. Једини који има право у нашој земљи да доноси одлуке је народ. И, ма ко шта рекао, када дођу избори, тај народ изађе на изборе, гласа и да суверенитет, да право Народној скупштини да својом

пренесеном влашћу на органе извршне власти, избором Владе, одлучује како земља треба да иде, и да је контролише.

И, да се вратим на нашу почетну тему, када изврши своју контролну улогу, позове представнике служби на седницу, тада има право да их испита, прорешета и пита. Не да од њих прави ријалити, не да те људе сатанизује и да прави од тих људи нешто што они нису. Те људе треба да пита на седницама одбора, ту да их пропита добро шта имају да кажу, да дају одговоре на сва питања, да пружи уверавања Народној скупштини да се све ради у складу са законом, и тада да Народна скупштина каже да ли је задовољна или није.

Још једном вас молим, немојте никада дозволити да народни суверенитет ове Народне скупштине оде ма где другде. Сви остали, као што су то дужни народни посланици, дужни су да дођу овде пред Народну скупштину, пред њене одборе и да полажу рачуне, свидело се то њима или не. Да ли нам се свиђа ко је на власти, коме народ да највише поверења, извините, борите се за народно поверење. Али немојте, кад неко други не може да освоји народно поверење, да онај ко га освоји не може да спроводи то народно поверење зато што то треба да ради неко ко је орган изабран не знам ни ја одакле и откуда. Не може тако. У овој земљи одлучује наш народ, и само је то могуће.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колегинице Виденовић, засад немате право на реплику.

Реч има министар Нела Кубуровић.

Изволите.

НЕЛА КУБУРОВИЋ: Захваљујем.

Овде је речена неистина како сам ја рекла да је остављена могућност да се другим законима ограничавају права грађана Републике Србије када је реч о обради података о личности, иако сам била изричита и рекла да управо само овај закон, Закон о заштити података о личности, таксативно наводи у којим су ситуацијама ограничена права и обавезе грађана приликом обраде података.

Такође се изриче још једна неистина, а то је да се овај закон пише за Безбедносно-информативну агенцију. Ја могу да поставим питање – да ли се спречавање истрага, откривање кривичних дела, вођење евиденција о изреченим казнама, заштита независности судства односи на рад БИА или се односи на рад правосудних органа, односно судова и тужилаштава, за које је сасвим нормално да имају приступ свим подацима и да грађани у одређеним ситуацијама буду ограничени да знају да ли се ти подаци обрађују или не?

Управо је закон који сте ви доносили 2009. године омогућио да имамо различите злоупотребе, да се већим бројем закона ограничава

грађанско право. И не само законима већ и подзаконским актима. На срећу, Уставни суд је такву одредбу поништио.

Врло је симптоматично да Повереник, када му је достављен Предлог закона о заштити података о личности, у свом мишљењу, које можете да видите и на његовом сајту али и на сајту Министарства правде, нигде није указао да је одредба члана 40. неуставна. Нигде се не позива на то да у овој одредби не стоји реч „закон“. Али неколико дана пре него што је видео да ће се закон наћи у скупштинској процедури, одједном је дошла накнадна памет и помиње се како је ова одредба неуставна. Понављам, вероватно се кандидује за будућег судију Уставног суда па се предлаже предлагачима да га узму у обзир јер се током следеће године бирају нове судије Уставног суда. Можда господин Шабић има намеру да буде неко ко ће да се бави оценом уставности закона.

Оно што је врло битно, што морам да кажем да грађани знају, први пут се овим законом и те како шире права грађана, зато што им се даје могућност судске заштите. Уколико постоји било какав вид сумње да се злоупотребљавају њихови подаци, не морају да чекају да реагује Повереник и да зависе од његове одлуке, већ могу директно да траже заштиту од суда. То је нешто против чега је Повереник био током читавог периода јавне расправе, па се питам зашто, да ли Повереник мисли да је он изнад суда или не, с обзиром на то да суд треба да преиспитује његове одлуке.

Врло сам одговорна и сматрам да је закон који смо предложили у потпуности са европским стандардима. То није само моје мишљење, то је мишљење и Европске комисије, која је дала позитивно мишљење на овај закон, који је у потпуности усклађен и са Уредбом и са Директивом ЕУ. Верујем, ако неко мисли да овим кршимо људска права, да свакако Србији не би дао позитивно мишљење. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Владимир Маринковић): Хвала, министарка.
(Маја Виденовић: Реплика.)

Да, али вас није нико поменуо. Слушао сам, био сам у сали.

(Маја Виденовић: Сви су имали.)

Ја бих вам дао реч, али пошто ни колега Арсић није чуо, а ни ја нисам чуо, не могу да наставим тако што ћу ја да вам дам реплику а он је проценио да, у складу са чланом 104, немате право на реплику. Сачекајте, молим вас, наредну прилику. Имајте разумевања.

Реч има Маја Мачужић Пузић.

МАЈА МАЧУЖИЋ ПУЗИЋ: Захваљујем, председавајући.

Поштовани министри са сарадницима, колеге народни посланици, поштовани грађани Србије, на почетку бих похвалила сет закона који је данас на дневном реду, а посебно законе који се данас први пут предлажу,

односно који се сада први пут доносе у овој скупштини, и то: закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању у ванредним ситуацијама, закон о критичној инфраструктури, закон о добровољном ватрогаству, закон о бесплатној правној помоћи и закон о лобирању.

Озбиљним радом на припреми и доношењу предлога ових нових закона Влада Републике Србије и министарство на чијем сте ви челу показали су да се бринете о повећању безбедности и побољшању квалитета живота грађана и грађанки Србије делујући превентивно, а не да чекате, као неки ваши претходници протеклих десетак година, да дође до проблема па да се онда реагује и делује када штета већ буде нанета.

Данас ћу се, као ватрогасни официр Ватрогасног савеза Србије, посебно осврнути на закон о добровољном ватрогаству који се доноси по први пут у Србији, а посебно је значајан за безбедност наших грађана и грађанки. Овим законом успоставиће се систем регистрације и контроле добровољних ватрогасних друштава од стране МУП-а, и то само за она друштва која у свом саставу поседују оперативну добровољну ватрогасну јединицу. Омогућиће се, такође, омасовљење добровољних ватрогасних друштава млађим људима, као и квалитетнија обука тих људи, што је препознато као постојећи проблем и овај закон ће то решити.

Закон о добровољном ватрогаству омогућиће да се добровољна ватрогасна друштва не формирају као некакве организације које су служиле у ранијем периоду свему и свачему, већ реаговању у случају гашења пожара. Суштински, имаће јединицу која има возило, има довољне услове, може да се укључи и да помаже становништву на територији на којој је формирана.

Закон ће омогућити, такође, стварање добровољних ватрогасних друштава, пре свега оперативног карактера, чији су чланови спремни да учествују не само у гашењу пожара већ и у другим ванредним ситуацијама када је то потребно и када је помоћ потребна професионалним јединицама МУП-а, односно Сектору за ванредне ситуације, како би били што ефикаснији у сузбијању елементарних непогода.

Оно што ме је посебно обрадовало а што сте, министре Стефановићу, поменули јуче у току излагања, то је да ће опрема ватрогасне јединице бити осавременењена и замењена новом, а да ће стара, која је још увек у функцији, бити додељена, односно донирана новим добровољним ватрогасним друштвима.

Без обзира на то што поједини посланици опозиције, понављам, наравно кад сврате у Скупштину, омаловажавају доношење ових закона који су данас на дневном реду, ја бих желела да укажем на посебан значај овог закона о коме говорим за град Краљево, одакле долазимо, који се простире на чак преко 1.500 километара квадратних, у коме живи око

130.000 људи и где су ванредне ситуације у последњој деценији готово свакодневица: земљотрес који се десио 2010. године, са људским жртвама, огромном материјалном штетом; 2011, 2012, 2017. године огромни шумски пожари у којима је изгорело преко 400 хектара шума; велике поплаве 2014. и 2016. године. Град који није опустошен само деловањем „жутих дружина“ у привредном и културном смислу, већ су га опустошиле и разне елементарне непогоде. Град коме су потребна добровољна ватрогасна друштва, пре свега оперативног карактера, чији су чланови спремни да учествују у гашењу пожара али и другим ванредним ситуацијама.

Не могу да не поменем да у граду Краљево функционише у овом тренутку око десетак добровољних ватрогасних друштава, која помажу у ванредним ситуацијама јединици Сектора за ванредне ситуације, која броји тек око 60 професионалних ватрогасаца.

Такође бих поменула једно добровољно ватрогасно друштво, а то је Добровољно ватрогасно друштво Краљево, са јако дугом традицијом, које постоји од 1931. године и негује и чува традицију добровољног ватрогаства у Краљево, али и у Србији, које је врло активно у деловању али и у формирању других добровољних ватрогасних друштава на територији града, и у чијем је саставу прошле године формирана женска секција, која данас броји преко 44 чланице са високом стручном спремом. Оне спроводе разне превентивне акције у граду, почевши од акције „Кућа без пожара“, а такође и едукације младих, спроводе квиз знања из области заштите од пожара за ученике основних школа и многе активности на превенцији и превентивном деловању. Иако је превентива једна од кључних активности овог добровољног ватрогасног друштва, морам да поменем и да су њихови чланови били активни учесници у отклањању последица свих поменутих елементарних непогода.

Да вам још једном сликовито објасним потребу за постојањем добровољних ватрогасних друштава на територији града какво је Краљево. Да би на дојаву пожара Ватрогасна јединица града Краљева, професионална ватрогасна јединица, реаговала у одређеним деловима града, потребно је сат времена вожње. Можете да замислите шта би се десило, рецимо, с једним сеоским домаћинством за сат времена од избијања пожара. Управо је у таквим ситуацијама врло значајно постојање добровољног ватрогасног друштва.

Значајно је поменути да ће овај закон уредити не само функционисање ових добровољних ватрогасних друштава већ и функционисање савеза, омладинских клубова, права припадника ових добровољних ватрогасних јединица и многе друге ствари везане за добровољно ватрогаство. Надам се да ће се доношењем овог закона и овог

сета закона не само оснажити постојећа добровољна ватрогасна друштва већ створити и формирати нова, која ће повећати безбедност грађана и грађанки Србије.

На крају, да подвучем још једном, похвалила бих, министре, за сет закона који је данас на дневном реду, за уложен рад и труд на припреми и подношењу оваквог предлога овој скупштини. Хвала вам.

У дану за гласање ћемо, наравно, подржати овај сет закона.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

Реч има Јелена Жарић Ковачевић.

Изволите, колегинице.

ЈЕЛЕНА ЖАРИЋ КОВАЧЕВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Уважени министре са сарадницима, даме и господо народни посланици, предлог закона о коме ћу најпре говорити јесте Предлог закона о бесплатној правној помоћи јер је јако велико интересовање грађана за доношење овог закона а, с друге стране, говори се о новом закону, који ће на конкретан и комплетан начин решити питање бесплатне правне помоћи.

Ми се сада налазимо у ситуацији када бесплатна правна помоћ није на једнак начин доступна свим грађанима или није уопште доступна неким грађанима. Налазимо се у ситуацији када не постоје подаци који би омогућили успешно управљање системом бесплатне правне помоћи, када не постоји контрола квалитета пружених услуга а, с друге стране, пружаоци услуга бесплатне правне помоћи нису довољно мотивисани. Све су то знаци да што пре треба изградити нормативно-правни оквир система бесплатне правне помоћи.

Наравно, доношењем овог закона створиће се неки нови трошкови за државу, па и са те стране треба сагледати проблем. Дакле, биће нових трошкова за обављање административних послова у самом министарству, али и на име исплате накнаде за пружање услуга бесплатне правне помоћи. Извори из којих ће се финансирати бесплатна правна помоћ биће буџет Републике Србије, буџети јединица локалне самоуправе, али у овом предлогу је дато решење да то могу бити и неки други извори као што су нпр. донације.

Оно што бих истакла у овом тренутку јесте да ће за пружање секундарне бесплатне правне помоћи исплата ићи на терет буџета Републике Србије 50% и 50% на терет буџета јединица локалне самоуправе, што говори да Влада Републике Србије води рачуна о томе да се буџети јединица локалне самоуправе не преоптерете.

Оно што је важно напоменути јесте да се каже ко има право на бесплатну правну помоћ. То су они грађани који испуњавају услове за социјалну помоћ, али то су и они грађани који би, када би платили неку

услугу, себе довели у ситуацију да би морали да користе социјалну помоћ или дејчи додатак. Дакле, то су они грађани који припадају рањивим категоријама становништва. Такође, прецизирани су случајеви у којима се бесплатна правна помоћ неће одобрити, као и случајеви у којима се то пружање услуга може прекинути. На тај начин ће се на систематичан начин решити питање бесплатне правне помоћи.

Даље, када с друге стране говоримо о предлозима из надлежности МУП-а, желим да кажем да ће и овог пута ти предлози имати моју безрезервну подршку пре свега због тога што се свакодневно виде успеси који постоје и које чини МУП. Пре свега, видимо да запослени имају много боље услове за рад, а самим тим то значи и да се грађанима пружа заштита на квалитетнији и ефикаснији начин.

Пошто доста може да се прича о томе, само бих неке најопштије ствари издвојила. Дакле, у првој половини године укупан криминал је смањен за око 3%; смањен је број пријављених кривичних дела насиља у породици за 7,5%; смањен је број кривичних дела против имовине за 12,3%; смањен је број кривичних дела у области малолетничког криминала за 9,4%. У односу на прошлу годину, ови подаци су много бољи и управо говоре о резултатима рада и успесима Министарства унутрашњих послова.

Не само то, конкретни примери предложених измена и допуна, који се могу пресликати на практичну примену закона, говоре у прилог томе да ове предлоге треба подржати. Оно што бих истакла као пример једног од добрих предлога за које је надлежан МУП јесте Предлог закона о изменама и допунама Закона о спречавању насиља и недоличног понашања на спортским приредбама. Овим предлогом ће се увести нове појаве, које раније нису биле инкриминисане, чиме ће поступак процесуирања лица бити лакши а сузбијање насиља у вези са спортским приредбама адекватније. Такође, када смо на терену конкретних примера, ближе је одређена нпр. зона забране продаје или конзумирања алкохола приликом одржавања спортских приредаба.

Због времена, завршићу тиме да су пред нама заиста јако добри предлози закона, који ће се добро примењивати у пракси и које ће свакако посланици Српске напредне странке у дану за гласање подржати. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

Реч има проф. др Александра Томић.

Изволите.

АЛЕКСАНДРА ТОМИЋ: Уважени председавајући, поштовани министри, колеге посланици, имали смо прилике данас доста да чујемо о законским предлозима које је Министарство унутрашњих послова предложило и оно што је Министарство правосуђа дало. Мислим да су ти

закони доста времена чекали управо због тога што је било потребно решити велике проблеме који су се годинама нагомилавали неодговорним, неадекватним понашањем државе, свих влада до 2012. године.

Ми смо имали прилике да видимо, када причамо о законима који се односе на управљање ванредним ситуацијама, да закони донесени 2009, 2011. и 2012. године уопште нису адекватно одговорили на ситуације које су се десиле, рецимо, 2014. године. Тада је угрожено, доведено у питање 1,6 милиона људи, њихови животи, односно њихова имовина, која је брањена од стране Владе Републике Србије, свих расположивих средстава, институција, затим у 119 општина на различите начине, по различитим нивоима. Тадашња штета, из маја 2014. године, износила је 1,7 милијарди евра.

Значи, било је потребно заиста у што краћем року променити механизам функционисања кад причамо о ванредним ситуацијама, о одбрани не само од поплава него и оних ситуација које су могуће да се појаве као изазови у будућности. На основу таквих горких искустава, мислим да је један квалитетан закон данас пред нама посланицима овде. И након свих санација које је требало завршити у кратком временском периоду, јер људе који су били измештени из њихових домова треба вратити у те куће, адаптирати их, санирати градове и општине, мислим да је то било једно велико искуство, пре свега за грађане Србије али и за институције које треба да раде овакав посао.

Кад причамо о ризику, треба предвидети све могуће сценарије, адекватно направити план одговора на те ситуације; самим тим, последице које треба да санирамо треба да буду минималне. Значи, држава је дужна да заштити живот људи, свих грађана Србије, њихову имовину, али и да заштити оно што је државна имовина. Пре свега, оно што је потреба свих грађана Србије, као што су електродистрибуција, систем телекомуникација, затим институције као што су болнице, школе. Због тога се држава одлучила на овај модел, значи, да спусти одговорност на локалне самоуправе.

Иначе, у свету постоје два модела. Један је модел великих држава, са великим бројем становника, као што су Америка, Кина, донекле и Русија. И, део који се односи на државе ЕУ и све друге државе које су схватиле да сви људи који су на локалу најближи грађанима свих градова и општина, невладине организације, локалне самоуправе, уз помоћ војске, када је то потребно, на адекватан начин могу да одговоре на овакве ризичне ситуације.

Због тога сматрам да је овакав закон, према оваквом начину како је постављен, наравно у складу са Националним планом за смањење ризика од ванредних ситуација, суштински показао да сте увели видове, односно

финансијске механизме на основу којих треба радити управо ону превентиву о којој су моје колеге говориле, а не лечити последице. Заиста за то треба сваки посланик у овој сали да се заложи и да гласа, без обзира на то којој странци припада.

На крају крајева, треба рећи, када говоримо уопште о Министарству унутрашњих послова, да свако од посланика треба да подржи увек повећање плата људи који раде овај посао. Њихов посао у сваком временском периоду је увек јако тежак, а оно колико су плаћени је недовољно адекватно јер је степен ризика њиховог посла већи. Јер начин на који они напредују у својим службама... На крају крајева, много тога се мења, успостављају се нове директиве, нове смернице и у свету, у ЕУ и у региону. Србија, која је опредељена ка ЕУ, да поштује те стандарде, значи, много тога мења.

Све те промене захтевају велики вид ангажовања тих људи који имају искуства по неким правилима и треба, на крају крајева, да прихвате нова правила по којима треба да функционишу. Због тога, заиста, њихов посао увек је доста тежак и треба подржати предлог када је у питању систем функционисања и повећања плата, који треба да се у одређеном, увек позитивном, смеру креће.

Такође, мислим да за овај вид предлога закона треба да постоји консензус и подршка. Али оно што ми данас имамо прилике да видимо, то је да они који се скупљају као опозиционе странке око тзв. Савеза за Србију, очито путем неинформисаности и манипулације информацијама у јавности, покушавају да све ове добре предлоге које ми данас имамо потпуно окрену у неком негативном контексту, дезинформишу јавност и, ако могу, унесу страх у домове наших грађана. Поготово када причамо, рецимо, о закону који говори о заштити личности, о њиховим подацима, о томе како, не знам, нису изузете одређене циљне групе, за шта смо данас имали прилике више од десет пута да чујемо министарку која каже које циљне групе се налазе, и због чега, о заштити података од значаја појединих личности.

Исто тако, имамо неке припаднике институција који виде себе изнад институција, изнад ове Народне скупштине, који једноставно поједине информације о неким личностима, када их придобију, на начин притиска, обављајући неку своју функцију, онда једноставно пуштају у јавност све те податке, и за то не сносе никакве санкције.

Значи, ми данас морамо грађанима Србије да кажемо шта ови закони доносе, истину о томе, и који су бенефити. Ми смо данас имали прилике да чујемо о томе, али очито ћемо морати у будућности да се сусрећемо с оваквим информацијама када су у питању они који себе виде као неку будућност Србије. Мислим да грађани јако добро препознају, без

обзира на то што постоји покушај да се манипулише информацијама у јавности, ко ради зарад интереса грађана Србије а ко ради за неке своје будуће интересе, јер су и у претходном периоду, до 2012. године, искључиво радили за своје личне интересе. Због тога се данас поставља велико питање зашто досад, рецимо, није донет закон о бесплатној правној помоћи, зашто досад није донет закон о лобирању.

Ми закон о лобирању... Значи, у јавности се поново ставио на „за“ и „против“ један закон о коме говоре УН, о томе да је доношење оваквог закона једнако борби против корупције, поред тога што су УН донеле такву једну конвенцију, поред тога што је Савет Европе, значи, 47 земаља су у то време, још 2010. године, донеле овакву одлуку, отприлике у више наврата. Ми смо негде у четвртном кругу евалуације спречавања корупције у односу на народне посланике, судије и тужиоце. Најпре су донеле због себе, због својих скупштина, због својих посланика и ставили да су то европски стандарди, европске директиве, једноставно, препоручили и Србији да овакав један закон треба донети. Значи, 2010, 2012. године нису донесени ти закони зато што једноставно није било политичке воље да се уопште баве оваквим темама.

Ми се данас као држава, и народни посланици и Влада Републике Србије и председник државе, заиста одговорно бавимо свим оним тешким питањима са којима се Србија суочавала годинама, и то не пре пет, десет, него пре двадесет и тридесет година. Та питања заиста решавамо на крајње одговоран начин тако што пред грађане Србије идемо искључиво са истином о томе шта грађани Србије добијају, не само европским интеграцијама него и законима из ове области, поготово када је правосуђе у питању, шта добијамо поглављима 23 и 24.

Због тога данас, када грађане Србије питате да ли су приклоњени томе да се нађемо као чланица ЕУ у неком будућем периоду или су искључиво против ЕУ, 60% грађана се изјашњава да су за европске интеграције, а 23% да су искључиво против. Сви они проценти између показују да они још увек желе да осете одређене промене у свом свакодневном животу. То је показатељ, у ствари, којим путем иде политика Српске напредне странке и да се она креће путем интереса грађана Србије.

Због тога сматрам, када буде дошло време, да треба да размисле сви народни посланици, и они који се можда не слажу са политиком Српске напредне странке и њених коалиционих партнера, и подрже овакве законске предлоге јер су они заиста у интересу наше будућности. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, др Томић.

Реч има Крсто Јањушевић.

Изволите.

КРСТО ЈАЊУШЕВИЋ: Хвала, председавајући.

Поштовани министри са сарадницима, уважене колеге, Србија има највећи привредни раст у региону и највећи прилив страних инвестиција. Сматрам да је за то МУП изузетно заслужан зато што када страни инвеститор одлучује да ли ће доћи у Србију узима параметре везане за безбедност и онај део који је у надлежности МУП-а.

Имамо значајан напредак у сваком сегменту везано за рад МУП-а: 15% је смањена стопа криминала у односу на прошлу годину, имамо 45% више ухваћених лица приликом извршења кривичног дела, већи број ухапшених у делу привредног криминала и корупције, већу количину заплењене дроге, дакле у сваком делу напредак. Од 2008. до 2012. године у Србији се догодило 608 убистава; од 2014. до 2018. године догодило се 400 убистава иако се креира атмосфера да се сваки дан убије по сто људи зарад неких других интереса и политичких поена.

Оно што је веома важно, за време ове и прошле владе у Србији полиција није никада подигла руку на политичког неистомишљеника. Након убедљиве победе Александра Вучића на председничким изборима десили су се неки протести, који су трајали неколико дана. Иако је град био безбедан за време тих протестних шетњи, нико од њих није могао да види једног полицајца на улици.

Године 2008. Ранко Панић последњег кога је у животу видео, видео је полицајца. Оно што је забрињавајуће, а то се десило пре неколико месеци, приликом расправе господина Мартиновића с једним од Тадићевих посланика, који је на тему Ранка Панића прокоментарисао – пустите то, то је било пре десет година...

Могао би тај Тадићев посланик, ако сме, да оде породици Ранка Панића и каже – зашто плачете, пустите, то је било пре десет година. Или – зашто палите свећу и идете на гробље, пустите, то је било пре десет година. Баш ме занима како би прошао.

То је било време када је полиција упала у редакцију „Борбе“ и испитивала уредницу „Борбе“ зашто и одакле јој информација да објави неку вест, а Саша Јанковић објавио да је слобода медија и те како присутна.

Имали смо недавно случај једног манијака који је напао девојчицу у аутобусу ГСП-а и велика помоћ је била што је тај аутобус имао сигурносне камере. Када смо на теми Повереника и Заштитника, треба се сетити које је мишљење Шабић имао о увођењу сигурносних камера. И од тога су хтели да направе фаму, теорију завере, а оне су заправо помогле да се открије тај манијак. Сигурносне камере имају сви аутобуси у свим метрополама широм света. Вероватно би га Шабић пронашао преко „твита“, да се он питао и да је неко слушао њега.

Наслушали смо се свега, наслушали смо се бриге о Косову и Метохији оних којима су одједном пуна уста Косова и Метохије, а џепови још пунији евра. Они су на погром нашег становништва из јужне српске покрајине, када су били на власти, реаговали једним оштрим саопштењем, а народ је очекивао нешто више. Још много тога је народ од њих очекивао и добијао увек супротно очекивањима.

Када се саберу и одузму њихова дела, она стају у оне четири Јеремићеве тврдње: да ће бити расписани парламентарни избори и референдум са датумом који је навео – није се догодило; да Ангела Меркел неће примити Александра Вучића – сутрадан су имали састанак; да Владимир Путин неће примити Александра Вучића – за пар дана је имао састанак; и четврта тврдња „нисам узео катарске паре“ – истину није тешко закључити из претходне три.

Дакле, када причају о безбедности Срба у јужној српској покрајини, народ је закључио једно – веће светиње за њих су белосветски скупочени хотели и паре катарске амбасаде, него Грачаница и Пећка патријаршија.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Јањушевићу.

Реч има Вера Пауновић.

ВЕРА ПАУНОВИЋ: Поштовани потпредседниче, поштовани министри и остали чланови Владе, поштоване колегинице и колеге народни посланици, на дневном реду данашње седнице налази се више значајних законских пројеката, али ја бих издвојила предложени закон о бесплатној правној помоћи.

Од усвајања важећег Устава прошло је готово пуних дванаест година, а да поједини важни закони које тај Устав изричито помиње у међувремену нису донети. Управо Предлог закона о бесплатној правној помоћи спада у ту групу закона, јер је његово доношење предвиђено самим Уставом, који у члану 67. став 3. прописује да се законом одређује када је правна помоћ бесплатна. Свакако да је изостанак овог закона досад био велики недостатак нашег правног система.

Једно од основних начела на којима би требало да почива систем правосуђа јесте могућност да свака страна која се обраћа судовима има једнаке шансе да изнесе своје становиште у спору, а то неретко није био случај ако једна страна нема довољно финансијских средстава да унајми професионалне правне заступнике, а самим тим ни њен став није био у могућности да дође до изражаја. И поред можда предугог чекања, добро је што се доношењем овог закона решава и овај проблем.

Најпре, у члану 4. одређено је ко има право на добијање правне помоћи. То је учињено на један комплексан начин тако што је најпре за основни критеријум за испуњавање услова за бесплатну правну помоћ узето истовремено испуњавање услова за коришћење социјалне помоћи, а

затим су у ставу 3. тог члана прописани и бројни други случајеви када услов за пружање правне помоћи неће бити искључиво везан за економски положај појединца: у случајевима када је странка у поступку дете, избеглица, особа с инвалидитетом, тражилац азила и слично. Мислим да је овакво одређење потенцијалних корисника бесплатне правне помоћи урађено на један коректан начин јер се има у виду како економско стање самог појединца тако и његов социјални положај у друштву, односно припадност некој од осетљивих друштвених група.

С друге стране, у члану 7. Предлога закона дефинисани су случајеви када се бесплатна правна помоћ неће пружити. Ту су дефинисане оне ситуације које се по логици ствари косе са чланом 4: привредни спорови, регистрација правних лица итд.

Што се тиче правне помоћи, предвиђена су два главна облика те помоћи и у складу с тим је одређен круг њихових пружалаца. У ужем смислу, правна помоћ ће се састојати од послова заступања, одбране и састављања поднесака. Ако се има у виду да су ово елементарне и важне процесноправне радње, онда је логично што су оне Предлогом закона поверене искључиво адвокатури, службама правне помоћи у општини и специјализованим удружењима, а да их могу обављати само адвокати и дипломирани правници.

У ширем смислу, закон је препознао и друге облике помоћи називајући их правном подршком, а ту ће спадати помоћ при попуњавању формулара, састављање јавнобележничких исправа, посредовање у мирном решавању спорова, давање општих информација. Те радње ће, с обзиром на њихов мањи значај, моћи да преузму и други пружаоци: јавни бележници, посредници и правне клинике при правним факултетима. Ови облици правне помоћи биће преко удружења доступни свим лицима, без обзира на то да ли испуњавају напред наведене критеријуме.

Поступак за остваривање бесплатне помоћи водиће се пред општинским или градским органом управе, према месту пребивалишта подносиоца или седишта пружаоца. О њој ће одлучивати посебно лице у тим органима у року од осам дана, а у хитним случајевима у року од три дана. Тражилац ће у случају негативног одговора имати могућност да се жали министарству надлежном за послове државне управе.

Финансирање пружања помоћи вршиће се или из буџета локалних самоуправа, а у случајевима када то раде адвокати и правници по половину трошкова сносиће општина или Република. Посебан део закона бави се и бесплатном помоћи везаном за спорове с иностраним елементом.

Поштовани народни посланици, поштовани грађани Србије, ја припадам Партији уједињених пензионера Србије, која се у свом фокусу залаже за заштиту и побољшање положаја пензионера и осталих социјално

угрожених категорија. Стога сматрам да је доношење оваквог закона веома важно за остваривање и заштиту њихових грађанских права. Такође, овим законом се отвара могућност да се један број досад неангажованих правника запосли и укључи у правни систем државе, а све то би требало да резултира побољшаним положајем угрожених појединаца.

Стога ће Посланичка група ПУПС у дану за гласање дати своју подршку за усвајање овог закона и осталих законских предлога који се налазе на дневном реду данашње седнице. Хвала лепо.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

Реч има Јахја Фехратовић.

Није присутан.

Стефана Миладиновић.

Изволите, колегинице.

СТЕФАНА МИЛАДИНОВИЋ: Хвала, господине Маринковићу.

Поштована министарка, гости из оба министарства, мој колега Владан Заграђанин данас је обрадио неколико закона из сета закона у надлежности МУП-а, а ја ћу се осврнути у неколико минута на предлоге закона који се тичу ванредних ситуација.

Само управљање кризама актуелизовано је у претходним деценијама јер савремено друштво доноси бројне изазове, ризике и претње на које је неопходно донети и усвојити бројне нове одговоре. Сведочимо сви овде, и колегиница Александра Томић је управо то и поменула, да смо у претходних неколико година бројне системске законе усвојили у Народној скупштини и сви они су донели управо те модерне, нове, савремене праксе и истакли превенцију као нешто што је кључно у систему заштите и спасавања. Ванредни догађаји којима смо сведочили у последњим годинама и одговори на исте, пре свега мислим на ад хок реаговања јавних служби и других субјеката система, указали су на неопходност даљег развоја целокупног система заштите у нашој држави.

Усвајањем закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама ставиће се ван снаге важећи Закон о ванредним ситуацијама, али овај нови закон оставља темељ постојећег система и уводи неке нове процедуре; регулише на другачији начин питања планских докумената; исправља грешке и пропусте у самом функционисању система; одређује на другачији начин одговорност субјеката у систему; унапређује координацију јавних служби и приватног сектора, што је изузетно важно, посебно због правовременог односно благовременог реаговања.

Систем је досад био постављен тако да је сваки ниво територијалне организације имао одговорност, и припрему и одговор у складу са законом, односно законским мандатом и оперативним капацитетима, што

се на различитим примерима показало као да нису реални капацитети и локалне самоуправе су имале више оперативну улогу, док је регионални ниво био нека врста медијатора. Искуства из 2014. године и поплава али и неке друге ванредне ситуације показали су колико је важна и каква је улога локалних самоуправа и њиховог реаговања. У овом новом закону локалне самоуправе добијају нека нова решења и одговорности. Ми се слажемо, тј. подржаћемо ова решења.

Нешто више о томе ће говорити моја колегиница Данијела Стојадиновић, која је 2014. године као заменица председника Општине Свилајнац била и заменик шефа Штаба за ванредне ситуације, па ће из свог искуства дати коментар на овај закон.

Сама улога националног, односно државног нивоа остаје иста, то је наравно јасно, од усвајања стратегија, координације и надзора над целокупним системом. Републички штаб за ванредне ситуације ће кроз националну платформу, то је нешто што је ново у овом закону и то треба нагласити, окупљати академску заједницу, различите субјекте, представнике различитих струковних и других удружења, чиме ће сви заједно на један, можемо слободно да кажемо, савремен, модеран начин дизајнирати комплетан систем, који је део система националне безбедности.

Колегиница Данијела ће говорити нешто више и о новом закону о добровољном ватрогаству. Чињеница да расправљамо о овом предлогу закона говори да држава заиста жели да подстиче добровољно ватрогаство и кроз нека предложена решења се види да желимо да афирмишемо управо ово са јавним службама и јединицама локалне самоуправе.

Управо због комплексности ванредних ситуација, односно чињенице да се појавом ванредних ситуација угрожавају критични капацитети и они објекти и постројења који су од виталног значаја за функционисање државе и друштва, у свету је развијен систем заштите критичне инфраструктуре, који је добио свој нормативни оквир.

Свакодневно расте број деструктивних активности, томе сви сведочимо. Оне се испољавају у облику вандализма, све чешће у облику терористичких активности, различитих саботажа, али и неодговорног понашања. Објекти критичне инфраструктуре све више су међусобно повезани и зависни и расте њихова рањивост; зато је важно да се националним законодавствима управо термин „критична инфраструктура“ јасно дефинише.

Посебно је значајно да се дефинишу оне критичне инфраструктуре, односно објекти, постројења инфраструктуре који подразумевају јавно-приватно партнерство. Ово се показало и у светској пракси као прилично проблематично, а с обзиром на то да ми у Србији тек развијамо систем,

односно концепт јавно-приватног партнерства, мислим да ће ово бити у имплементацији овог закона можда и највећи изазов.

Сам појам је релативно нов. Први пут је у нашим документима поменут у Уредби Владе о садржају и начину израде плана заштите и спасавања у ванредним ситуацијама. Помиње се и у Националној стратегији развоја информационог друштва. Наравно, критичну инфраструктуру кроз различите законе препознајемо као објекте од стратешког значаја, посебног значаја итд. Значи, законом се утврђује и уређује национална и европска критична инфраструктура и врши идентификација и одређивање те критичне инфраструктуре Републике Србије. Обично се то дефинише кроз утврђивање самих сектора. Ми смо приступили моделу од осам, нећу их сада наводити.

Све у свему, све што је прописано овим законом заправо је оно што је од виталног значаја за државу и за заштиту ових објеката, јер заштита и безбедност ових објеката, односно критичне инфраструктуре јесте и питање националне безбедности.

Осврнула бих се укратко на Предлог закона о изменама и допунама Закона о безбедности саобраћаја на путевима. Почетком ове године имали смо свеобухватне измене и допуне овог закона. Нећу се посебно освртати на питање техничких прегледа, односно укидање обавеза техничких прегледа. Слажемо се и моја посланичка група подржава ова решења када је то у питању. Похвалила бих праксу која је успостављена, а јесте поента Закона о безбедности саобраћаја на путевима, да периодично, на основу годишњих анализа стања безбедности саобраћаја, вршимо корекцију прекршаја и казnenих одредаба у том смислу.

У члану 1. Предлога закона којим се мења члан 7. важећег закона дефинишу се возила за спортска такмичења. Ово је навело колегу Дејана Раденковића и мене да поднесемо амандман којим би се на другачији начин, тј. прецизније, дефинисало возило од историјског значаја. Ми смо тај амандман поднели, додуше са исправком; управо та исправка се односи на потребу да се коначно реши питање возила од историјског значаја и направи јасна разлика између моторних возила која подлежу регистрацији и потребна је за њих и класификација, у односу на возила која заправо представљају експонате.

У сваком случају, све законе ћемо подржати. У расправи о амандманима, ми смо поднели више десетина амандмана, надам се да ћемо имати прилике да о њима говоримо.

Толико од мене, оставићу време и за своје колеге. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колегинице Миладиновић.

Реч има народни посланик Гроздана Банац.

Изволите.

ГРОЗДАНА БАНАЦ: Хвала, господине председавајући.

Поштоване колегинице и колеге посланици, сарадници са госпођом министарком правде и сарадници господина Стефановића, на дневном реду данашње седнице налази се више закона из области унутрашњих послова и правосудног система. Посебан акценат ставила бих на Предлог закона о изменама и допунама Закона о полицији.

Сваком од нас је јасно да је полиција један врло сложен организациони систем, да ту постоји низ различитих односа субординације, координације и међусобне повезаности надлежности, да је у њему запослено више десетина хиљада наших грађана на најразноврснијим пословима, почев од наших полицајаца, са којима се сусрећемо сваког дана како настоје да брину о очувању јавног реда и мира на улицама, преко класичних државних службеника који се више баве рутинским бирократским пословима, па до оних оперативаца чији рад није видљив и познат ширем кругу јавности. Ако то знамо, онда је лако извести закључак да је уређење таквог система у смислу права и обавеза оних који су у њему запослени тежак задатак, јер је толики обим разноврсних послова и извршилаца тешко обухватити неким једноставним општим законским нормама које би важиле за све запослене подједнако.

Уз све дужно поштовање сваког запосленог и његовог посла, не може се истим аршинима мерити рад неког полицајца запосленог у некој мањој општини с оним ко ради у интервентној служби у Београду, Новом Саду или Нишу, као што се ни њихови ризици не могу упоредити с онима који су радно ангажовани на обезбеђењу државне границе или у Копненој зони безбедности. Стога предложене измене Закона о полицији имају за циљ да се на један бољи и праведнији начин уреди радноправни односи у овом систему.

Мислим да је то уређено на коректан начин у новом члану 185а, јер се уводи другачија и правилнија формула за израчунавање коефицијента за обрачун плата. Он ће убудуће уважавати далеко више параметара који се односе на карактеристике посла који се обавља на конкретном, појединачном радном месту, звања, чинове, начин организовања радног времена, посебно вредновање специфичног рада у сменама и турнусима, њихове правилне промене. Такође ће се прецизно појаснити ко има право на корективне коефицијенте за специфичност посла, а то су послови сузбијања организованог криминала, тероризма, корупције, откривања ратних злочина.

Међутим, овим изменама министру се даје право да тај коефицијент одреди и у другим случајевима, ако се оцени да се поједини послови обављају под привремено отежаним околностима, али и за случајеве да је потребно интервенисати зарад спречавања одлива најстручнијих кадрова

за чијим радом постоји већа потреба. У члану 188. предвиђено је да се могу прописати нове врсте накнада за полицијске службенике за рад под отежаним теренским условима и на специфичним пословима који се обављају на одређено време ван места рада.

У неколико нових чланова посебно је прецизирано да се задржава претходно утврђена и затечена основна плата ако дође до новог распоређивања полицијског службеника или промене радног места по усвајању ових измена и допуна Закона, чиме се чува сигурност зараде.

Други битан закон који је, рекла бих, мало остао у сенци јесте закон о добровољном ватрогаству. Овај вид испољавања људске солидарности и помоћи је код нас имао дубоке корене, понегде старе и више од стотину година. Нажалост, та традиција временом је готово потпуно замрла, па се ни сада важећи Закон о одбрани од пожара готово није ни бавио овом материјом. Сада се исправља овај пропуст и стварају услови за реафирмацију ових удружења грађана, а на корист целе заједнице.

Закони из области правосуђа су такође важни, посебно Предлог закона о бесплатној правној помоћи, којим се коначно регулише ово уставно право најугроженијих грађана, чије је доношење дуго времена било одлагано услед отпора различитих група унутар правосудног система. Више је о томе говорила моја колегиница Вера Пауновић па нећу понављати.

У дану за гласање Партија уједињених пензионера гласаће и даће подршку за цео овај сет закона, који ће заиста унапредити нашу заједницу. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, госпођо Банац.

Реч има народни посланик Данијела Стојадиновић.

Изволите.

ДАНИЈЕЛА СТОЈАДИНОВИЋ: Хвала, председавајући.

Госпођо министар, господине Марићу, господине Дабовићу, драго ми је да је данас овај закон на дневном реду с обзиром на то да смо недавно, 2014. године, имали непријатна искуства са поплавама, у којима сам учествовала, и драго ми је да се кроз овај предлог закона исправљају неке ствари с којима смо кубурили у то време.

Планирала сам да о овоме много дуже причам, међутим, остало је мало времена, тако да ћу да се фокусирам на основе. Циљ овог закона је да правно уреди и успостави јединство и уједињен систем, који је усклађен са реалним потребама заштите и спасавања становништва и материјалних добара, јер смо некако досад увек реаговали тек у тренутку када треба да се реагује. Видим да се у овом предлогу закона говори о превентиви, која је далеко битнија, и да су се од тада па до сада многе ствари промениле баш у том превентивном смислу, који је од великог значаја.

Ја бих указала на нешто што је и тада био проблем, а то је да су многе локалне самоуправе доста дуго радиле на основним документима, а то су документа која су основ заштите: ризик од катастрофа и план заштите и спасавања. Проблем је био што многе локалне самоуправе нису имале адекватне људе за то па то није било добро одрађено, или су скупљале неки новац па је тај новац ишао људима који у том тренутку нису имали лиценцу, тако да су те општине финансирале нешто што у ствари нису могле да користе.

Јако ми је драго да ће то сада бити контролисано, да ће лиценцирана особа моћи на томе да ради и да ће коначно локалне самоуправе имати своје праве планове за заштиту и спасавање и, такође, правилник о методологији, који ће бити јединствен за све, који је врло значајан, значи, немамо разлике од једне до друге локалне самоуправе. То су, по мени, јако позитивни помаци.

Сада неколико реченица о овом другом закону, који је такође наишао на велико одобравање, а то је Предлог закона о добровољном ватрогасству. Видим да су савези јако поздравили ово. Има новина у смислу увођења ватрогасних јединица, а с обзиром на то да има 150 друштава и 300 савеза, њихово ангажовање, у смислу добијања возила, о чему је министар говорио, и њихово укључивање у рад и помоћ МУП-у и регуларним јединицама били би од великог значаја.

А посебно су одушевљени финансирањем, јер ће према овом предлогу закона бити обезбеђено и финансирање, додуше од 2019. године, али у том смислу је направљен велики помак. Финансирање ће имати из три основе: од Републике, локалне заједнице, помоћу донација, поклона. И, имаће један простор за сопствене приходе, па бих вас замолила да овом приликом или следеће недеље када будемо разговарали о томе објасните да ли је то у складу са правилницима који тек треба да се праве, где ће то бити тачно објашњено, какве су надлежности добровољних друштава

И, да напоменем да је свуда, у Словенији поготово, част бити добровољни ватрогасац и да је овим направљен један добар помак.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

Желим да вас обавестим да је време ваше посланичке групе истекло.

Следећи говорник је господин Драган Јовановић.

Изволите, колега Јовановићу.

ДРАГАН ЈОВАНОВИЋ: Господине председавајући, госпођо министре, уважене даме и господо народни посланици, користим прилику да поздравим и начелника Сектора за ванредне ситуације господина Предрага Марића, с којим сам имао прилике да сарађујем толики низ година па ми је задовољство да могу да га поздравим и у Народној скупштини.

Пре свега, осврнућу се на Предлог закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама јер сам и сам по функцији, као дугогодишњи председник општине, био шеф штаба за ванредне ситуације на територији локалне самоуправе и знам какви су све ту проблеми. Небројено пута и данас и прекјуче у току расправе чула се овде реч – превентива. Сви се слажемо да је превентива најважнија. Међутим, треба доста тога урадити да превентива помогне.

Оно што је добро, господине Марићу, пошто тренутно немамо министра Стефановића у сали, јесте да пријем људи, попуна ватрогасних бригада по локалним самоуправама иде добро, за разлику од неког претходног периода, треба отворено да кажемо, када су ти људи примани по политичкој линији. Данас је то потпуно другачије, имамо конкурсе, обуке, и то је добро.

Мало пре сам поменуо да сам 2014. године био шеф Штаба за ванредне ситуације у Општини Топола; био сам, нажалост, и сведок погибије, односно утапања ватрогасца-спасиоца за време оних великих мајских поплава и знам колико је то тежак и одговоран посао.

Да би превентива помогла и да би помогла добра попуњеност ватрогасних бригада, потребна је њихова техничка опремљеност. Нажалост, ми у мањим срединама по Србији, господине Марићу, имамо доста стара возила; негде су још они стари ФАП-ови, који су стари по тридесет и више година. Имамо општине у брдско-планинским подручјима где нпр. у току ове јесени, имамо доста паљења траве и свега осталог, и док стигну возила до њих, та стара возила, прође и по сат времена и, нажалост, десе се стопостотне штете. То је нешто за шта ви заједно са Министарством, Влада и ми као Народна скупштина, када доносимо буџет за наредну годину, морамо изнаћи решење, да се та техничка попуњеност возила... Затим, доста мањих јединица, нажалост, у свом саставу немају маказе за сечење лима приликом удеса итд. Тако да је то оно што је неопходно да купимо и да људима помогнемо.

С друге стране, један сам од народних посланика који су у прошлом и овом сазиву Парламента говорили доста о Закону о противградној заштити. Нажалост, када говоримо о закону о ванредним ситуацијама, не можемо да се не осврнемо на све оно што су сељаци, како у Шумадији тако и у целој Србији, претрпели ове године, штете од града. Здушно сам се залагао, као и моје колеге посланици, да се донесе нов Закон о противградној заштити. Ми смо га донели, али тај закон је предвидео да систем из Министарства унутрашњих послова пређе у Министарство пољопривреде. То се показало као веома лоше.

Молим вас, када сагледавате како се одређени закони примењују, да ми већ у наредној години покушамо да вратимо, јер се ово показало као

катастрофално лоше. Куповина ракета, превоз ракета, аутоматизација система, то може да функционише само ако буде при МУП-у, и ваше колеге то јасно и гласно треба да чују. Јесте да смо некада имали расправе жестоко око свега тога, али се показало да Министарство пољопривреде нема начин или нема добру вољу, не знам како бих то тачно назвао, да на адекватан начин управља противградном заштитом.

Да би се тај систем уредио, кажем још једном, да бисмо имали довољан број ракета на свим противградним станицама, да би се радила аутоматизација адекватно на целој територији Републике Србије, потребно је да МУП преузме бригу о противградној заштити. Мислим да бисмо тиме на прави начин помогли нашим сељацима и уопште пољопривредним произвођачима.

Сходно времену које имам на располагању, само ћу рећи да су ове измене закона велики корак напред, да ћемо у дану за гласање, наравно, моје колеге и ја подржати ове измене. А биће прилике да и у расправи о појединостима још доста кажем о свему овоме. Хвала пуно.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Јовановићу.

Реч има Милија Милетић.

Изволите, колега Милетићу.

МИЛИЈА МИЛЕТИЋ: Министре Кубуровић, уважени сарадници из Министарства правде, Министарства унутрашњих послова, колеге посланици, грађани Србије, ја сам Милија Милетић и долазим из Сврљига, а то је најлепша општина у Србији, која се налази поред града Ниша, то је најлепши град у Србији. Изабран сам са листе Српске напредне странке, али у Скупштини Србије представљам Уједињену сељачку странку.

Пошто смо сведоци лоших ствари које су се дешавале у претходном периоду, наша мала општина из које ја долазим, општина Сврљиг, затим Бела Паланка, Гацин Хан и велики број таквих општина увек су биле у великим проблемима када су биле тешке ситуације, када су били пожари 2007. године, 2010. године када су биле поплаве, када је била суша, када је био град, када је била зима. Све се то дешавало у нашим малим општинама. Зато ћу ја овде говорити о тим стварима.

Јесте, имам мало времена, али напоменућу само неколико ствари.

Врло је битно да сад овај закон усвојимо. Врло је битно зато што смо ми као локална самоуправа, када сам ја био председник Општине, до 2014. године, имали организацију Регионалног штаба за ванредне ситуације, када је с нама био господин Предраг Марић, где смо сви заједно учествовали у свим тим активностима: било је и гашење пожара 2007. године, 2010. године одбране од поплава, заштита од зиме, од великог снега. Стварно је била велика потреба за формирањем добровољног ватрогасног друштва. То је нешто врло битно. Ми смо то урадили, и о томе

може да каже и господин Марић. Имали смо и једну акцију где су наши људи који раде у том друштву били активни, помагали нашим ватрогасцима.

Врло је битно за све нас у овом закону... Ја сам полицијски син, мени је отац био полицајац, и за мене је врло битно да полицајци, људи који раде на безбедности наших грађана, имају могућност да имају већу плату, да онај ко много ради има већу плату. Нормално, не смемо заборавити оне људе у полицији који раде на управним пословима, оне људе који раде са странкама, јер су ти људи врло битни у систему МУП-а.

Још једном, мислим да је све ово што сада радимо добро. Мислим да је потребно да у наредном периоду још више ставимо акценат на те мале општине, мале средине, на та добровољна ватрогасна друштва, да она могу бити активнија и да се тим друштвима обезбеди чак и опрема.

Ми смо из локалне самоуправе обезбедили опрему за Добровољно ватрогасно друштво. Та опрема је сада код наших људи. Очекујемо да заједно, уз још бољу едукацију, уз помоћ наших ватрогасаца, радимо на побољшању услова, јер општина Сврљиг, Бела Паланка, те мале општине имају велику територију, брдско-планинска подручја и стварно треба боља организација.

Уједно бих сада, пошто министар Стефановић није ту, подсетио његове колеге сараднике...

(Председавајући: Време, колега Милетићу.)

Само да завршим, извините.

... Када сте били код нас, у Сврљигу је отворена Полицијска станица, нови објект, тада је обећано да се обезбеди једно теренско возило, неки цип или тако нешто, баш због потребе да се заштитимо од тешких ствари, да дођемо у сваком тренутку до сваког нашег села, до сваког нашег грађанина.

Још једном, хвала. Ја ћу као посланик Уједињене сељачке странке гласати за све ове законе. Мислим да је неопходно да ово усвојимо, јер је то потребно грађанима Србије. Хвала још једном.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Милетићу.

Реч има Александра Мајкић.

АЛЕКСАНДРА МАЈКИЋ: Захваљујем, председавајући.

Даме и господо народни посланици, поштована министарка са сарадницима, као и представници другог министарства који су данас са нама, у дискусији ћу се осврнути на два нова закона која су данас пред нама, а то су два потпуно нова закона – закон о добровољном ватрогаству и закон о бесплатној правној помоћи.

Закон о добровољном ватрогаству у потпуности ће убудуће регулисати ову област након усвајања овог закона. Досад смо имали

неколико одредаба у различитим законима које су регулисале ову област, али су свакако добровољни ватрогасци својим радом у претходним деценијама заслужили да имају потпуно нов и свој закон.

Ко су добровољни ватрогасци? То су сви они добри људи којима никада није био проблем да иду на места где је ризично, одакле се други извлаче. То су људи који често, без недостатка основне заштитне опреме и потпуно бесплатно, без икакве накнаде, одлазе да гасе пожаре и спречавају остале непогоде које се дешавају на територији наше лепе земље. Због тога те људе често треба помињати, често о њима и на свим местима треба говорити.

Добровољно ватрогаство у одређеним деловима Србије има дугу традицију. Тако је прво добровољно ватрогасно друштво основано у Земуну, у Кикинди је основано 1875. године, у Крагујевцу 1887. године и оно се годинама развија. Тако је 1945. године на територији целе Србије било око шестсто чланова добровољних ватрогасних друштава. Данас само на територији града Кикинде, из које ја долазим, има исти толики број чланова, додуше не можемо рећи да су сви активни. Кикинда има девет села и у сваком селу постоји добровољно ватрогасно друштво и ватрогасни дом. Они су тренутно у пројекту прекограничне сарадње са Румунијом, где треба да им се обезбеди одређена заштитна опрема (одела, ципеле) и да добију много бољу обуку него што су имали досад.

Али наравно да и даље постоје проблеми. Без обзира на то што је начин финансирања ових добровољних ватрогасних друштава у Кикинди бољи него у другим локалним самоуправама, и даље постоје проблеми око опреме. И даље постоји проблем са камионима који су стари 30-40 година; велики је проблем са регистрацијом тих камиона. Постоји и проблем што нека сеоске месне заједнице немају ни камионе, него тракторима вуку цистерне с водом да би угасили пожар. Колико ова добровољна ватрогасна друштва и добровољни ватрогасци у Кикинди, а верујем и целој Србији значе, говори и прецизан податак да је само у првих двадесет дана у октобру у Кикинди на пољима било 170 пожара, а у једном тренутку је било девет пожара у исто време. Да није било ових чланова добровољних ватрогасних друштава, последице би биле много веће и теже на све оно што се издешавало у пољима.

Због тога поздрављам доношење овог закона, очување онога што се односи на добровољно ватрогаство, јер и много развијеније земље Европе чувају добровољце, па тако и ми треба да следимо тај пут. Такође поздрављам то што ће се овим законом на неки начин уредити будуће финансирање добровољних ватрогасних друштава, чланом 30. Међутим, показало се да свим тим добровољним ватрогасцима, без обзира на то што је, наравно, потребно да имају добру опрему и да имају, на неки начин,

редовно финансирање за њихове редовне потребе, не за плате, оно што је најбитније, то је да их помињемо и да они чак и без речи хвале раде оно што је најбоље за њихову средину, тј. да спасу људе и имовину у тој средини.

Што се тиче закона о бесплатној правној помоћи, ми седамнаест година чекамо на доношење овог закона. Прва радна група за доношење овог закона формирана је 2001. године. Драго ми је што је држава спремна да определи велика средства како би се спровео овај закон. Колико је мени познато, једна и по милијарда динара је опредељена за ово. Исплаћиваће се из буџета локалне самоуправе, а такође из буџета Републике Србије.

Законом је одређен широк круг лица која могу да испуњавају услове за пружање бесплатне правне помоћи. Такође је одређен поступак за пружање правне помоћи. Оно што је мени посебно драго јесте то што је на овај начин којим је у закону одређен круг пружалаца бесплатне правне помоћи након низа година са адвокатуром постигнут договор да то буде овакво решење, због тога што се струци и професионализму изашло у сусрет самим дефинисањем ко може да пружи бесплатну правну помоћ лицима у Србији.

Овај закон је корак напред ка већем поверењу у правосудје Републике Србије и сигурно је да ће онима који имају најслабије материјално стање у Србији, а такође и рањивим групама донети лакши приступ правди. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

Реч има народни посланик Љупка Михајловска.

ЉУПКА МИХАЈЛОВСКА: Хвала најлепше, председавајући.

Даме и господо, грађанке и грађани, министар полиције, нажалост, тренутно није у сали и јако ми је жао, тако да ћу у нади да ће се вратити, касније говорити о тим законима. А можда се и неће вратити пошто сам управо добила информацију да су испред „Комтрејда“ избачени полазници ИТ академије коју је организовала Влада Републике Србије у оквиру преквалификација и доквалификација и да је раскинула уговор са „Комтрејдом“ уз образложење да немају довољно стручне кадрове. Шта се дешава, не знам, надам се да ћемо имати више информација о томе.

Искрено, било је тешко припремити се за ову седницу, између осталог и због тога што заиста нема много примедба на већину закона који су данас овде пред нама и ја ћу се сада осврнути на сет закона за које је задужено Министарство правде. Наравно, за мене лично, а верујем и за већину људи који се дуго баве људским правима, један од најважнијих закона јесте закон о бесплатној правној подршци.

У овом закону сам видела коментаре већине организација цивилног друштва, односно невладиних организација. Видела сам да сте већину

коментара, конкретно „Јукома“, усвојили, као и бројне друге коментаре, и заиста то похваљујем. Похваљујем и то што су у закону препознате одређене категорије осетљивих друштвених група као оне категорије људи који могу добити бесплатну правну помоћ.

Оно што је такође важно да још једном истакнем јесте то што је невладиним организацијама остављена могућност да наставе са пружањем бесплатне правне помоћи. Добро је да сте препознали да су они кључни актери у том смислу с обзиром на то да када су оне то радиле, правосуђе је мало знало или нимало знало о стању људских права, и добро је да је њима омогућено овим законом и да су негде, како и сами кажете у образложењу, системски препознати.

Можда неке евентуалне недоумице или изазови који би могли да се десе у складу с овим законом јесу, рецимо, конкретно члан 4, који каже да и онај који не испуњава услове, у смислу ако није корисник социјалне помоћи, има право ако би га коришћење правних услуга довело у ситуацију за потребу социјалне помоћи. Не знам како ће се то мерити, мислим да ће то бити велики изазов. Као и ово да се одбија поступак у коме је очигледно да тражилац бесплатне правне помоћи нема изгледа на успех. Ту можемо запасти у једну незгодну ситуацију, која би могла да проистекне из нечије субјективне процене да ли постоје изгледи да се спор обави на квалитетан начин.

То су можда неки изазови које сам ја приметила у закону, али начелно још једном желим да похвалим овај закон. Мислим да је то велики помак за остваривање основних права, посебно код људи који су финансијски и на други начин угрожени.

Кратко ћу се осврнути на Предлог закона о допуни Закона о оверавању потписа, рукописа и преписа. Ту немам никакву примедбу на овај члан који мењате, али сам искрено очекивала још када је он дошао (он је дошао доста раније у односу на ове друге законе у скупштинску процедуру) да ћете мењати члан 17, односно онај део који се односи на клаузулу када је реч о потписивању лица која не могу да дају својеручни потпис. Овде конкретно мислим на особе с инвалидитетом, рецимо, слепе и слабовиде или друге људе који из било ког разлога не могу својеручно да се потпишу. Имамо измену Закона о спречавању дискриминације особа са инвалидитетом у вези с коришћењем факсимила, али, нажалост, колико ми је познато и колико су ми људи говорили, код јавног бележника имају великих проблема с тим јер се факсимил не признаје као легално средство за потпис, тако да се надам да ће ускоро и у том смислу доћи до тих измена.

Хтела сам да се осврнем на овај закон за који је задужен МУП, а то је Предлог закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама. Опет морам да кажем, када анализирам законе,

уваек их анализираам из угла особа са инвалидитетом и како они утичу на особе са инвалидитетом. Заиста се искрено надам да ће се кроз стратегију која је предвиђена овим законом, а и кроз друге законске акте, препознати неопходност да се особе са инвалидитетом укључе у сва даља планирања када је реч о евакуацији у ванредним ситуацијама.

Претпостављам да представници Министарства знају да је на Трећој конференцији УН у Јапану ово била једна од кључних тема и да смо добили, између осталог, и препоруку Комитета УН у односу на иницијални извештај који смо поднели, а који се односи на спровођење Конвенције УН о правима особа са инвалидитетом, да смо у овом смислу мало тога предузели.

Похваљујем да се у закону особе са инвалидитетом препознају као групација која има предност при евакуацији, али, с друге стране, када говоримо о људима са инвалидитетом, овде не мислим само на то да они треба да буду неко ко се евакуише, већ они врло корисно могу утицати на заједницу да и сами буду они који помажу при евакуацији, при некој ванредној ситуацији, посебно ако говоримо о људима који имају неки други облик инвалидитета а не само телесни. Тако да се надам да ће се ово такође уврстити у израду стратегије и да ћете укључити организације које се баве особама са инвалидитетом јер, према проценама Светске здравствене организације, око 15% укупног становништва су особе са инвалидитетом. То је велики број.

Такође и подаци са ове конференције у Јапану коју сам поменула кажу да је стопа смртности у опасним ситуацијама од два до четири пута већа када је реч о људима са инвалидитетом. Дакле, говорим и о светлосним сигнализацијама за људе који не чују и о разним другим моделима које би требало уврстити, па и у Закон о планирању и изградњи, јер ви вероватно добро знате да неко ко се отежано креће не може да користи противпожарне степенице.

Толико од мене. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колегинице Михајловска.

Реч има Дијана Вукомановић.

Изволите.

ДИЈАНА ВУКОМАНОВИЋ: Захваљујем се, председавајући.

Пошто колеге посланици из владајуће коалиције несебично хвале министра Стефановића, дозволите да и ја своје излагање започнем похвалама. Као и моја уважена колегиница, шефица наше групе др Санда Рашковић, похвалићу начелника Сектора за ванредне ситуације Предрага Марића. Ја сам убеђена да због његових способности и способности његовог тима, неће му замерити министар зато што га хвали опозиција... А, такође, јер само квалитетни људи, поготово у ванредним ситуацијама,

способни да организују тимове и интервенције у ванредним ситуацијама, преко су потребни овој држави, која је, па и по овом дневном реду, у неком катастрофичном стању.

Моје уважене колеге су већ говориле, сведочиле су из својих јединица локалне самоуправе колико наша држава нема капацитете да реагује на неке ванредне изазове, у случају неких несрећа изазваних било људском грешком или неком вишом силом.

Али, ево, на трагу ових похвала, дозволите да се у српском парламенту чује и похвала и захвалност Удружењу ватрогасаца из Јужног Велса. Мислим да се колега др Бачевац из Новог Пазара већ захваљивао на опреми коју они континуирано већ неколико година пружају Србији. Недавно су упутили три навална возила као неку врсту донације. Још 2012. године је група ватрогасаца из Велике Британије, односно из Јужног Велса довезла шест возила за помоћ ватрогасцима, односно то је била донација. Возили су кроз пет-шест европских држава, преко 22.000 километара.

Кад већ причамо о пожарима, морам да констатујем – да није било ватрогасаца из Рашке, можда би пожар који је избио у Новом Пазару био и катастрофалнији. Хоћу рећи колико је држава Србија у стању људске, животне потребе за опремом, за новцем из буџета који ће се улагати на заштиту грађанства и људи на терену широм Србије. Политичари који су на власти треба да се ману политиканства и замагљивања реалних друштвених потреба. Ми сад идемо у сусрет формулисању нацрта буџета за 2019. годину и заиста апелујем на власт да много већа средства усредсреди на решавање спасавања људских живота. Услед ових глобалних климатских промена, мислим да ће грађанство у Србији, становништво, бити у све већој потреби за таквим усмеравањем средстава.

Ја ћу се исто као и моја уважена колегиница Михајловска осврнути, пошто имам ограничено време, на овај закон о бесплатној правној помоћи и рећи оно што је већ очигледно. Дакле, ово није неки нови институт који не постоји у нашем друштву, јер је већ и Комитет правника за људска права мапирао око 95 различитих организација. Постоје различите организације које *pro bono* ... Та чувена реч, којој се обрадујете када вам адвокат каже да ће нека од његових услуга бити *pro bono*, али заиста је много људи који су у потрази за правдом у земљи Србији, у безизлазном положају и потребна им је помоћ стручних људи.

Ви знате, госпођо министар, колико су струковна удружења, адвокати, са оправданом аргументацијом истицали да доношење закона о бесплатној правној помоћи неће решити квалитет или убрзати приступ правди у Србији. Они имају, наравно, своје струковне, веома убедљиве аргументе, али ја се бојим да на овај начин сроченим законом о бесплатној правној помоћи ми једноставно дајемо политички легитимитет једној

социјалној сегрегацији у Србији, односно говоримо да ће само сиромашни људи у Србији, а то су, наравно, овде наведене категорије и поготово рањиве категорије, једноставно бити осуђени на добијање бесплатне правне помоћи.

Притом, рецимо, конкретно у члану 32. став 4, ви сте унели једну одредбу која заиста каже да тај дипломирани правник, са три године искуства у струци, уколико за осам дана не доноси решење о додељивању права на бесплатну правну помоћ... Додуше, и овај рок од три дана по пријему захтева, односно достављања допунске документације... Сматра се да је захтев одбијен. Зашто се овде није писало – сматра се да је захтев, односно орган управе, односно тај дипломирани правник... Зашто овде нисте написали – сматра се да је захтев прихваћен? Јер тих, колико сте израчунали, овде сте се позивали на истраживања која је радила Светска банка, ако је преко 600.000 потенцијалних корисника бесплатне правне помоћи, ја мислим да је овде требало да се донесе управо то решење – ако орган управе ћути, односно није способан да у року од осам дана донесе решење, да се сматра да је захтев прихваћен.

Ви знате колико ти сиромашни људи не познају права. Неки од њих су неписмени, не могу уопште пред шалтером да добију неки папир, мада се овде говори о дигитализацији. Ја мислим да је управо у члану 32. став 4. требало да пише да се захтев прихвата ако орган управе ћути.

Хвала вам, немам више времена.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колегинице Вукомановић.

Господин Новица Тончев, повреда Пословника.

Изволите.

НОВИЦА ТОНЧЕВ: Поштовани председавајући, повреда члана 27.

Мало смо се удаљили од горуће теме, а то је о нашем стању у правосуђу. Како моја посланичка група нема више времена, ја бих хтео да укажем и на ту тему, која је врло важна за наш правосудни систем.

Хоћу да поздравим вас и министарку и да говорим поводом повреде Пословника о Предлогу одлуке о избору судија који се први пут бирају на функцију.

Ја долазим из једне мале општине, где је за избор предложен судија из Београда. Хоћу да подсетим министарку, да ли ће тај судија стварно да остане у Сурдулици, што бих ја волео, да не буду мале општине као неки „проточни бојлер“ где ће да нам долазе судије и да се после неколико месеци враћају, а ту трпимо и ми, и грађани, као и предмети који стоје. Али бих волео, пошто је Сурдулица мало и лепо место за живљење, да судије које дођу из Београда остану да живе у Сурдулици.

Друга ствар на коју бих хтео да укажем... Знам, министарка, да ви не можете да утичете, а и није по закону да утичемо на судије и тужиоце,

али имамо велики проблем у правосуђу у Пчињском региону. Посебно сам ја као народни посланик био изложен прогону тужитељке Данијеле Трајковић. Ја сам вам дао предмет, који хоћу да погледате лично. Ако ја као народни посланик не могу да докажем да ли је ова фотографија која је овде шминка или је тешка телесна повреда, онда не знам како ће остали грађани да реагују на то, те вас молим да мало више обратите пажњу на ствари које се дешавају у Пчињском округу и на рад правосуђа.

Ја вам се захваљујем што сте ми дали шансу да кажем ово.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Тончев.

Сматрам да нисам повредио Пословник.

Наравно, увек имате шансу да укажете на повреду Пословника као и на све друго, у складу са Пословником.

Да ли желите да се Народна скупштина изјасни у дану за гласање? (Не.) Хвала вам.

Реч има Вера Јовановић.

Изволите.

ВЕРА ЈОВАНОВИЋ: Захваљујем.

Поштовани председавајући Маринковићу, министарко Кубуровић са сарадницима, сарадници министра Стефановића, колеге посланици, Предлогом закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама постиже се превенција и спремност појединаца и заједнице за брзо реаговање.

Катастрофа представља елементарну непогоду или техничко-технолошку несрећу чије последице угрожавају безбедност, живот и здравље већег броја људи, материјална и културна добра. Елементарна непогода је појава хидролошког, метеоролошког, геолошког или биолошког порекла проузрокована деловањем природних сила. Такође, непогоде су земљотреси, поплаве, бујице, олује, јака киша, атмосферска пражњења, град, суша, одрони, клизишта, снежни наноси и лавине. Једна од техничко-технолошких несрећа је изненадни и неконтролисани догађај или низ догађаја који је измакао контроли приликом управљања одређеним средствима за рад и приликом поступања с опасним материјама у производњи, употреби, транспорту, промету, преради, складиштењу и одлагању, а то се углавном односи на пожар, експлозију, хаварију, саобраћајни удес у друмском, речном, ваздушном саобраћају.

Оно што је веома важно, а предвиђено је овим законом, јесте ефикасно реаговање у случају катастрофа и предузимање оперативних мера од стране штаба за ванредне ситуације на нивоу јединица локалне самоуправе. Овај закон даје овлашћења Републичком штабу за ванредне ситуације да у случајевима када изостане правовремена реакција може одреаговати Републички штаб.

Члан 15. став 3. предложеног закона предвиђа да процену ризика од катастрофа израђују привредна друштва и друга правна лица која у свом саставу имају организационе целине чији су капацитети, обим и значај делатности од посебног значаја за привреду Републике Србије из области енергетике, телекомуникација, рударства и саобраћаја.

Процену ризика врши правно лице које управља пословним објектима капацитета више од сто лица, а ако је у питању боравак деце до 14 година израда процене се врши без обзира на број деце. Сваке три године се врше, а периодично ажурирају, процене ризика, што је регулисано овим законом.

По члану 16, буџети општина и градова ће се оптеретити, али то је улагање у превентиву и сваки динар уложен у превентиву враћа се осмоструко. Према досадашњим лошим искуствима, када имамо ситуацију да се гради све и свашта на многим локацијама где постоје велики идентификовани ризици, онда ће се проценом ризика овим планом одређивати зона ризика и смањити могућност оваквих појава.

Овим законом се уводе значајне новине у начину израде процене ризика и плана заштите, начину израде процене ризика и спасавању у смислу давања надлежности правним лицима која морају имати потребно овлашћење од стране МУП-а, у складу са чланом 19. овог закона. У ставу 4. овог члана прецизира се временски период од пет година за који важи добијена лиценца и овлашћење, након чега се мора поново обновити поступак. У досадашњој пракси полагања стручног испита за добијање лиценце за израду процене ризика и плана заштите и спасавања примећен је веома низак ниво знања кандидата, па је предвиђена обавеза похађања обуке. Министарство унутрашњих послова ће прописати потребне услове за добијање овлашћења за извођење наведене обуке.

Локална самоуправа доноси акт о организацији и функционисању цивилне заштите; израђује и доноси процену ризика; образује штаб за ванредне ситуације; одређује субјекте од посебног значаја; планира и обезбеђује буџетска средства; образује јединице цивилне заштите. Јединице локалне самоуправе могу бити ослобођене обавезе образовања јединица опште намене, али само под условом да на својој територији имају обучену јединицу са двадесет припадника.

Колико је било битно доношење овог закона говори чињеница да је Република Србија доживела катастрофалне поплаве у мају 2014. године, а такве размере поплава нису забележене у последњих 120 година. Поплава је захватила 38 општина централне Србије, имовину више од 1.600.000 људи. Да би се боље разумело, то је 22% од укупног броја становника Србије. Најтежа ситуација је била у Обреновцу, али захваљујући ангажовању Жандармерије, Војске, а посебно Сектора за ванредне

ситуације, угроженом становништву је пружена помоћ. Полицијским и војним хеликоптерима превожени су угрожени грађани, а један такав случај памте сви грађани, када је полицијски хеликоптер спасао бебу од само једне године старости из Пољана код Обреновца. Угрожено становништво је спасавано хеликоптерима, камионима, чамцима, багерима, грађани Србије су показали солидарност, а Влада Србије, на челу са премијером, а сада председником, Александром Вучићем, министром Небојшом Стефановићем и министром одбране Гашићем учинили су напор да катастрофу држе под контролом.

Та катастрофа захватила је и моју општину Раковицу, али захваљујући Штабу општине Раковица, на челу са председником Општине, поплавлени грађани су смештени у тадашњи хотел ДМБ-а и грађанима су обезбедили храну, одећу, обућу и смештај.

Ове поплаве су имале и своје хероје. Један од њих је и живот дао спасавајући друге, а то је млади Дејан Лазаревић из Тополе, ватрогасац, који је сахрањен 18. маја 2014. године, кога су испратили породица, пријатељи ватрогасци, наравно и наш министар Небојша Стефановић.

Искрено се надам, колеге посланици, да ћемо овај сет закона са задовољством прихватити у дану за гласање. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

Реч има Миланка Јевтовић Вукојичић.

Изволите, колегинице.

МИЛАНКА ЈЕВТОВИЋ ВУКОЈИЧИЋ: Захваљујем.

Поштовани председавајући, уважена министарко са сарадницима, чланови Министарства унутрашњих послова, колеге посланици и посланице, поштовани грађани Републике Србије, пред нама се налазе предлози закона из две области, и то из области Министарства унутрашњих послова и предлози закона који се односе на Министарство правде. И једни и други закони са аспекта Српске напредне странке представљају и те како значајан искорак напред у смислу безбедности грађана, у смислу безбедности Републике Србије, у смислу једнаке доступности правде за све грађане Србије. У том смислу, Српска напредна странка, нема дилеме, у дану за гласање подржаће све предложене законе.

Сада ћу се осврнути на Предлог закона о процени ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама, који је и те како значајан с аспекта безбедности грађана, посебно у ситуацијама када наступи нека од катастрофа, које могу бити различитог облика: од пожара, поплава, земљотреса итд.

Морам да истакнем велики значај овог закона пре свега на плану успостављања превентивних активности и превентивних планова заштите. Зашто су превентивни планови заштите, односно превентивни

планови отклањања ризика важни? Зато што се њима на прецизан начин таргетира конкретни ризик, а онда се тај ризик на адекватан начин обрађује у том смислу да се последице његовог настанка сведу на најмању могућу меру, ако већ не постоји могућност да се он избегне.

Морам да нагласим да током поплава 2014. године, које су биле највеће поплаве у последњих 120 година, ниједна јединица локалне самоуправе ни привредно друштво на територији Републике Србије нису имали план процене ризика и план заштите и спасавања на чију је израду дало сагласност Министарство унутрашњих послова.

Претпоставка је да се само оваквим начином, односно само оваквим плановима јединица локалне самоуправе, на чију израду сагласност даје Министарство унутрашњих послова, и те како може утицати на смањење ризика од катастрофа, највећих могућих, а највеће катастрофе су свакако губљење људских живота. Управо је при поплавама 2014. године дошло и до губљења људских живота. Влада, на чијем је челу тада био сада председник а тада премијер Александар Вучић, 20. маја 2014. године прогласила је тродневну жалост на територији Републике Србије.

Такође желим да ставим акценат на посебан значај Републичког штаба цивилне заштите, пре свега на специјализоване јединице, јер оне, као ни читава цивилна заштита практично, „жуто предузеће“ Биласа апсолутно нису интересовале. Морам да нагласим да је од 2012. године до сада формирано око двеста специјализованих јединица Републичког штаба цивилне заштите, да су оне смештени по окрузима, да је у плану да се од 2020. године почне и с активним укључивањем резерве, а све у циљу побољшања безбедности наших грађана.

Морам да истакнем и да је за припаднике снага специјалних јединица купљено 2.000 комада гардеробе. Такође морам да истакнем да је попуњеност четири елитне јединице 100%, да је попуњеност других специјализованих јединица 90%. Морам да нагласим да се активностима којима се баве специјализоване јединице, односно одзивом на цивилну заштиту... Последњи одзив је био 93%, и то је највећи одзив, чак и кад се пореди с одзивом у бившој Југославији.

Оно што надаље желим да кажем, то је да је закон о бесплатној правној помоћи такође и те како значајан искорак напред. Он се ослања на ратификовану, потписану Истанбулску конвенцију. Што је најважније, он омогућава једнак приступ правди свим грађанима. То је оно што је и Уставом гарантовано. Наравно, законом о бесплатној правној помоћи тачно је одређен круг лица али никако не могу да се сложим да се он односи само на социјално најугроженије. Он се односи и на друге грађане који би плаћањем правне помоћи и подршке дошли у тешку материјалну ситуацију, тако да остваре право на новчану социјалну помоћ.

Морам да истакнем да и удружења, која такође могу да пружају ову правну помоћ преко адвоката, имају пројектна финансирања, значи могу да се не финансирају директно из републичког буџета и, наравно, тим пројектним финансирањем могу да пружају и те услуге.

Овде смо од представника „жутог Ђиласовог предузећа“, од његових посланика, којих додуше нема сада, чули да овде нема владавине права. Морам да истакнем да у њихово време није било владавине права, да је у њихово време било 30.000 правноневидљивих лица, углавном су то били Роми; да је правноневидљива лица, односно Роме, Ђилас присилно исељавао из Београда, тобож зато што нису имали овде пребивалиште. Они су били правноневидљиви – постојали су, а у ствари нису постојали. Тек је доласком Српске напредне странке усвојен Закон о ванпарничном поступку, којим се тим лицима омогућава накнадни упис места и времена рођења, и тај број је сада смањен на око 5.000. Овим законом о бесплатној правној помоћи управо су и ова лица предвиђена да им се та помоћ пружа.

Српска напредна странка подржаће све оно што се тиче бољитка грађана и Србије. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

Реч има Ана Стевановић. Није присутна.

Следећа је Љиљана Малушић.

Изволите, колегинице.

ЉИЉАНА МАЛУШИЋ: Хвала, председавајући.

Уважена министарко са сарадницима из Министарства, даме и господо посланици, ја ћу говорити о Предлогу закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама, али пре тога само пар реченица о резултатима Министарства унутрашњих послова.

Наиме, када је на чело МУП-а дошао господин Небојша Стефановић, ситуација се драстично променила набоље. Шта то значи? То значи да је 2018. године за 3% умањен криминал у односу на првих шест месеци у 2017. години, што значи да је било 1.300 мање кривичних дела него у 2017. години. Такође, у односу на период 2008–2012. смањена су тешка кривична дела или убиства за 34%; значи, 2018. године 34%, што је фантастичан резултат! То је отприлике за трећину мање убистава него у периоду 2008–2012. године.

Такође, Министарство унутрашњих послова заиста брине о својим запосленима, на више начина, пре свега о њиховом стандарду. Прво, повећане су плате, и биће повећане. Затим, граде се станови, и то по изузетно повољним ценама, које су много мање од тржишних цена, петсто евра је квадрат за све службе безбедности: МУП, Војска, БИА и њихове пензионисане колеге. То је нешто што је заиста за дивљење с обзиром на то да знамо да су станови код господина Ђиласа били 1.250 евра плус ПДВ.

Значи, плус униформе, плус одећа. Браво за Министарство унутрашњих послова! Такође, можда не би било лоше да се сви посланици у овом високом дому, кад будемо говорили о буџету, сложе с тим да се изгласа мало већа цифра за МУП. Толико о њима засад.

А сад конкретно закон. Сетимо се само тужне 2014. године када су биле енормно велике поплаве. Кад је урађена процена, трајала је пет недеља, била је поражавајућа: погинуло је 33 људи, односно удавило се или нестало, а материјална штета – 1,7 милијарди евра. У тим поплавама највише је страдала производња, затим социјалне услуге, као и рударство и енергетика. Срећа у несрећи је што није дошло до теже хаварије с обзиром на то да су се појавиле и подземне воде, па није дошло до тешке еколошке катастрофе.

Треба нагласити да су у тој поплави страдали и категорисани путеви. Највећу штету претрпео је Коридор 10 код Димитровграда; само једна деоница коштала је отприлике десет милиона евра. Мостова код категорисаних путева је нестало, срушено тридесет, а оштећено педесет; код некатегорисаних путева двеста мостова. Обреновац је најтеже прошао у тим поплавама, евакуисано је 24.000 људи. Много људи је остало без својих домова. Укупно је обухваћено поплавама 38 општина, евакуисано 32.000 људи. Индиректно и директно у поплавама је било оштећено много људи, отприлике 1.600.000, што је 22% комплетне популације. Такође, оштећене су школе, оштећени су домови здравља, многи су исељени, престало је да се ради по школама, завршена је та школска година, а 51.800 места је било затворено. Десило се, не поновило се.

Ми имамо у Србији 140 колективних центара помоћи Црвеног крста. То није било довољно, тако да су многи културни и спортски центри отворили врата људима који су доживели ову трагедију у сваком погледу. Сама сам присуствовала томе и тада је показан велики степен емпатије, чиме се ја поносим, мислим на комплетну Србију. Мислим да то човека чини човеком и да у свим ситуацијама понекад немамо довољно свести да ми као грађани морамо максимално да помогнемо, сви који су способни, у свим ситуацијама. Надам се да се тако нешто неће поновити.

Оно што овај закон конкретно доноси јесте пре свега план смањења ризика за ниво Републике, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, што је добро. Раде се нови планови са циљем планирања и преузимања превентивних мера. То је најважније.

Затим, зона непосредног ризика – не сме се градити тамо где постоје ризици. Треба да се направи и регистар ризика да би се знало која су места баш ризична, значи директно поред река, затим у близини рудника, електрана итд. И, екстерни план заштите од великог удеса, а то је новина у закону на основу СЕВЕСО директиве ЕУ – да се поред места која су

контаминирана или се претпоставља да нешто може да се деси тако нешто не ради, односно да се не гради.

Хвала на пажњи. Српска напредна странка ће у дану за гласање гласати за све ове предлоге закона.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Верољуб Арсић): Захваљујем.

Реч има колегиница Марија Јевђић.

Изволите.

МАРИЈА ЈЕВЋИЋ: Захваљујем.

Поштовани председавајући, поштована министарко, гости из Министарства унутрашњих послова, Предлог закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама долази као одговор на све изазове који су нас у виду елементарних непогода задесили последњих година, пре свега када је реч о земљотресима, поплавама, клизиштима и другим видовима елементарних непогода.

Као народна посланица која долази из Краљева, могу слободно рећи да последње деценије готово да није било године без неке екстремне ситуације изазване пре свега природним катастрофама. Ево, управо сутра, 3. новембра, навршава се осам година од када је Краљево погодио земљотрес, који је нажалост имао и људске жртве, а мање или више је оштећено преко 12.000 објеката. Морам да искористим прилику и напоменем да је два сата после земљотреса стигао тадашњи министар полиције Ивица Дачић и да су управо полицајци, ватрогасци и припадници Војске били први који су, док је још постојала опасност, помагали у рашчишћавању рушевина. Такође, и ви сте, господине Марићу, били нон-стоп у Краљеву у тим за Краљевчане тешким данима.

Оно што из данашње перспективе, гледано на овај трагичан дан, можемо рећи јесте да је новембарски земљотрес из 2010. године за Краљево био оно што су мајске поплаве из 2014. године биле за Србију, а то је спознаја да смо у временима транзиције заборавили и запоставили систем за деловање у ванредним ситуацијама.

За Јединствену Србију, намера предлагача овог закона, односно Министарства унутрашњих послова, да се акценат и значај прида локалу, односно локалним самоуправама и свим институцијама које су од значаја за ову тему јесте добра и умногоме ће допринети да се правовремено реагује на природне катастрофе. Овај предлог закона прати циљеве Сендаи оквира, односно да држава има примарну улогу у смањењу ризика од катастрофа, али да ту одговорност треба да подели и да укључи локалну власт, приватни сектор и друге институције.

С друге стране, управо у акценту на локал лежи моја бојазност када су у питању капацитети локалних самоуправа, посебно мањих општина, које немају довољно нити људских нити материјалних капацитета за

реализацију законски прописаних обавеза. Ви сте и за овај могући проблем нашли решење, и оно се налази у члану 29. предложеног закона, а то је могућност локалних самоуправа за удруживање и тиме достизање одговарајућег нивоа како квалитета тако и квантитета, ако причамо о бројкама и средствима.

Овом приликом желим да истакнем да је управо иницијатива за овакав вид одговора на све изазове изазване климатским променама и пре свега природним катастрофама дошла од Града Краљева, од оног дела Градске управе који је надлежан за ове послове, а носи назив Одељење за послове цивилне заштите. Управо је формирањем овог одељења намера локалних политичких актера била да се са проблемима које носе катастрофе са собом суочава превентивним мерама и активностима, као и формирањем цивилне заштите.

Нова законска решења, у смислу увођења института попут регистра ризика, планова за смањење ризика, умногоме ће утицати на квалитет будућих решења. Треба водити рачуна да подзаконски акти и све оно што следи у примени овог закона буде синхронизовано, али истовремено и у функцији одрживог развоја локалних самоуправа, као и Републике Србије у целини.

Оно што желим да истакнем можда као непотпуно законско решење јесте да се локалне самоуправе кажњавају ако нешто финансирају, односно не финансирају, што се наводи у делу XII Казнене одредбе овог предлога закона. Казне су предвиђене за све у систему, чак и за поверенике цивилне заштите, који су, сложићете се, ипак велики ентузијастички и добровољци, односно волонтери када су у питању активности цивилне заштите на локалу.

Ово су неке моје сугестије, али свакако Јединствена Србија жели да похвали доношење овог закона, који ће даље послужити као квалитетан алат у циљу адекватног одговора на катастрофе.

Што се тиче Предлога закона о полицији, по први пут се изједначавају плате, тако да ће полицијски службеник у Краљеву и у Београду имати исте плате; људи се баве истим пословима, тако да нема потребе да се не третирају једнако. У последњих годину дана приметан је број униформисаних полицајаца на улицама града и у разговору са суграђанима стекла сам утисак да се осећају безбедније због тога. Полицајци су добили нове униформе и мислим да се никада није више водило рачуна о потребама и проблемима полицајаца, али ја желим да поменем и полицијске инспекторе, који су стуб Министарства. За разлику од полицајаца, они не добијају униформе већ од својих плата одвајају новац за одела пошто раде у цивилу, и надам се да ће се у неком наредном периоду и њима помоћи у том смислу.

Посланичка група Јединствена Србија поднела је три амандмана на Предлог закона о смањењу ризика од катастрофа. Надам се да ће бити усвојени. Без обзира на то, Посланичка група Јединствена Србија подржаће све предлоге закона који су на дневном реду ове седнице. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Срђан Ного.

Изволите.

СРЂАН НОГО: Захваљујем.

Предлог измене члана Закона о парничном поступку који је пред нама је лош и споран. Наиме, из вашег образложења види се да ви тај члан мењате да бисте изашли у сусрет банкама, односно да бисте омогућили лакшу трговину проблематичним кредитима и да бисте омогућили да се на месту тужиоца у неком парничном поступку који је том приликом покренут ново правно лице, које је преузело то потраживање, појави као тужилац, без сагласности туженог.

Најпре да вам кажем да је то у директној супротности Закону о банкама, члан 5. став 2, који прописује да се нико осим банака не може бавити давањем кредита. Можемо се сетити да је и раније тај члан кршен и да смо имали један случај са „Дајнерсом“, када је тужилаштво годинама утеривало дугове за рачун приватне фирме „Дајнерс“, која је неовлашћено издавала кредитне картице. О томе се говорило у Народној скупштини са моје стране, чак су неки посланици владајуће већине то износили и пре мене, када нисам био посланик.

Ако је у току парнични поступак поводом наплате кредита који је покренула банка, наплата кредита је део кредитног посла, а ви сада практично омогућавате да у кредитни посао уђе неко ко није банка. То је кршење закона. Ова измена је спорна зато што сматрамо да треба да остане сагласност тужиоца. То што је неко тужен не значи да је дужан, јер то тек треба да се утврди у судском поступку, судском пресудом, а овде је поступак у току.

Овде се даје могућност банци, која је рецимо некога тужила и у привредном суду, где су спорови велике вредности и велике су таксе, произвела неке озбиљне трошкове и зна да ће изгубити поступак, да просто препусти тај наводни дуг за мала финансијска средства неком ДОО, који нема неки велики улог, и на тај начин избегне плаћање трошкова поступка.

Али није то само за банке, и за јавна предузећа, на пример, Инфостан или Паркинг сервис, који су покренули огромне поступке извршења, који су сада пред судовима и где постоји судска пракса која јасно указује да ће они губити те спорове – имају могућност да се извуку из тога и да се то пребаци на неки ДОО, који има оснивачки улог хиљаду

динара, и да хиљаде грађана не могу да наплате десетине хиљада динара својих трошкова које су добили пред судом. То је озбиљан проблем.

Добро знате да овде постоји један картел адвоката, директора банака, директора јавних предузећа, који су на овај начин испумпавали новац и од грађана и од самих јавних предузећа. Ово је њихова комбинација.

Даље, докле се у овој држави излази у сусрет банкама? Стално се доносе закони у корист банака. Када ће нешто у корист народа, у корист грађана? Ови закони треба због тога да се доносе, а судови да раде у интересу грађана и да спроводе законе.

Зашто се не реши случај *CHF*-а? Европски суд правде, цела Европа, сви су то решили. Ево, пре пар дана и суд у Сплиту – ништава је клаузула о швајцарским францима и ништав је сам уговор. Једино се код нас тај проблем не решава.

Даље да вас питам, госпођо министарка, ево ја сам конструктивна опозиција – да ли ви желите да напуните буџет? Врховни касациони суд је заузео став да трошак обраде кредита није дозвољен уколико банка није јасно предочила који је то трошак. Држава је узела милијарде евра кредита у задњих осамнаест година где су трошкови били од 0,5 до 1%. То је сада са каматама десетине милиона евра. Шта ради правобранилац? Ви предлагате, а Влада поставља и правобраниоца и његове заменике. Зашто они не покрену поступак да обезбеде држави новац у буџету?

Да не помињем еурибор и либор. Свугде у тим уговорима где се задужују држава или јавна предузећа а држава је гарант, стоји и еурибор и либор, плус каматна стопа. А имате и одлуке Европске комисије и судова из ЕУ, значи и суда у Лондону, где су са преко дванаест милијарди евра казнили банке. И ми можемо да се позивамо на те случајеве. Имамо „Сосијете женерал“, која је давала велике кредите држави; она је свугде уговарала еурибор и либор. Зашто их не тужимо? И, ево новца за буџет.

Да не говорим да за динарске кредите које је држава узимала, или јавна предузећа, стоји индексна клаузула у еврима. То су стотине милиона евра који могу да се обезбеде за буџет, али нажалост не постоји таква воља.

Што се тиче избора судија и тужилаца, као и закона о уређењу судова и лобирања, ја сам највећи критичар, и у овој скупштини и у политичком животу, српског правосуђа и стално сам говорио о проблемима. Говорио сам и о партијским утицајима, који нису мали и који су карактеристика, нарочито за 18 година. Има један већи проблем од тога, који далеко више погађа грађане, а то су криминал и корупција унутар правосуђа. То је много горе него било какав политички утицај, зато што је далеко ширег захвата, а за националну безбедност је још опасније када на правосуђе утиче неко споља. Ми сада хоћемо уставним амандманима да

изместимо правосуђе из система државе Србије практично, да га учинимо потпуно неодговорним никоме него страним центрима моћи. Да ли су фактор моћи Амбасада САД, УСАИД и Сорош у правосуђу?

Ево, сад ћу вам илустровати примером. Сад смо изабрали нове неке судије, па тако у образложењу председника Високог савета судства за, рецимо, судију Оливеру Ђурић, која из Првог прелази у Виши суд, каже се, између осталог – разлози за избор, да је два пута, 2007. и 2012. године, у организацији Канцеларије сталног правног саветника Амбасаде САД у Београду и организацији програма Опен голд у САД била на семинарима и познаје енглески језик. То је разлог за напредовање судије?

Рећи ћу вам још једну другу ствар када причамо о лобирању. Овде је један стенограм аудио-снимка разговора који су много пре нашег времена, када сте ви били министар, водили тадашњи високи официри ЦИА Дејвид Роузмен, Бил Џејмисон и Шон Фицпатрик са неким тадашњим носиоцима власти у Србији, где су објашњавали како ЦИА и амерички судови сарађују и како амерички судови воле да излазе у сусрет ЦИА. То није битно за ову тему, ја ћу о томе тек говорити, али шта је битно? Битно је да имамо ситуацију да они напомињу да сарадници ЦИА неће одговарати, уколико ЦИА стане иза њих, ни за случајеве трговине дрогом, оружјем или убиства.

Да ли је то сада, много година касније, случај са нашим правосуђем? Ево вам два примера: шта ћемо са случајем Момчила Перишића, зашто се не завршава поступак? Човек је ухваћен у шпијунажи. Други случај, суђење за убиство Зорана Ђинђића; Милан Веруовић сведочи да су једино он и два службеника Америчке амбасаде били присутни на свим рочиштима. Само они. Зашто је Америчка амбасада толико била заинтересована за тај случај? Очигледно има разлога.

Што се тиче бесплатне правне помоћи, лепо је што сте рекли да милијарду и по издвајамо из буџета за бесплатну правну помоћ, али бих вам поставио једно друго питање – зашто је приступ правди у Србији скуп? Изузетно нам је скуп приступ правди, немојте да се лажемо. Ми имамо таксе које иду од 98.000 динара, ревизија и 400.000 динара може да буде, рочиште 55.000, приговор на вештачење 90.000. Увели смо нотаре, јавне извршитеља. Чему толике таксе, људи? Дајте приступ правди свима. Ако могу Управни и Уставни суд да буду 700, 900 динара, зашто су Привредни суд или други судови толико дигли таксе? Све то поскупљује приступ правди. Значи, то је прави проблем.

А ево вам средства како да обезбедите опет у буџету, да финансирате бесплатну правну помоћ: ми сваке године плаћамо 4,6 милијарди за неосновани притвор, за незаконит притвор, за трошкове одбране. Да ли се икада држава, а има ту могућност, регресирала? Да ли

се икада држава регресирала од неког судије или тужиоца? Пет хиљада притвора годишње, а тридесет јемстава. Па да ли су они људи нормални? Тај судија, чим тужилац предложи притвор, одређује притвор. Где то има? Да предложи вешање, хоће ли да вешају људе? Па после – укида се. Шта ћемо тад? Значи, зашто се не регресирамо од тих људи?

Овде у Скупштини, и Влада Ђукановић и Петар Јојић, свака им част, поред мене... Били смо против избора Гоце Чолић; 535 оптужница је пало жени, 110.000.000 динара држава платила. Знате ли колико је она коштала ову државу? Она се и даље, јелте, води као службеник тужилаштва. То су озбиљни и реални проблеми у правосуђу, које ми морамо да решавамо.

За крај, бесплатна правна помоћ, жао ми је што ту није министар Стефановић, и Закон о полицији. Лоше је што сте оставили могућност да удружења грађана заступају тражиоце азила, као и за неке мањинске групе. Ту сте изашли Сорошу у сусрет.

Међутим, кад смо код азила, подсетићу вас, пре пар недеља сте имали седницу Владе где сте укинули безвизни режим са Ираном. Та седница је била изузетно брза, два минута, стигла директива из Брисела и ви нисте знали зашто сте то урадили. Ево, ја ћу вам сада рећи зашто сте то урадили. Овде имам ексклузивну документацију коју је Столтенберг показао Вучићу; значи, овде је документација о МОИС-у. Знаће људи шта је МОИС, иранска служба. Значи, људи су из Ирана, инфилтрирали се, долазили су овде са пасошима, пасоши се склањају и инфилтрирају се међу мигранте или су са српским пасошима прелазили у ЕУ. То је Столтенберг показао Вучићу и зато сте ви то експресно урадили.

Упозоравам министра, ја знам да он нема везе са тим, министар Стефановић, али то што ја знам њега неће аболirati од одговорности, нека обрати пажњу како се издају пасоши. И, ако жели, пошто ово није за читање у Народној скупштини, ја му могу показати ове материјале, али њему лично. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има министар Нела Кубуровић.

Изволите.

НЕЛА КУБУРОВИЋ: Захваљујем, уважени председавајући.

Даме и господо народни посланици, жао ми је што колега који је такође правник очигледно није разумео одредбу Закона о парничном поступку и позива се на Закон о банкама.

Закон о банкама, тачно је, каже да само банке могу да издају кредите, али ово се не односи на издавање кредита, већ је реч о дугу и класичном уступању потраживања.

Верујем да сте, као и ја, изучили добро законе о облигационим односима, где постоји могућност уступања потраживања.

Шта је циљ ове одредбе и шта је оно што се дешавало у пракси? Привредни апелациони суд је заузео став да уколико дође до уступања потраживања од стране банке према другом правном лицу, први поступак који је започео мора да се оконча. Самим тим што неко више није у улози тужиоца, јасно је да губи спор и да ће тај тужбени захтев бити према њему одбијен. А то доводи до покретања другог поступка, парничног такође, и управо за потраживање једног истог дуга долазимо у ситуацију да водимо два парнична поступка, да два пута ангажујемо судове, што сте сами рекли да није нимало јефтино.

Управо су у привредним споровима високе судске таксе. Такве таксе не односе се на спорове где се јављају физичка лица. Циљ ове измене управо јесте био да се убрза судски поступак, да уместо два поступка имамо један поступак, који може да се оконча у релативно кратком року.

Не разумем зашто се наплата кредита поистовећује са комуналним услугама. Помиње се Инфостан. Мислим да то апсолутно нема никакве везе. Не знам на основу чега знате да ће Инфостан да изгуби спорове које је покренуо за наплату потраживања према грађанима. Верујем да је реч о принудном извршењу. Велики број таквих поступака је у току.

Позивате се на нека комунална предузећа која су вршила злоупотребу када је реч о извршењу потраживања, али морам да вам кажем да је управо ово Министарство правде, и ја док сам била на челу, покретало одређене поступке против појединих комуналних предузећа и да се ти предмети налазе у Тужилаштву за организовани криминал управо због тога што су биле одређене злоупотребе.

Још нешто. Када је реч о приступу правди, судске таксе су у последњих неколико година, односно последње три године, и те како смањене. За 50% су смањене судске таксе, нарочито у поступку извршења, који јесте најскупљи поступак. Оно што ћемо свакако и даље да радимо јесте да покушамо да судским таксама предупредимо да се онемогући лицима да приступе правди.

Бесплатна правна помоћ мислим да је и те како битна. Оно што такође желим да истакнем јесте да ће се у овом случају трошкови, односно накнаде које ће се наплаћивати, за лица која буду вршила правну помоћ, утврдити на основу тарифе коју утврди Министарство правде. Та тарифа коју утврди Министарство правде свакако неће одговарати адвокатској тарифи. С друге стране, када се вратимо на трошкове поступка, морам да вас подсетим да адвокатску тарифу не доноси ни Влада, ни Министарство правде, већ управо доносе адвокати. Уколико имате примедба на висину тих трошкова, морате се обратити адвокатима.

Имали сте још неколико питања. Постављали сте питање за конкретне предмете. Мислим да од мене не очекујте да вам одговорим о

било којем појединачном поступку. Као министар правде досад ниједном нисам коментарисала поступак и сматрам да треба на томе да се инсистира, и на самим посланицима. Не желим да Парламент врши притисак на било кога, или тужиоца или судију. Жао ми је то ту није и господин Тончев, који је малопре помињао конкретног тужиоца, што мислим да није коректно, нити министар правде може да утиче на поступање у конкретном предмету за који је он заинтересован.

Управо је коалиција којој ви припадате неколико пута у последњих десетак дана на неки начин у Парламенту означавала поједине судије и тужиоце. Означавала је и тужиоца који је управо покренуо поступак у односу на вас због позивање на вешање премијерке и председника Вучића, па постављам онда питање – како треба да се осећа тужилац који треба да поступа у конкретном предмету када се о њему говори у скупштинској расправи и када управо о њој имамо такве коментаре и претње на друштвеним мрежама?

Још једном кажем, жао ми је што нисте разумели Закон о парничном поступку. Не односи се на кредитирање, односи се на класично уступање потраживања, и то је један од основних института који је прописан и Законом о облигационим односима. А сврха Министарства правде је управо била да растеретимо судове, да убрзамо поступак и да имамо ефикасније правосуђе. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има Марија Обрадовић, право на реплику.

Изволите.

МАРИЈА ОБРАДОВИЋ: Хвала.

Морала сам да реагујем као овлашћена и као неко ко познаје ову материју. Оно што смо чули током претходног излагања је још једном прилика да се узнемири српска јавност и да се изношењем неистина и лажи прави лажна узнемиреност и буди нетрпељивост према мигрантима, према људима који кроз тешку невољу пролазе и преко територије наше земље и земаља у региону.

Апсолутно је нетачно и глупост да је било који држављанин Ирана са српским пасошем, српским документом... Може да се показује тај папир до сутра, постоји евиденција. Нико од иранских држављана није прошао границу са српским пасошем. Да ли су ирански држављани илегално пролазили, то је друга прича. Да ли је због тога укинут безвизни режим са Ираном, то је друга прича. Немојте да мењате тезе. Немојте да правите узнемиреност у друштву.

То сте урадили и са вешањем, позивањем на вешање премијерке и председника. Али ми нећемо бити земља силоватеља и оних који позивају на вешање, ми ћемо бити пристojна, нормална, напредна Србија, у којој се

на власт долази никако силом, само пристojношћу и вредним радом. Због тога се ми разликујемо од вас. Свака вам част на томе.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Колега Јовановићу, само ми реците по ком основу.

(Неђо Јовановић: По Пословнику.)

По Пословнику? Изволите.

НЕЂО ЈОВАНОВИЋ: Захваљујем се, председавајући.

Члан 107, имајући у виду да је одређеним дезинформацијама дошло до чињенице која подразумева могућност да грађани на сасвим погрешан начин перципирају рад Скупштине, што у сваком случају доводи до деградације овог парламента, што не смете да дозволите. Ја вас молим да убудуће скренете пажњу, под један, да се ни у ком случају не одвајамо од теме, јер коришћење популизма и политичког маркетинга у овој скупштини ради прибављања политичких поена неће нас далеко одвести.

Сигурно је да неће довести ни оне који на тај начин у овом парламенту износе суште неистине, као што је, рецимо, везано за судске таксе. Па од укупног износа судских такси само 40% се враћа судовима, колико ја знам, ако је то тачно, а потребе судова су неупоредиво веће. Одакле треба сервисирати трошкове који се везују за превозна средства, за све оно што подразумева техничке потребе правосуђа у Србији? Одакле? Да ли ће то можда да обезбеди странка Двери? Неће, сигурно. Да ли ће то да обезбеде они који подржавају странку Двери? Неће, сигурно.

Али зато Министарство правде заиста, и ово и у претходном сазиву, чини огромне напоре да сервисира правосуђе на најбољи могући начин и то у пуном капацитету и чини. Велики број основних средстава судовима је доделило управо Министарство правде, и то преко Управе или Дирекције за управљање имовином одузетом из кривичних дела. Колико је само превозних средстава дошло у судове на тај начин.

Молим вас, заиста, кад говоримо о правосуђу, да се користимо чињеницама.

На овај начин ћемо довести грађане у велику заблуду. А ко то жели, има одређени план...

(Председавајући: Приводите крају, колега.)

... То смишљено ради. Смишљено ради да подрије систем ове државе, да подрије државу.

Није то тек тако речено после онога што је речено – ајде да обесимо председника државе, премијерку итд., него ћемо сад да наставимо па ћемо да урушимо и правни систем Републике Србије.

Молим вас да се убудуће овако нешто ни у ком случају не толерише и да водите рачуна о поступању народних посланика на овај начин, јер ово није у духу парламентаризма. Захваљујем се.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега.

Добићете, колега Јојићу, полако. Полако. Ево, сад сте се одјавили.

Прво треба да одговорим колеги на повреду Пословника.

Слажем се да је било неког ширег тумачења теме дневног реда, али сваки народни посланик има право да изнесе свој политички став, тако да сматрам да нисам прекршио Пословник.

Да ли желите да се Народна скупштина у дану за гласање изјасни о повреди Пословника? (Не.) Хвала.

Право на реплику, народни посланик Петар Јојић.

ПЕТАР ЈОЈИЋ: Даме и господа, не бих желео да утичем на носиоце правосудних функција, није ми то намера. Али, гледано из прошлости, колико су досманлије проузроковале трошкова буџету Републике Србије само у акцији „Сабља“, када је ухапшено и приведено 12.500 људи, с обзиром да то утиче на пореске обвезнике (јер то плаћају порески обвезници), ја бих замолио и поставио питање госпођи министарки да нам каже колико је из буџета Републике Србије морало бити исплаћено трошкова везано за акцију „Сабља“, која је оставила тешке последице по демократију и права наших грађана.

И на крају, ти грађани су морали да плате све оно што су проузроковали они који су водили правосуђе у то време, а гледали су само своје интересе. Судије и тужиоци у то време, зна се како су били бирани – бирани су по политичкој линији. Људи који су пре свега остваривали одређена права, али гледали само како ће ко да се окористи и како ће која политичка странка, односно њихова, досманлијска, „жута“ странка да буде привилегована и заштићена.

Према неким мојим сазнањима, трошкови су велики. Али да ја не бих био у заблуди, а то је врло интересантно и за грађане и пореске обвезнике, госпођо министарка – колико је држава у вези с том акцијом „Сабља“ морала да плати трошкова, колико неоснованог притвора, колико је било подигнуто оптужница, колико је грађана осуђено по тим оптужницама, колико је ослобођено и, на крају, резултат и рекапитулација колико ти трошкови износе за наше пореске обвезнике?

(Председавајући: Приводите крају, колега.)

То не треба да буде, ја мислим, никаква тајна, јер је то у интересу свих грађана у Републици Србији.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем, колега Јојићу.

Право на реплику, народни посланик Срђан Ного.

СРЂАН НОГО: Дадосте ми одговор само што се тиче ЗПП-а. Одмах да вам ту кажем, поступак кредитног посла се тиче одобравања кредита, коришћења кредита и наплате кредита, тако да нико не може да се укључи у кредитни посао, не може да преузме потраживање из кредитног посла,

јер је то супротно и Закону о банкама, чини кривично дело а и КЗ 87. такође упућује на чињење кривичног дела. Тако да морамо о томе да водимо рачуна.

Сама формулација не говори да се закон односи само на банке, тако да може Паркинг сервис. Ви добро знате за судску праксу која је већ установила да се дневна наплатна карта за паркинг, да то што је неко власник саобраћајне дозволе и да се на њега води тај ауто не значи да је он возио, мора се доказати ко је возио, и масовно се губе поступци. Паркинг сервис је масовно почео да губи поступке, заузета судска пракса, и ево комбинације како да се Паркинг сервис извуче из тога. Само на то указујем. И то је озбиљан проблем. На то немате одговор, као што немате одговор и на друге ствари.

Што се тиче изазивања панике, ја сам јавно упозорио, значи Столтенберг је дошао, показао вам зашто, ви сте изменили ту одлуку Владе, укинули безвизни режим. Рекао сам да се нешто ради иза леђа министру полиције, али да то њега не аболира и указао му да добро испрати тај случај. Имам документацију. Шта треба, да читам сад овде имена сарадника иранске службе и фирми преко којих они раде? Не пада ми на памет то да радим. Ово је озбиљна ствар и ово није ствар за јавност. Моје је добронамерно указивање на такве ствари.

Али оно што је занимљиво, госпођо министарка, јесте да ви знате да је против мене покренут поступак. Саслушан сам у полицији као грађанин. То обавештење немам, да је против мене покренут поступак. Како то тужилац Момчиловић обавештава вас, а не обавештава мене? Врло занимљиво. Ја се, наравно, нећу позивати на имунитет у том случају.

Само да вам кажем, заиста се борим за Србију као друштво нормалних људи, где се неће толерисати ни криминал, ни корупција, ни издаја. Не видим шта је ту спорно.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Наташа Ст. Јовановић.

НАТАША СТ. ЈОВАНОВИЋ: Хвала, уважени председавајући.

Поштована министарко са сарадницима, поштовани сарадници из МУП-а, колеге народни посланици, на крају овог дугог дана осврнула бих се на резултате МУП-а од када је на његовом челу министар Небојша Стефановић. Побољшана је лична и имовинска сигурност грађана; побољшани су резултати рада у борби против организованог криминала; пружена је адекватна и ефикасна реакција на мигрантску кризу; побољшана је безбедност у саобраћају. Осим наведеног, треба напоменути да су значајни резултати постигнути у следећем: у управним пословима, Сектору унутрашње контроле, информационим технологијама, финансијама, где су враћене све обавезе из претходних година; урађена је

модернизација возила, опремање запослених униформама и велики напредак у пружању помоћи у ванредним ситуацијама.

Напредак овог министарства представља темељ за целокупни напредак и просперитет земље, јер без мира, сигурности и безбедности грађана не може се причати ни о економском напретку земље, о инвестицијама, о школама, о здравству.

Пошто су многе моје колеге већ причале, а поднела сам и амандмане на Предлог закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама, базираћу се овог пута на Закону о безбедности саобраћаја, где је поштравање санкција за прекорачење брзине ван насеља, као што и власници аутомобила који су старији од 15 неће бити у обавези да обављају технички преглед возила на сваких шест месеци имајући у виду стандард грађана. Овим законом одлаже се први редовни технички преглед за новопроизведена возила која су први пут регистрована у Србији.

Подаци Светске здравствене организације показују да годишње у свету 1,3 милиона људи изгуби живот у саобраћајним несрећама, од двадесет до педесет милиона буде повређено, а на основу тога постоји тренд раста броја страдалих. Комисија за глобалну безбедност саобраћаја покренула је иницијативу за проглашење деценије акције безбедности у саобраћају. Предвиђа се да уз одрживо ангажовање на превенцији саобраћајних незгода на путевима у деценији од 2011. до 2020. године може да се спречи страдање.

Статистика показује да се у нашој земљи у просеку годишње догоди више од 60.000 саобраћајних незгода у којима 800 лица изгуби живот, да највише страдају млади од 18 до 25 година. Ипак, усвајањем новог Закона о безбедности саобраћаја број саобраћајних незгода и последица је значајно смањен, па је Србија изашла из зоне високог јавног ризика у поређењу с другим европским земљама.

Оно што је важно истаћи о Закону о спречавању насиља и недоличног понашања на спортским приредбама јесте да је циљ да се спрече учестали нeredи на трибинама због којих све чешће цех плаћају клубови, репрезентација и који угрожавају репутацију земље. Закон који треба да буде основа за спречавање нeredа на трибинама донет је 2003. године. Досад је мењан неколико пута, а последња измена је била 2013. године. Ниједна верзија досад није дала превелике резултате у борби против хулигана, који се крију из имена навијача.

Полиција приликом обезбеђивања спортских догађаја мора да изведе око 2.500-3.000 својих припадника приликом организовања догађаја високог ризика, посебно фудбалских дербија, како би се спречили инциденти, што изискује велике трошкове.

Закон, између осталог, забрањује продају и конзумирање алкохолних пића у објектима на удаљености од једног километра у Београду, Крагујевцу, Нишу, Новом Саду, а у мањим местима до 300 метара, што је значајна превентива.

Списак шта све спада у насиље и недолично понашање шири се и на покушај уношења и истицања у спортском објекту обележја којима се вређају национална, верска, расна и друга осећања, или изазива мржња и нетрпељивост, а контрола се проширује и ван стадиона.

Цитирала бих на самом крају нашег председника, господина Александра Вучића, који је на изванредан, сликовит начин рекао шта је битно у животу, а шта је демагогија: „Приче о Истоку и Западу, диктатури и цензури, војним и политичким савезима, нацији, вери, партизанима и четницима, капитализму и социјализму, глобализацији и посткапитализму, углавном су фloscuле и замајавања пред оним што се зове живот. И то из једног веома простог разлога, зато што не нуде решења за обичан живот, за живот сваког грађанина ове земље који траје данас и овде и који морамо да поправљамо, не причом, не великим мислима, већ низом практичних решења.“ То управо и радимо. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има колегиница Студенка Ковачевић.

СТУДЕНКА КОВАЧЕВИЋ: Захваљујем, уважени председавајући.

Даме и господо народни посланици, поштована министарко са сарадницима, због грађана Србије демантоваћу неистините тврдње оног колеге посланика ког упорно прогањају мигранти и рећи да је суштина закона о бесплатној правној помоћи управо оно што му и сам назив каже – омогућавање нашим грађанима који не могу да плате правну помоћ да ту помоћ добију бесплатно, односно да те трошкове уместо њих снесе држава и локалне самоуправе. Разумем да колегу боли чињеница да је Српска напредна странка успела да ову земљу доведе у ситуацију да је способна да својим грађанима на многим пољима пружа помоћ и води рачуна о интересима грађана, па му само преостају покушаји извртања чињеница.

Држава Србија ће за потребе грађана за бесплатну правну помоћ годишње у републичком буџету издвајати 1,5 милијарди динара. Законом су прописани и услови за остваривање права на бесплатну правну помоћ и одређен је круг корисника ове помоћи. На тај начин смо сигурни да ће помоћ бити пружена тачно онима којима је заиста потребна, односно онима који су у тешкој ситуацији, а то су корисници социјалне заштите, корисници права на дејчи додатак, особе са инвалидитетом итд.

Пружање бесплатне правне помоћи састоји се од пружања правног савета, састављања поднесака, заступања и одбране од стране адвоката и служби правне помоћи у јединицама локалне самоуправе.

Што се тиче удружења која се баве заштитом људских и мањинских права и слобода која се упишу у регистар пружалаца бесплатне правне подршке, овим законом ће им бити омогућено да помогну свим рањивим групама, и то пре свега жртвама насиља у породици, жртвама партнерског насиља, особама са инвалидитетом итд.

Законом су прописане и обавезе пружалаца бесплатне правне помоћи и подршке, што значи да им је забрањено да од клијената траже или приме надокнаду. Прописан је чак и надзор над спровођењем закона и контрола квалитета пружања услуге, као и формирање савета за праћење система бесплатне правне помоћи.

Мислим да овај закон пружа огромну сигурност свима онима који су у правном проблему, а нису у могућности да за правну информацију или правну услугу плате. Овим је држава показала велику одговорност и разумевање за своје грађане и поново показала да је добробит грађана примарна кроз сва законска решења која ми овде доносимо. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Јелена Вујић Обрадовић.

ЈЕЛЕНА ВУЈИЋ ОБРАДОВИЋ: Поштовани председавајући, посланици Јединствене Србије сматрају да ће се усвајањем предложених законских решења дати допринос успостављању заштите грађана Србије, безбедности и правди.

С тим у вези, поштовани председавајући, поштовани представници извршне и законодавне власти, уважени грађани Србије, пред нама је осамнаест врло важних закона које су поднели Министарство правде и Министарство унутрашњих послова, као и кадровска решења која су поднели Државно веће тужилаца и Високи савет судства. Посланичка група Јединствене Србије даће пуну подршку свим законским предлозима, као и кадровским решењима која су поднели Државно веће тужилаца и Високи савет судства уважавајући, пре свега, струку.

Ја ћу говорити о законима из области правосуђа, али с обзиром на то да ми је мало времена остало, само пар реченица ћу да кажем о Министарству унутрашњих послова и раду и достигнућима која су досад постигли. Тако да све похвале, уважени министре Стефановићу, као и вама, господине Марићу, на свему што доприносите у ванредним ситуацијама у Републици Србији.

Што се тиче закона о правосуђу, госпођо Кубуровић, уважена министарка, ово је само још један пут реформи правосудног система, у који пуно улажете, тако да пред собом имамо измене и допуне Закона о парничном поступку, Закона о уређењу судова и Предлог закона о бесплатној правној помоћи. Свакако да ће Посланичка група Јединствене Србије подржати све предлоге.

Што се тиче закона о бесплатној правној помоћи, с обзиром на то да овај закон већ десет година чека, свака вам част. Ја сам раније била и укључена у тим када је у питању омбудсман, тј. Заштитник права грађана и бесплатна правна помоћ, тако да је ово врло важна ствар за грађане Србије јер сада бринете о свим категоријама становништва. У мом крају се обично каже – нема новца ни за адвоката. Надам се да ће ова реченица отићи у историју, јер ко има новца, он ће платити адвоката, а сада ће све категорије, нарочито... Не само угрожене категорије, него постоје просто ситуације када грађани Србије нису у могућности можда да обезбеде адвоката, па ће им ова правна помоћ сада бити омогућена.

Србија је постала јака и стабилна држава захваљујући садашњој власти, захваљујући добро вођеним реформама и политици министарстава, пре свега Министарства правосуђа јер је оно на челу и доношења и промене Устава. Наравно, на челу са Александром Вучићем...

(Председавајући: Приводите крају.)

Само да завршим, то је један секунд.

Овим законом показујемо да Србија мисли на све социјалне категорије становништва.

Ја ћу вас само замолити, с обзиром на то да долазим из општине Александровац, знам колико сте радили на мрежи судова, али постоје општине које су изгубиле суд и свеле се под судску јединицу, тако да ту има великих проблема, нарочито када је у питању парнични поступак и, рецимо, овера уговора и сличних ствари, да о томе у наредном периоду одлучујемо.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Марко Атлагић.

МАРКО АТЛАГИЋ: Поштовани потпредседниче Народне скупштине Републике Србије, драго ми је што госпoду из Министарства унутрашњих дела и госпођу министарку правде видимо врло често у овом високом дому, са великим бројем њихових сарадника, има их овде вечерас два пута више него читаве опозиције, а знали су их данас и јуче критиковати. То говори о вама и вашем односу према раду и вашој посвећености.

Министар унутрашњих дела др Стефановић својевремено је као председник Народне скупштине Републике Србије председавао овом високом дому и, по општој оцени уважених народних посланика, како позиције тако и опозиције, најбоље у последњих двадесет година. Ништа слабије господин др Стефановић не обавља ни функцију министра унутрашњих дела Републике Србије, а то показују резултати постигнути под његовим руководством, што ми из Српске напредне странке истичемо с великим задовољством.

Овај закон о смањењу ризика од катастрофа допринеће засигурно убрзаној модернизацији Републике Србије коју спроводи Влада Републике Србије, највећи број уважених народних посланика у овом високом дому и највећи број грађана Републике Србије, а мотор убрзане модернизације Републике Србије је уважени председник Републике господин Александар Вучић. Закон је веома добро конципиран...

Молим вас, умирите ове који овде годинама проклињу народне посланике, а и друге. Молим вас, ове неартикулисане крикове, господине Арсићу, дужни сте да то...

(Председавајући: Колега Атлагићу, ви сте професор, сигуран сам да они не могу да вас ометају. Само наставите.)

Не могу мене, али због грађана.

Закон је веома добро конципиран и засигурно ће придонети смањењу ризика од катастрофа, а усклађен је и са позитивним прописима Европске уније. Република Србија губи сваке године од поплава 120.000.000 динара, а у катастрофалним поплавама господње 2014. године 1.700.000.000. Држава Србија је 2014. године захваљујући тадашњем председнику Владе а данашњем председнику Републике, господину Вучићу, реаговала врло брзо и ефикасно како би помогла угроженом становништву. Министарство унутрашњих послова, Војска Србије, грађани Републике Србије били су јединствени и на висини задатка.

Поштовани потпредседниче Народне скупштине господине Арсићу, на висини задатка нису били неки опозициони лидери, а данас су народни посланици у овом високом дому. Покушали су муке и трагедију нашега народа да искористе у прикупљању јефтиних политичких поена.

Међу њима је био и господин Зоран Живковић, у народу знан и као Пољопривредник у Покушају, који је 30. маја господње 2014. године изјавио... Поштовани грађани Републике Србије, немојте бити шокирани овом његовом изјавом. „Поплаве су вешто смишљена медијска манипулација. Морам признати да сам и ја насео на пропаганду“, то је рекао господин Зоран Живковић, Пољопривредник у Покушају.

Поштовани грађани Србије, да ли можете веровати да је ова особа била председник Владе Републике Србије? Његов лидер странке залагао се за бомбардовање Републике Србије. Да ли је неко могао поверовати да ће они који су наговарали НАТО прашинаре да убијају нашу децу, када су дошли на власт 2000. године, донети нешто добро Републици Србији? Наравно да није, само они који болују од амнезије.

Морам да напоменем да је 97% грађана Републике Србије који су осетили последице поплава 2014. године било задовољно помоћи коју су добили од државе Србије. То је једно истраживање показало, иако је БИРН лагао да је било манипулација око избора фирме која је требало да буде

задужена за испумпавање воде на копу „Тамнава – Западно поље“, што је демантовала и Светска банка наглашавајући да је тендер био спроведен у складу с важећим прописима.

Поштовани народни посланици и поштовани грађани Србије, рећи ћу вам ко је БИРН па ће вам бити јасно зашто је тако безочно лагао, и они који су се јуче и данас позивали на њега у овој скупштини и клеветали господина др Мартиновића и др Владу Орлића. БИРН је настављач медијске организације познате под називом Институт за истраживање о рату и миру. У Србији је познат по томе што је објавио текст краљевачког новинара Филиповића у којем је он оптужио Војску Југославије да је 1999. године на КиМ намерно побила најмање 800 албанске деце млађе од пет година, што је била ноторна лаж! Новинар Филиповић је осуђен у Војном суду за клевету и шпијунажу а, гле чуда, помиловали су га петооктобарски првоборци и домаћи НАТО прашинари кад су дошли на власт.

Бивша власт Демократске странке није придавала пажњу одбрани од поплава. Директор „Колубаре“ и ТЕНТ-а из Демократске странке није желео да потпише полису осигурања јер је 1. марта 2012. године избацио надокнаду штете од поплава. Због такве њихове неодговорности, изгубили смо десетине милионе евра.

Чега су се, господо народни посланици и поштовани грађани, дотакле странке бившег режима, уништиле су. Уништили су нашу прошлост, нашу садашњост, уништили су будућност деце наше. А да су остали на власти још само годину дана, уништили би и наше корене. На крају, све што је друг Тито створио, Слободан Милошевић сачувао, ДОС је пљачкашком приватизацијом уништио, а Вучић поново, ево, саградио.

Поштовани народни посланици, ево их поново, удружили су се у некакав Савез за Србију, ја га називам „савез за другу пљачку Србије“, и Вук Јеремић звани Вук Потомак, и Драган Ђилас звани Ђики Мафија, и Саша Јанковић звани Сале Прангија, и Бошко Обрадовић звани Бошко Лупетив, и Саша Радуловић звани Краљ Стечаја, и Душан Петровић звани Душан Кравоубица, Јанко Веселиновић звани Јанко Станокрадица, и Ненад Чанак звани Неша Гицоје, и Балша Божовић звани Голобради Гусар са Малдива, и Зоран Живковић звани Пољопривредник у Покушају и, гле чуда, Зоран Лутовац звани Залутовац, и Чеда Јовановић звани Чедо Шмркановић. Ево их, поново су се удружили у тај Савез за Србију, а то је савез за другу пљачку Србије, то је савез лопужа, превараната, бандита, лезиједовића, луфтигуза и ветрогоња. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Бранислав Михајловић.

Реч има народни посланик Радослав Цокић.

Изволите.

РАДОСЛАВ ЦОКИЋ: Поштовани председавајући, поштована министарка, поштовани представници Министарства, у потпуности подржавам законе о којима већ више дана разговарамо.

Покушаћу да будем врло концизан и кратак.

Само о Закону о ванредним ситуацијама могао бих да причам веома дуго јер сам се у три мандата налазио на челу штабова ванредних ситуација: и када је било бомбардовање 1999. године у Смедеревској Паланци, па када смо после тога имали 3.000 људи који су дошли са Косова, већ 10. јула имали смо страшну поплаву која је опет задесила те људе који су били избегли. У следећем мандату, од 2004. до 2008. године, то је било мирно, неколико пожара које смо лако санирали. А 2014. године налазио сам се на челу Регионалног штаба Подунавског округа, суочио се са неочекиваним временским приликама, јер оно што је увек могло да задеси Смедерево јесте поплава од Дунава, а овог пута једна мала река Раља, која је поток, потпуно је направила хаос; и не само ту, већ на читавој територији куда је пролазила. Због тога подржавам ове мере, које су корак напред.

Говоримо овде о превентиви. Превентива није лака ствар, то подразумева много активности и много новца. Превентива подразумева и водотокове, и путеве, и противпожарну заштиту и опрему коју треба да имамо за наше ватрогасце.

Подржавам и ватрогасна друштва апсолутно, као и преношење надлежности, као човек који има искуства у овој области, на градске општине у граду Београду, јер су они први који треба да се сусретну са ванредним ситуацијама и, нормално, да са Републичким штабом за ванредне ситуације то решавају. То су комплексни проблеми. Ми идемо напред доносећи ове законе.

Када је у питању безбедност у саобраћају, рећи ћу само једну ствар о којој се много не говори, а то је следеће: морали бисмо да поштујемо саобраћајну сигнализацију и саобраћајне прописе. На тај начин бисмо у знатном проценту смањили немиле догађаје у саобраћају.

Оно што посебно желим да нагласим, о чему се не говори, јесте да се у мањим општинама, где регионални путеви нису осветљени, млади људи крећу десном страном коловоза и самим тим себе стављају у врло деликатну ситуацију, и возаче, који их не виде. Много људи смо изгубили на тај начин.

Едукација је потребна у свакој области. Ја сам далеке 1980. године стекао возачку дозволу, а ни сад немам навику да вежем појас. Они млади који су је касније стекли, прво што ураде кад седну у аутомобил јесте да вежу појас. Молим вас, едукација, стална прича, пре свега са младим људима, даје резултате, а то није скупо.

Подржавам и законе из области правосуђа. Морао бих вама, госпођо Кубуровић, да упутим једну молбу. Наиме, указом краља Петра успостављен је суд у Смедеревској Паланци 1. јуна 1927. године. Првог јануара 2010. године укинут је суд у Смедеревској Паланци, у месту које има 52.000 становника. Мислим да су обележја једног града локална самоуправа, полиција, суд, па вас молим да, поштујући важећа законска акта, размотрите могућност како би не само Смедеревска Паланка већ и градови са сличним бројем становника поново добили основне судове.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има колегиница Станија Компировић.

СТАНИЈА КОМПИРОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Уважена министарко са сарадницима, сарадници Министарства унутрашњих послова, имамо осамнаест веома важних закона из Министарства унутрашњих послова и Министарства правде. Сви имају исти циљ – да унапреде живот грађана у будућем периоду.

Полиција је гарант безбедности за грађане Србије па зато треба улагати у безбедност. Министарство унутрашњих послова Републике Србије доследно и уз ангажовање свих расположивих ресурса примењује националне и правне прописе у циљу сузбијања насиља и недоличног понашања, те овде имамо и допуну закона о недоличном понашању на спортским приредбама, који ће омогућити да се степен безбедности на свим спортским догађањима подигне на виши ниво.

Задржаћу се на закону о бесплатној правној помоћи. Предложени закон о бесплатној правној помоћи из више разлога је изузетно важан за нашу државу и грађане јер уводи равноправност свих грађана за приступ суду без обзира на материјални статус и економски положај. Он носи димензију правде, правичности и право на правично суђење.

Оправдане разлоге за доношење овог закона можемо наћи како у домаћим прописима тако и у многобројним међународним документима које се Србија обавезала да поштује. Када говоримо о унутрашњем праву, онда пре свега треба указати на одредбе Устава Републике Србије, и то пре свега члана 32, којим је гарантовано право на правично суђење и члана 67, који јемчи сваком појединцу правну помоћ, у складу са законом, чиме је по први пут у домаћем правном систему право на правну помоћ уздигнуто на ниво основног, Уставом гарантованог људског права. Ово решење сасвим је у складу са упоредним правним трендовима, праксом Европске конвенције о људским правима и слободама.

Такође, поред уставне обавезе, и многобројни ратификовани међународни акти обавезују Србију да законом уреди пружање правне помоћи, развије систем бесплатне правне помоћи заснован на међународним и регионалним документима о људским правима. У том

контексту треба поменути само неке од њих, попут Опште декларације о правима човека, која у одредби члана 10. предвиђа да свако има потпуно једнако право на правично и јавно суђење пред независним и непристрасним судом, који ће одлучити о његовим правима и обавезама и основаности сваке кривичне оптужбе против њега.

Један од инструмента за остваривање права на приступ правди и задовољавање стандарда правичног суђења јесте и право на правну помоћ. Иако Устав Републике Србије јемчи право на правну помоћ, пружање правне помоћи, укључујући и бесплатну правну помоћ, није на адекватан начин регулисано, нити постоји целовито уређен систем пружања те помоћи.

У том смислу, указујемо да су одредбе о правној помоћи садржане у више закона, који регулишу само поједине видове правне помоћи. Ту треба пре свега споменути Закон о локалној самоуправи, у коме је предвиђено да општина организује службу правне помоћи грађанима, Закон о адвокатури, који предвиђа да Адвокатска комора може организовати пружање бесплатне правне помоћи, Закон о кривичном поступку, Закон о парничном поступку, који предвиђа да особе које су странке у парничном поступку због недостатка новца могу да буду ослобођене те обавезе делимично или потпуно, као и друге наше законе који су омогућавали пружање помоћи, али не у потпуности.

Усвајањем закона о бесплатној правној помоћи, као и утврђивањем свих тих обавеза створиће се услови да правна помоћ, у складу с европским и међународним стандардима и праксама, буде доступна и нашим грађанима.

Узимајући у обзир све позитивне ефекте које ће произвести усвајање предложеног закона, Посланичка група Српске напредне странке ће у дану за гласање са задовољством подржати предложене законе.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има колегиница Бранка Стаменковић. Није ту.

Колега Бранимир Ранчић.

Изволите, имате шездесет секунди.

БРАНИМИР РАНЧИЋ: Захваљујем.

Конкретно ћу се задржати на једном примеру када је у питању овај закон о ванредним ситуацијама и рећи да је, под покровитељством Сталне конференције градова и општина, 27. октобра 2018. године у Градској кући у Нишу одржан први састанак представника двадесетак општина и градова из слива Јужне Мораве са челницима Министарства државне управе и локалне самоуправе, Канцеларије за управљање јавним улагањима и Канцеларије УНДП-а у Београду. Циљ састанка је, како је истакнуто, упознавање са иницијативом за удруживање и бољу сарадњу

локалних самоуправа с овог подручја у ситуацијама природних непогода и ванредних ситуација и превентивно деловање како би таквих ситуација било што мање. У пракси се показало да је неопходно поново успоставити систем сличан систему цивилне заштите...

(Председавајући: Приводите крају, колега Ранчићу.)

У реду. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем и ја вама.

Пошто на листама посланичких група више нема пријављених за реч, пре закључивања заједничког начелног и јединственог претреса питам – да ли желе реч председници, односно представници посланичких група или неко ко није искористио своје право из члана 96. Пословника?

Нико се не пријављује.

Сагласно члану 98. став 4. Пословника, закључујем заједнички начелни и јединствени претрес о предлозима аката из тачака 1–24. дневног реда.

Прелазимо на 25. тачку дневног реда – ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ИЗМЕНАМА ОДЛУКЕ О ИЗБОРУ ЧЛАНОВА И ЗАМЕНИКА ЧЛАНОВА ОДБОРА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ (јединствени претрес).

Пре отварања јединственог претреса подсећам вас, да сходно члану 97. Пословника Народне скупштине, укупно време расправе за посланичке групе износи пет сати, као и да се ово време распоређује на посланичке групе сразмерно броју народних посланика чланова посланичке групе.

Молим посланичке групе да, уколико то већ нису учиниле, поднесу пријаве за реч са редоследом народних посланика.

Сагласно члану 192. став 3. Пословника Народне скупштине, отварам јединствени претрес о Предлогу одлуке о изменама Одлуке о избору чланова и заменика чланова одбора Народне скупштине Републике Србије.

Да ли представник предлагача, народни посланик Вјерица Радета, жели реч? (Не.)

Да ли председници, односно представници посланичких група желе реч? (Не.)

Пошто ниједна посланичка група није пријавила народне посланике за расправу по овом предлогу одлуке, на основу члана 98. став 4. Пословника закључујем јединствени претрес о Предлогу одлуке.

Овим бисмо завршили са данашњим радом. Настављамо у понедељак у 10.00 сати расправом у појединостима о првој тачки дневног реда. Захваљујем.

(Седница је прекинута у 19.50 часова.)